

๖๗. ๑๑

๙๖๑๒๓

การศึกษาศิลปะภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
โดยใช้แบบทดสอบ 16 PF

ปริศยานิพนธ์

ของ

สัมพันธ์ บังผล

๕-๗ ก.ย. ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

189301

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ๒๑ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำเอาใจใส่ดูแล เป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ ซึ่งกรุณาเป็นประธาน และกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่า และกรุณาตรวจแก้ไขบทคัดย่อ ภาควิชาภาษาอังกฤษ

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เตะตะคุบต์ ดร.พัชรวิทย์ กาเน็คเพ็ชร ที่ให้คำแนะนำ และเอกสารประกอบการ ศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์วิมา สุปิตา อาจารย์ประภิต อัญชลีเวช อาจารย์พิชัย สุขบท อาจารย์ชูศักดิ์ ชูมาลัยวงศ์ อาจารย์เพียว ศรีบัว ที่ให้ความอนุเคราะห์และ อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ ได้ยินทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์จิตประภา ศรีอ่อน ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จิตต์อารีฯ ที่ให้กำลังใจ สนับสนุนช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ขอขอบคุณบุคคลในครอบครัว "บังผล" ทุกคนที่เป็นกำลังใจ เป็นแรงคลใจ ให้ผู้วิจัย มีความมานะพยายามที่จะทำการวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ ของบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนประสิทธิ์วิทย์ทางการต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

สัมพันธ บังผล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครู	30
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครูโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF	51
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	62
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	63
ประชากร	63
กลุ่มตัวอย่าง	64
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	66
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	68
วิธีตอบแบบทดสอบ	69
การตรวจให้คะแนน	69
การแปลผล	69

การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	132
จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	132
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	132
ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	134
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	134
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	134
อภิปรายผล	136
ข้อเสนอแนะ	143
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	145
บรรณานุกรม	146
ภาคผนวก	156
ประวัติย่อของผู้วิจัย	158

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	65
2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	75
3 การเปรียบเทียบองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามเพศ	79
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามอายุ	82
5 การเปรียบเทียบองค์ประกอบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทาง การได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามอายุ	84
6 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ A การเข้าสังคมของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ	89
7 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ B สติปัญญา ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ	90
8 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ F ความร่าเริง ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ	91
9 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ I จิตใจอ่อนโยน ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ	92
10 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q ₂ การพึ่งตนเอง ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ	93
11 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q ₄ ความเครียด ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ	94

12	การเปรียบเทียบองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน	95
13	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	99
14	การเปรียบเทียบองค์ประกอบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	103
15	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ F ความรู้แจ้งของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	108
16	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q2 การพึ่งตนเอง ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	109
17	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามระดับการศึกษา	110
18	การเปรียบเทียบองค์ประกอบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามระดับการศึกษา	114
19	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ F ความรู้แจ้งของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามระดับการศึกษา	119
20	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ H การกล้าเผชิญของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามระดับการศึกษา	120

21	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จานแนกตาม สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน	121
22	การเปรียบเทียบขององค์ประกอบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทาง การได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จานแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน	125
23	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ B สติปัญญาของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จานแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน	130
24	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ I จิตใจอ่อนโยน ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จานแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน	131

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน	76
2	แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามเพศ	80
3	แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ	83
4	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครู ผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน	97
5	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครู ผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามประสบการณ์ ในการสอน	101
6	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามระดับการศึกษา	112
7	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ ที่ตั้งของโรงเรียน	123

ภูมิหลัง

ในสังคมปัจจุบัน เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา สังคมและวัฒนธรรมประเพณีอย่างรวดเร็ว เป็นที่ยอมรับกันว่าบุคลิกภาพมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวในการประกอบอาชีพของบุคคลดังที่ ดัย ชุมสาย (2508 : 3) กล่าวว่า นอกจากความรู้ เชาวนปัญญา และความขยันขันแข็ง บุคลิกภาพก็เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในอาชีพการงานต่าง ๆ การที่บุคคลนั้นจะประกอบอาชีพได้ดีหรือไม่ขึ้น ขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เช่น ความรู้ ความสนใจ ความถนัดและบุคลิกภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคลิกภาพมีส่วนสำคัญที่จะใช้พิจารณาว่าบุคคลนั้นเหมาะสมกับอาชีพใด (ครุฑจิต อุตมายุ. 2532 : 1) ความสำคัญของบุคลิกภาพนี้ เคไซ สวานนท์ (2508 : 22) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพว่า มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตในสังคมเป็นอย่างมาก ความสำเร็จและความล้มเหลวในการประกอบอาชีพของบุคคลนั้น ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ ฮอลล์แลนด์ (Holland. 1966 : 132) กล่าวว่า บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ บุคคลมีความแตกต่างกันในหลายด้าน ทั้งในด้านความสนใจ ความสามารถและบุคลิกภาพ ลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่บุคคลใช้ในการเลือกอาชีพ ซึ่งจะแตกต่างกันตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับที่ รัตนา เทพคลโย (2528 : 1) กล่าวว่า อาชีพนั้นต้องการบุคคลที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกันไป

การศึกษานี้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันจะส่งผล ไปถึงการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ซึ่ง ลัดดา แพทย์จรัส (2516 : 1) กล่าวว่า การศึกษานี้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนากำลังใจและความเจริญทั้งหลาย แต่คุณภาพการศึกษาทุกระดับขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูเป็นสำคัญ เพราะครูเป็นผู้ที่ให้การอบรม ปลุกฝังความรู้ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้คนรุ่นใหม่เป็นคนที่มีความสามารถ เป็นพลเมืองที่ดี สร้างความเจริญให้แก่สังคมและประเทศชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อครู

เป็นบุคคลที่วางรากฐานสำคัญให้แก่เด็ก ครูจึงควรเป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ในทางบุคลิกภาพ มีความรอบรู้ในการดำรงชีวิต เพื่อจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนของชาติ และสามารถทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (ศิริลักษณ์ มโนรมย์, 2527 : 2) กระบวนการในการจัดการศึกษา นั้น มีองค์ประกอบหลายด้านด้วยกัน เช่น บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากรที่สำคัญในการจัดการศึกษาก็คือ ครู ครูจะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ครูจะมีอิทธิพลต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่ง สแตรง (Strang, 1953 : 24) กล่าวว่าบุคลิกภาพของครูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งในการสร้างสรรค์และพัฒนาเยาวชน ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทัศนคติที่เหมาะสมต่อสังคมที่เยาวชนเหล่านั้นเป็นสมาชิกอยู่ แต่การที่ครูจะสามารถกระทำหน้าที่อันสำคัญดังกล่าวได้นี้ ครูจะต้องเป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วยคุณภาพและสมรรถภาพเสียก่อน (อุดม ยุวะสุด, 2524 : 1) บุคคลที่มีอาชีพ ครู เป็นผู้ทำหน้าที่อันสำคัญยิ่ง คือ เป็นผู้วางรากฐานการศึกษาแก่อนุชนให้มีความรู้ มีพละนาถยดี มีความสามารถในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะเป็นกำลังในทางเศรษฐกิจ และการเมืองอันเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ (อารี รังสิโยภฤต, 2513 : 1) ซึ่งจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูในด้านสภาพและปัญหาการใช้ครูในปัจจุบัน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า วิธีการคัดเลือกและสรรหาบุคคลเข้าสู่อาชีพครูในปัจจุบัน ยังไม่เหมาะสมและเสนอว่าควรมีการสอบวัดบุคลิกภาพของผู้ที่จะมาประกอบอาชีพครูควบคู่ไปกับการวัดความรู้สามัญและวิชาเอก (จุฑานาถ ภูเจริญ, 2529 : 110 - 111) เพื่อป้องกันการสูญเสียบุคลากรทางการศึกษาและการสูญเสียกำลังคนของประเทศโดยใช้เหตุ เพราะบุคลิกภาพเป็นเครื่องทำนายสมรรถภาพ และความสามารถของบุคคล (สุชา จันทน์เอน, 2522 : 81)

การศึกษาพิเศษ จัดเป็นการศึกษาประเภทหนึ่ง ที่จัดให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษารวมไปถึงการให้ความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาพิเศษนี้เป็นการช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถพัฒนาตนเองและสังคมได้ แทนที่จะต้องเป็นภาระแก่สังคม ตามแนวนโยบายการศึกษาของรัฐ ซึ่งกำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2526 หมวด 2 ข้อ 15 กล่าวว่า รัฐพึงจัดและสนับสนุนผู้ยากไร้ ผู้มีความผิดปกติทางร่างกาย จิตใจหรือสังคมและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาโดยทั่วถึงกัน และกำหนดระบบการศึกษา ใน หมวด 3 ข้อ 38 กล่าวว่า การศึกษาพิเศษ เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่บุคคล

ที่มีลักษณะพิเศษ หรือผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญา หรือ จิตใจ อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะ หรือ จัดในโรงเรียนธรรมดาก็ได้ ตามความเหมาะสม (วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ. 2526 : 1)

ปัจจุบันนี้ ประเทศไทยได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยจัดตั้ง โรงเรียนโสตศึกษา กระจายตามภูมิภาคต่าง ๆ และในจังหวัดต่าง ๆ จำนวน 9 โรงเรียน รวมถึงขยายการจัดการศึกษา ในรูปแบบโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ ตามจังหวัดและภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ จำนวน 19 โรงเรียน (จุลสารการศึกษาพิเศษ. 2534 : 11)

การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นการจัดการศึกษา พิเศษประเภทหนึ่งซึ่งบุคลากรจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและได้รับการฝึกงานตลอดจน มีประสบการณ์ในการทำงานในหน่วยงานของตน (เบญจา ชลธารินทร์. 2526 : 2)

โรงเรียนการศึกษาพิเศษบางโรงเรียนมีลักษณะเป็นโรงเรียนอยู่ประจำ ครูต้องมีภาระการทำงานหนักทั้งภาคกลางวันและกลางคืน จึงทำให้การปฏิบัติงานหย่อนสมรรถภาพไป (กรมการฝึกหัดครู. 2529 : 37) ครูที่ทำการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงทำหน้าที่ และต้องปฏิบัติหน้าที่ที่เพิ่มมากกว่าครูที่สอนนักเรียนปกติทั่วไป อีกประการหนึ่ง คือ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักประสบปัญหาในขณะปฏิบัติหน้าที่ คือ การสื่อความหมายที่ไม่สามารถสร้างความเข้าใจที่ตรงกันได้ ระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอน ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีอารมณ์หงุดหงิด มีความเครียดสูง ต้องมีความอดทนและมีความพยายามอย่างมาก ทั้งยังต้องเข้าใจสภาพความบกพร่องของเด็กแต่ละคนเป็นอย่างดี สภาพการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะครูในโรงเรียนโสตศึกษาในประเทศไทย ต้องปฏิบัติงานกับคนซึ่งไม่ปกติ จึงไม่มีสภาพบรรยากาศเหมือนกับการปฏิบัติงานกับคนปกติทั่วไป ถ้าขาดความรักงานและความเข้าใจในสภาพของงาน หรือมีระดับความพึงพอใจในค่าของผลงานต่ำแล้ว ครูก็จะเริ่มไม่สบายใจและพอกพูนความผิดหวังไว้จนถึงขั้นตนเอง กลายเป็นคนไม่มีความสุข หรือเป็นนักการศึกษาพิเศษที่ไม่ประสบความสำเร็จในงานก็ได้ (อรอนงค์ สุวรรณกุล. 2524 : 130) ซึ่งผลจากการที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในสภาพการณ์ที่แตกต่างจากครูทั่วไป ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาบุคลิกภาพ

ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาบุคลากร และเป็นแนวทางในการจัดสรร คัดเลือก รวมถึงการผลิตบุคลากรที่จะเป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม

- 2.1 เพศ
- 2.2 อายุ
- 2.3 ประเภทของโรงเรียน
- 2.4 ประสบการณ์ในการสอน
- 2.5 ระดับการศึกษา
- 2.6 สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตามลักษณะตัวแปรที่ศึกษา เช่น เพศ อายุ ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา และสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

2. ผลการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหน้าที่ในการจัดสรรหรือคัดเลือกครูที่จะทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ใช้เป็นแนวทางในการประกอบการพิจารณาคุณสมบัติของครูที่จะเป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3. ผลการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ใช้เป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาบุคลิกภาพของบุคลากรในหน่วยงานและตนเองให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อมและศักยภาพของบุคคล

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนโสตศึกษา หรือโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการเรียนร่วมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีโรงเรียนดังต่อไปนี้

1.1 โรงเรียนโสตศึกษา

1.1.1 โรงเรียนเศรษฐเสถียร กรุงเทพมหานคร จำนวน 45 คน

1.1.2 โรงเรียนโสตศึกษา ท่ามหาเมศ กรุงเทพมหานคร จำนวน

41 คน

1.1.3 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 16 คน

1.1.4 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 29 คน

1.1.5 โรงเรียนโสตศึกษา ออนุสารสุนทร เชียงใหม่ จำนวน 24 คน

1.1.6 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดตาก จำนวน 43 คน

1.1.7 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 45 คน

1.1.8 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดสงขลา จำนวน 41 คน

1.1.9 โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2 คน

รวม 286 คน

1.2 โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการเรียนร่วมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ

ได้ยิน

1.2.1 โรงเรียนอนุบาลสาธิตละอออุทิศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 13

คน

1.2.2 ศูนย์ทดลองเด็กหูหนวกปฐมวัย โรงเรียนพระคณาภิรักษ์กุลหลาย

กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน

1.2.3 โรงเรียนอนุบาลแสงศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน

1.2.4 โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน

- 1.2.5 โรงเรียนอนุบาลสามเสน กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน
 - 1.2.6 โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน
 - 1.2.7 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 คน
 - 1.2.8 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ธวัชบุรี ร้อยเอ็ด จำนวน 1 คน
 - 1.2.9 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สกลนคร สกลนคร จำนวน 1 คน
 - 1.2.10 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จิตต์อารีย์ ลาปาง จำนวน 1 คน
- รวม 53 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

คือครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษาและโครงการเรียนร่วม จำนวน 185 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ

ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยจำแนกเป็น

- 3.1.1 เพศ
- 3.1.2 อายุ
- 3.1.3 ประเภทของโรงเรียน
- 3.1.4 ประสบการณ์ในการสอน
- 3.1.5 ระดับการศึกษา
- 3.1.6 สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

3.2 ตัวแปรตาม คือ

บุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตามทฤษฎีของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B.Cattell) ที่แบ่งเป็นองค์ประกอบ 16 องค์ประกอบ คือ

- 3.2.1 องค์ประกอบ A คือ การเข้าสังคม
- 3.2.2 องค์ประกอบ B คือ สติปัญญา

- 3.2.3 องค์ประกอบ C คือ ความมั่นคงทางอารมณ์
- 3.2.4 องค์ประกอบ E คือ การกล้าแสดงออก
- 3.2.5 องค์ประกอบ F คือ ความร่าเริง
- 3.2.6 องค์ประกอบ G คือ มโนธรรม
- 3.2.7 องค์ประกอบ H คือ การกล้าเผชิญ
- 3.2.8 องค์ประกอบ I คือ จิตใจอ่อนโยน
- 3.2.9 องค์ประกอบ L คือ ความระวาง
- 3.2.10 องค์ประกอบ M คือ การจินตนาการ
- 3.2.11 องค์ประกอบ N คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
- 3.2.12 องค์ประกอบ O คือ ความวิตกกังวล
- 3.2.13 องค์ประกอบ Q₁ คือ ความอิสระเสรี
- 3.2.14 องค์ประกอบ Q₂ คือ การพึ่งตนเอง
- 3.2.15 องค์ประกอบ Q₃ คือ การควบคุมอารมณ์
- 3.2.16 องค์ประกอบ Q₄ คือ ความเครียด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกทางการกระทำ ความคิดเห็น ทั้งที่เปิดเผย ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factor Questionnaire Form A ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) โดยตอบแบบทดสอบตามความคิดและความรู้สึก ซึ่งองค์ประกอบคุณลักษณะนิสัย 16 องค์ประกอบนี้ ได้แก่

1.1 องค์ประกอบ A คือ การเข้าสังคม

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (A⁺) คือ มีลักษณะนิสัยชอบการเข้าสังคม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เร็ว มีไมตรีจิต มีความอบอุ่นเป็นกันเอง ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ และปรับตัวได้

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (A-) คือ มีลักษณะนิสัยสำรวจ ชอบทำอะไรคนเดียว ไม่สนใจใคร เอาแต่ใจตนเอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์ เจาะแซว ชอบปลุกตัว ปรับตัวยาก ชอบขัดขวาง มีพฤติกรรมชาเย็นต่อผู้อื่น

1.2 องค์ประกอบ B คือ สติปัญญา

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (B+) คือ ผู้ที่ฉลาด มีสติรอบคอบ มีวิจรรย์ญาณในการแก้ปัญหา และมีความขยัน

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (B-) คือ ผู้ที่มีสติปัญญาค่อยๆ ความคิดไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสังคม และไม่มี ความขยัน

1.3 องค์ประกอบ C คือ ความมั่นคงทางอารมณ์

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (C+) คือ ผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์มั่นคง เยือกเย็น ไม่หวั่นไหว ยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต ควบคุมตนเองได้

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (C-) คือ ผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ อารมณ์ไม่มั่นคง ขาดความอดทน วิตกกังวล เปลี่ยนแปลงง่าย และหงุดหงิด

1.4 องค์ประกอบ E คือ การกล้าแสดงออก

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (E+) คือ ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ชอบมีอิทธิพล มีอำนาจเหนือผู้อื่น ชอบการแข่งขัน ชอบทำตามใจตนเอง ก้าวร้าว กล้าทำ และกล้าแสดงออก

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (E-) คือ ผู้ที่มีลักษณะนิสัยอ่อนน้อม โอนอ่อนผ่อนตามผู้อื่น สุภาพ สงบเสถียร เยียบ ระมัดระวังตนเอง และไม่กล้าแสดงออก

1.5 องค์ประกอบ F คือ ความร่าเริง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (F+) คือ ผู้ที่มีลักษณะนิสัยร่าเริง ชอบทำตามสบาย ขำพูด แจ่มใส เปิดเผย ว่องไว สนุกสนาน และมองโลกในแง่ดี

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (F-) คือ ผู้ที่มีลักษณะนิสัยจริงจัง ระมัดระวัง เยียบขรึม ไม่ขำพูด ครุ่นคิด และจริงจังต่อชีวิต

1.6 องค์ประกอบ G คือ มโนธรรม

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (G+) คือ ผู้ที่มีมโนธรรม มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ อดทน รอบคอบ มีจริยบรรณ และสามารถรักษาความลับได้

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (G-) คือ ผู้ที่ไม่ทำตามกฎเกณฑ์ ไม่มีความแน่นอน
เจือยชา ไม่มีความพยายาม และละเลยต่อหน้าที่

1.7 องค์ประกอบ H คือ ความกล้าเผชิญ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (H+) คือ ผู้ที่มีลักษณะการกล้าเสี่ยง ชอบผจญภัย
ชอบพบปะผู้อื่น เป็นมิตรกับผู้อื่น ชอบอยู่เป็นกลุ่ม คล่องแคล่ว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบการ
เปลี่ยนแปลง และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (H-) คือ ผู้ที่มีลักษณะขี้อาย ไม่กล้า หลีกเลี่ยงการ
เผชิญหน้ากับเพศตรงข้าม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น

1.8 องค์ประกอบ I คือ ความอ่อนโยน

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (I+) คือ ผู้ที่มีลักษณะจิตใจอ่อนโยน อ่อนไหวง่าย
ไม่อดทน ชอบพึ่งพา และขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (I-) คือ ผู้ที่มีจิตใจกล้าแข็ง เชื้อมั่นในตนเอง มีความ
รับผิดชอบ และมองชีวิตในด้านความเป็นจริง

1.9 องค์ประกอบ L คือ ความระแวง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (L+) คือ ผู้ที่มีลักษณะไม่ไว้วางใจผู้อื่น ระมัดระวัง
ไม่เชื่อใครง่าย ถือความคิดของตนเองเป็นสำคัญ ข้างสงสัย และอิจฉาผู้อื่น

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (L-) คือ ผู้ที่มีลักษณะไว้วางใจผู้อื่น ยอมรับผู้อื่น เข้ากับ
ผู้อื่นได้ง่าย ปรับตัวง่าย และไม่อิจฉาผู้อื่น

1.10 องค์ประกอบ M คือ การจินตนาการ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (M+) คือ ผู้ที่มีลักษณะการแสดงออกแบบไม่มีระเบียบ
ไม่สนใจต่อกฎเกณฑ์หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ชอบจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (M-) คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นนักปฏิบัติ อยู่ในกฎเกณฑ์
หรือขนบธรรมเนียมประเพณี และกระทำแต่ในสิ่งที่เห็นจริง

1.11 องค์ประกอบ N คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (N+) คือ ผู้ที่มีลักษณะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น
ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทนสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์ และปรับตัวได้ดี

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (N^-) คือ ผู้ที่มีลักษณะไม่ทันโลก ไม่ทันคน ไม่ทันสมัย
ตรงไปตรงมา และไม่มีเล่ห์เหลี่ยม

1.12 องค์ประกอบ 0 คือ ความวิตกกังวล

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (0^+) คือ ผู้ที่มีลักษณะหวาดกลัวตื่นเต้นวิตกกังวลใจง่าย
มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย และท้อแท้ใจ

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (0^-) คือ ผู้ที่มีลักษณะประสาธน์คง เชื่อมั่นในตนเอง
จิตใจกล้าหาญ ปราศจากความกลัวหรือความวิตกกังวล

1.13 องค์ประกอบ Q_1 คือ ความอิสระเสรี

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q_1^+) คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นนักทดลอง ชอบทดลอง
ชอบวิเคราะห์วิจารณ์ ชอบการเปลี่ยนแปลง สนใจการใช้สติปัญญา และเป็นนักปฏิรูป

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (Q_1^-) คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นนักอนุรักษ์ เคร่งครัดต่อ
ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ไม่สนใจการคิด การวิเคราะห์
วิจารณ์ และไม่ชอบการใช้สติปัญญา

1.14 องค์ประกอบ Q_2 คือ การพึ่งตนเอง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q_2^+) คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง เชื่อในความ
สามารถของตนเอง ตัดสินใจเองได้ มีลักษณะพึ่งตนเอง

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (Q_2^-) คือ ผู้ที่มีลักษณะพึ่งกลุ่ม ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น
เป็นผู้ตามที่ดี และเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น

1.15 องค์ประกอบ Q_3 คือ การควบคุมอารมณ์

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q_3^+) คือ ผู้ที่มีลักษณะควบคุมอารมณ์ตนเองได้
รู้จักการเทศะ มีวินัยในตนเอง สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (Q_3^-) คือ ผู้ที่มีลักษณะควบคุมตนเองไม่ค่อยได้ ไม่มี
ระเบียบ ไม่มีวินัยในตนเอง ไม่ชอบปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และทำตามความต้องการของ
ตนเอง

1.16 องค์ประกอบ Q4 คือ ความเครียด

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q4+) คือ ผู้ที่มีลักษณะมีความเครียด มีความขัดแย้งในใจ ตื่นเต้น ตกใจง่าย หงุดหงิด ใจร้อน มีปัญหาในเรื่องการตัดสินใจ

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (Q4-) คือ ผู้ที่มีลักษณะชอบทำตามสบาย ไม่เคร่งครัด ไม่วิตกกังวล ใจเย็น ไม่คับข้องใจ ผ่อนคลาย และควบคุมอารมณ์ของตนเองได้

2. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพ ตามทฤษฎีองค์ประกอบของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) ชื่อ Sixteen Personality Factor Test Form A ซึ่งใช้กับผู้ที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป เพื่อทดสอบว่าบุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ ซึ่งมีข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ จำนวน 187 ข้อ โดยแบ่งองค์ประกอบลักษณะนิสัยได้ 16 องค์ประกอบ ทั้งนี้จะวิเคราะห์เป็นรายองค์ประกอบ

3. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนหรือให้การอบรม ให้ความรู้ ในรายวิชาต่าง ๆ แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในโรงเรียนโสตศึกษา หรือในโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการเรียนร่วมแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

4. ประเภทของโรงเรียน หมายถึง ประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

โรงเรียนโสตศึกษา หมายถึง โรงเรียนการศึกษาพิเศษ ที่ทำการสอนเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเท่านั้น โดยเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึงมัธยมศึกษา

โรงเรียนโครงการเรียนร่วม หมายถึง โรงเรียนปกติทั่วไปที่เปิดสอนนักเรียนปกติ และรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติซึ่งเปิดสอนโครงการเรียนร่วมในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา

5. อายุ หมายถึง อายุจริงของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งนับเป็นปี จำแนกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

อายุน้อย คือ อายุของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี

อายุปานกลาง คือ อายุของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีอายุมากกว่า 30 ปี แต่ไม่เกิน 45 ปี

อายุมาก คือ อายุของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง จำนวนปีที่ทำหน้าที่ในการสอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกออกเป็น 3 ระดับ คือ

ประสบการณ์ในการสอนน้อย คือ จำนวนปีที่ทำการสอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่เกิน 5 ปี

ประสบการณ์ในการสอนปานกลาง คือ จำนวนปีที่ทำการสอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มากกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี

ประสบการณ์ในการสอนมาก คือ จำนวนปีที่ทำการสอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

7. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คือ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด ในระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่าลงมา

ระดับปริญญาตรี คือ ครูผู้สอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุดในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี คือ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด สูงกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

8. สถานภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน หมายถึง ภาควิชาศาสตร์และจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียน โดยกำหนดตามสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศไทย จำแนกเป็น

ภาคเหนือ

ภาคกลาง

ภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคใต้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นหัวข้อดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
 - 1.2 โครงสร้างของบุคลิกภาพ
 - 1.3 การวัดบุคลิกภาพ
 - 1.4 จุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพ
 - 1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพ
 - 1.6 ทฤษฎีบุคลิกภาพ
 - 1.7 ทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล
 - 1.8 ลักษณะนิสัย
 - 1.9 ลักษณะนิสัยด้านพลัง
 - 1.10 การประสานสัมพันธ์ของพลังต่าง ๆ
 - 1.11 พัฒนาการของบุคลิกภาพ
 - 1.12 ขั้นพัฒนาการของบุคลิกภาพ
 - 1.13 เทคนิคของแคทเทิล
 - 1.14 ลักษณะบุคลิกภาพที่ดี
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู
 - 2.2 งานวิจัยบุคลิกภาพของครูในต่างประเทศ
 - 2.3 งานวิจัยบุคลิกภาพของครูในประเทศ
3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF
 - 3.1 งานวิจัยบุคลิกภาพของครูโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF ในต่างประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยบุคลิกภาพของครูโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF ในประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ (Personality)

คำว่า บุคลิกภาพ ตามความหมายและความเข้าใจของบุคคลทั่วไป หมายถึง ลักษณะท่าทาง การวางตัว ความรู้สึกที่เรามีต่อผู้หนึ่งผู้ใด ผู้ที่มีบุคลิกดี ก็จะทำให้ตัวได้ถูกต้องตามกาลเทศะ เป็นที่ยกย่องในสังคม ซึ่งนักจิตวิทยาต่างก็ได้ให้ความหมายในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ม.ล.ค้อย ชุมสาย (2508 : 348) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือกระสวนแห่งการรวมหน่วยอันหนึ่ง อันประกอบขึ้นด้วย รูปร่าง ลักษณะและพฤติกรรมซึ่งเป็นเครื่องส่งนิสัยของคนคนหนึ่ง และซึ่งทำให้คนอื่นกำหนดคุณค่าของคนนั้นด้วยอาเวศ ไม่ใช่ด้วยพหุธิปัญญาหรือเขาวน

สุชา จันทน์เอม (2517 : 79) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกันในตัวบุคคลและวิธีการแสดงออกทางพฤติกรรม ไม่จำเป็นว่าพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเหล่านั้น จะต้องดีหรือไม่ดี ผิดหรือถูก

เดโช สนวนานนท์ (2519 : 118) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของอาการตอบสนองต่าง ๆ ของร่างกาย และเป็นการพัฒนาในระยะยาว มีความแตกต่างกันออกไปตามแต่ละบุคคล

ศรียา นิยมธรรม (2520 : 35) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะของแต่ละบุคคลเป็นแนวทางของพฤติกรรม และวิธีการปรับตัวของแต่ละบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม

ชม ภูมิภาค (2523 : 42) ได้ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพคือการจัดระเบียบของแนวโน้มต่าง ๆ ขึ้น ได้แก่ ทศณคติ ความเชื่อถือ ค่านิยม อุดมคติ ความรู้ และทักษะ ตลอดจนการทำงานของร่างกายส่วนต่าง ๆ ด้วย

สวนา พรพิณกุล (2525 : 295) ให้ความหมายบุคลิกภาพ ว่าเป็นลักษณะโดยส่วนรวมของทั้งหมดของบุคคลแต่ละคน ที่สามารถมองเห็นจากภายนอก และซ่อนเร้นอยู่ภายใน เช่น รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง อากัปกริยา การพูด ความสนใจ ทศณคติ

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962 : 447) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือแบบแห่งลักษณะของบุคคลและวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล

ออลพอร์ต (Allport. 1967 : 263) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่าเป็นหมวดหมู่ของระบบทางจิตที่มีพลังในตัวบุคคลและเป็นตัวกำหนดการปรับตัวของแต่ละบุคคล

ดิงเมเยอร์ (Dinkmeyer. 1967 : 309 - 310) กล่าวว่า บุคลิกภาพ มีความหมายคลุมถึงสภาวะทุกอย่าง อันประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล นับตั้งแต่สภาวะทางความสามารถทางปัญญา ตลอดจนความสำเร็จ บุคลิกภาพมีความหมายครอบคลุมถึงสภาวะที่บุคคลเป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งที่หวังไว้ในอนาคต ที่สำคัญคือ บุคลิกภาพนั้นคลุมถึงวิธีการที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งปฏิกิริยาโต้ตอบที่เขาต้องเผชิญด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การปรับตัวของแต่ละบุคคลในการเผชิญปัญหา หรือความคับข้องใจที่เกิดขึ้นในทุกสถานการณ์ของชีวิต นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพด้วย

อานาสตาซี (Anastasi. 1968 : 11) มีความเห็นสอดคล้องกับ มัน (Munn. 1966 : 258) ว่าบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลเป็นผลรวมของพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1970 : 502) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของลักษณะทางร่างกาย พฤติกรรม ตลอดจนความโน้มเอียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและศักยภาพ ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ของบุคคลใด บุคคลหนึ่ง

แคทเทล (Cattell. 1970 : 2 - 3) ได้ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า เป็นสิ่งช่วยในการทำนายได้ว่า บุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ บุคลิกภาพ เป็นเรื่องพฤติกรรม ทั้งหมดของบุคคลทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน

แมคคอนเนล (McConnell. 1974 : 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงออก เพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ ทักษะ อารมณ์ ความสามารถด้านต่าง ๆ และเชาวน์ปัญญา

มันซิงเกอร์ (Munsinger. 1975 : 413) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลจากการเชื่อมโยงทางพันธุกรรม พัฒนาการทางร่างกายกับการปะทะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม แต่ผลส่วนใหญ่มาจากพันธุกรรม ยีนส์จะเป็นตัวกำหนดพัฒนาการทางเพศ อารมณ์ และความก้าวร้าว

มอร์แกน (Morgan. 1979 : 652) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบที่แตกต่างกันไปของพฤติกรรมและความคิดซึ่งเป็นคุณลักษณะประจำของแต่ละบุคคล

มอร์ริส (Morris. 1979 : 618) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของ ลักษณะต่าง ๆ (Traits) ประจำตัวของบุคคลที่เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด และทัศนคติ

เวอร์นอน (บิงอร์ ภาภิรมย์ขวัญ. 2526 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Vernon. 1980 : 569) ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง โครงสร้างสมมติ (Hypothetical Structure) ภายใต้พฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ หลาย ๆ พฤติกรรม และเป็นแบบแผนคุณลักษณะ (Characteristic Pattern) ของการกระทำต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

จากความหมายของบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพมิได้หมายถึง รูปร่างลักษณะ หน้าตา ท่าทาง ทรวดทรง หรือการแต่งกายเท่านั้น แต่หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ คนเราแสดงออกมาทางกิริยา ท่าทาง ตลอดจนลักษณะที่บ่งบอกถึงสภาพอารมณ์และจิตใจ ด้านความรู้สึก ความคิดที่แสดงออกทางการกระทำ ทั้งที่เปิดเผย และซ่อนเร้น อันเป็นผล เนื่องจากพันธุกรรม การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างของบุคลิกภาพ

โครงสร้างของบุคลิกภาพโดยทั่วไป ประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ ๆ ดังนี้ (เชตศักดิ์ ไชวาสินธุ์. 2520 : 4 - 5)

1. สติปัญญาหรือความสามารถพิเศษ (Intelligence or Ability) เป็น คุณสมบัติทางสมองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลแต่ละคนสามารถทำอะไร ได้บ้าง ถ้าบุคคลนั้นพยายามจะกระทำแยกได้เป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ

1.1 ความถนัดทางธรรมชาติ เป็นการปฏิบัติที่แสดงถึงขีดความสามารถของ บุคคลที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อไปปฏิบัติงานในระยะต่อไป ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้น อาจเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้หรือการฝึกทักษะ

1.2 ความสัมฤทธิ์ผล เป็นการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลผู้นั้นได้เรียนรู้ อะไรไปบ้างแล้วในการปฏิบัติงาน

2. อารมณ์ (Temperament) เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของจิตใจ ที่ได้ตอบสนองสิ่งแวดล้อม เช่น ความรู้สึกหงุดหงิด ความรู้สึกมั่นใจ ความรู้สึกร่าเริง เป็นต้น

3. แรงจูงใจ (Drive or Motive) คุณสมบัติที่เกี่ยวกับแรงจูงใจนี้ กิลฟอร์ด (Guildford) ได้แบ่งไว้ 3 ด้าน คือ

3.1 ด้านความต้องการ (Need) เป็นความปรารถนาอย่างถาวรในสภาวะหรือเงื่อนไขเฉพาะอย่างของบุคคล เช่น ต้องการเป็นจุดเด่น ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการความสะดักสบาย เป็นต้น

3.2 ด้านความสนใจ (Interest) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะติดตามสิ่งเร้าบางอย่าง เช่น การสนทนา งานฝีมือ เป็นต้น

3.3 ด้านเจตคติ (Attitude) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของเขาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นได้ชัดเจนในกรณีที่มีเป้าหมายหรือนโยบายทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เจตคติต่อการคุมกำเนิด เพศศึกษา การเดินทาง เป็นต้น ซึ่งเจตคติของบุคคลนี้มักจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการกระทำของบุคคล

4. พฤติกรรมหรือการแสดงออก (Behavior) เป็นการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าบางอย่าง ไม่ว่าสิ่งเร้านั้นจะเกิดภายในหรือภายนอกกายมาจูงใจ หรือก่อให้เกิดความเครียดอันเป็นผลให้มนุษย์เกิดภาวะที่เตรียมพร้อมเสมอที่จะแสดงพฤติกรรม

การวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยาก เมื่อเทียบกับการวัดในสิ่งอื่น ๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถใช้วัดบุคลิกภาพตามลักษณะที่ต้องการวัดสำหรับวิธีการวัดบุคลิกภาพนั้น ม.ล. ตุม ชุมสาย ได้กล่าวสรุปไว้ว่า มีอยู่ 5 วิธี คือ (ตุม ชุมสาย, 2508 : 364 - 367)

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนง ตั้งแต่ประสบการณ์อันซับซ้อน อย่างเช่น พฤติกรรมของคนเป็นสิ่งที่สังเกตพิจารณาให้ได้เรื่องราวละเอียดถี่ถ้วนมาก เราต้องเลือกสังเกตเพียงปฏิกริยาอันใดอันหนึ่งเป็นคราว ๆ ไป

2. วิธีการทดสอบ การทดสอบประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ หลายสิบข้อ ที่ผู้ทดสอบตั้งขึ้นโดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่ว ๆ ไป เป็นมาตรฐาน ซึ่งบางข้อเป็นคำถามเกี่ยวกับความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมในลัทธิการเมืองหรือเศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ หรือปฏิกริยาที่

คนทำอยู่เสมอ ๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้น ๆ เป็นต้น ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือร่วมใจกับผู้ทดสอบ ในการตอบคำถามต่าง ๆ เพื่อให้การสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์

3. การประมาณค่า โดยการเลือกลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นเครื่องเช็ดชี้ให้บุคลิกภาพเด่นสะดุดตา เช่น ความสงบเสงี่ยม แล้วให้หลาย ๆ คน ช่วยกันประมาณค่าว่าบุคลิกภาพของผู้ถูกประมาณค่าอันนั้นตกอยู่ในขั้นไหน คือมีความสงบเสงี่ยมมากน้อยเพียงใด

4. การวิเคราะห์ตัวเอง คือ การประมาณค่าตัวเอง แบบวิเคราะห์ตัวเองจะเป็นคำถามแบบปรนัย จะมีประโยชน์ในการใช้เลือกอาชีพให้เหมาะกับบุคลิกภาพของตน

5. การสัมภาษณ์หลักการคล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ตัวเองต่างกันที่ว่า ผู้สัมภาษณ์มาตั้งคำถามให้เราติดตามเพื่อวิเคราะห์ตัวเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จัดบันทึกและประมาณค่าบุคลิกภาพของเขา ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่รู้ตัวว่าถูกทดสอบบุคลิกภาพ

ตามที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การวัดบุคลิกภาพทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความเหมาะสมเกี่ยวกับผู้ที่ต้องการจะวัด และสิ่งที่จะวัดหรือศึกษา

สุโท เจริญสุข (2520 : 248) กล่าวว่า ในการค้นคว้าทางจิตวิทยา มีการแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 3 นัย ดังนี้

1. เพื่อความประสงค์ในการทดสอบลักษณะของคน ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพคือ กระแสหรือแบบที่สลับซับซ้อนของความสามารถและลักษณะนิสัยใจคอของบุคคล
2. เพื่อความประสงค์ในการค้นคว้า พฤติกรรมของมนุษย์เป็นส่วนรวม ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพคือบทบาทของชีวิตที่แสดงออกมาและการที่คนอื่นจะประเมินผลหรือตีราคาคนคนนั้น
3. เพื่อความมุ่งหมายในการวาด หรือทดสอบบุคคลตามแนว โปรเจกทีฟ (Projective) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพคือ ผลรวมทั้งหมดของสิ่งต่าง ๆ ที่มีพลังของบุคคล อันมีลักษณะไม่ซ้ำแบบใคร

จุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพ

เพอร์กัสนัน (เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์. 2520 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Ferguson.

1952) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการวัดไว้ 3 ประการด้วยกันคือ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว (Individual Behavior) เป็นการศึกษาที่พยายามจะอธิบาย ทานาย และควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมรายกลุ่ม (Group Behavior) เป็นการศึกษาที่พยายามอธิบาย ทานาย และควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเป็นรายกลุ่ม เช่น พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของคนไทย คนจีน หรือชาวอเมริกัน เป็นต้น
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมอันเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่ม (Individual Group Interaction) ซึ่งอาจแยกศึกษาได้ 2 แนวทาง ดังนี้คือ การศึกษาพฤติกรรมของบุคคลอันเนื่องมาจากกลุ่ม (Effect of Group on Individual) และการศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มที่เนื่องมาจากบุคคลที่เป็นสมาชิก (Effect of Individual on Group)

ตามจุดมุ่งหมายที่ เพอร์คูสันเสนอไว้นั้นเป็นการตั้งจุดมุ่งหมายตามลักษณะของผู้ที่นักจิตวิทยาต้องการศึกษา (Subjects) แต่ ไคลน์มุนท์ (Kleinmuntz. 1967) ได้จัดแบ่งจุดมุ่งหมายของการวัดบุคลิกภาพตามลักษณะการประยุกต์ไว้ 4 แนวทางไว้ด้วยกัน คือ

1. เพื่อวินิจฉัยโรค (Clinical Diagnosis) เป็นการวัดเพื่อจัดประเภทบุคลิกภาพออกตามลักษณะของโรคจิต แบบต่าง ๆ
2. เพื่อการแนะแนวและจิตบำบัด (Counseling and Psychotherapy) เป็นการประเมินบุคลิกภาพทั้งก่อน ระหว่างและ/หรือภายหลังที่มีการแนะแนวแล้ว ทั้งนี้เพื่อที่จะแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพที่มีปัญหา หรือพัฒนาบุคลิกภาพให้มีการปรับตัวดียิ่งขึ้น ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะพิเศษต่าง ๆ ของบุคลิกภาพให้พัฒนาและตรงจุดยิ่งขึ้น
3. เพื่อเลือกสรรบุคคลเข้าทำงาน เป็นการวัดเพื่อคัดเลือกบุคคลให้ได้ทำงาน หรือฝึกงานที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด การกระทำเช่นนี้เป็นการเพิ่มกำลังคน (Manpower) ที่ได้ผลดีทางหนึ่ง
4. เพื่อการวิจัยทางบุคลิกภาพ การสอบวัดตามจุดมุ่งหมายนี้มักจะกระทำก่อนและหลังการทดลอง เพื่อเป็นการประเมินผลของการฝึกหรือการทดลองว่าส่งผลต่อบุคลิกภาพเช่นไร ตลอดจนเป็นการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลด้วยว่าดีมาก-น้อยเพียงใด นอกจากนี้การวิจัยทางบุคลิกภาพยังช่วยให้ได้ความรู้ที่ถูกต้อง เชื่อถือได้มารวบรวมสร้างเป็นทฤษฎี ความรู้ใหม่ ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

กาฏจนา คาสุวรรณ (2524 : 192 - 193) และฉลอง ภิรมย์รัตน์ (2531 : 29 - 30) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมี 2 ปัจจัยใหญ่ คือ

1. พันธุกรรม ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ ความสมบูรณ์หรือความพิการของร่างกาย
2. สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ดินฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย สถานการณ์ สภาพแวดล้อม บุคคลที่ใกล้ชิด ตลอดจนประสบการณ์ที่บุคคลในสังคมเดียวกันได้รับ เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ คำสั่งสอน การอบรม และการเลี้ยงดู เป็นต้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ (Theories of Personality)

ความคิดเรื่องทฤษฎีบุคลิกภาพนี้ มีความแตกต่างกันมากมาย นักทฤษฎีแต่ละคนมีความเชื่อต่าง ๆ กันไป เพราะแต่ละคนก็เน้นความสำคัญไปคนละอย่าง อบรม สีนภิบาล (2520 : 152 - 180) ได้กล่าวถึงกลุ่มนักทฤษฎีบุคลิกภาพทั้งที่มีความเชื่อคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันในทฤษฎีบุคลิกภาพไว้ดังนี้

1. กลุ่มนักทฤษฎีที่มีความเชื่อทางด้านพลังแรงขับ (Dynamic Theory) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์มีรากฐานมาจากแรงขับภายในบุคคล บุคลิกภาพของบุคคลจะต่างกัน เพราะแรงผลักดันภายในที่ต่างกันนั่นเอง บางครั้งก็จะเกิดการขัดแย้งกันภายในตัวบุคคล (Conflict) ส่วนบุคคลใด จะใช้วิธีการแก้ความขัดแย้งอย่างไร จะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงบุคลิกภาพของเขา นักทฤษฎีที่มองบุคลิกภาพในแง่นี้มี فروยด์ (Freud)

2. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อในการแยกประเภทของบุคลิกภาพ (Type Theory) นักจิตวิทยากลุ่มนี้มีความเชื่อว่า บุคลิกภาพของมนุษย์อาจแยกออกเป็นหมู่หรือพวก นักจิตวิทยากลุ่มนี้ที่สำคัญคือ จุง (Jung) เชลตัน (Sheldon) เครชเมอร์ (Kretschmer)

3. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อว่า บุคลิกภาพ กำนเนิดมาจากสังคม สิ่งแวดล้อมของบุคคล (Social Determinants) นักจิตวิทยากลุ่มนี้มีความเห็นว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากสิ่งแวดล้อม เช่น บ้าน โรงเรียน ชุมชน มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพโดยตรง นักจิตวิทยากลุ่มนี้ได้แก่ ฟรอมม์ (Fromm) และ ไรส์แมน (Riesman)

4. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อว่า บุคลิกภาพ เป็นส่วนรวมทั้งร่างกายและจิตใจ (Organismic Theory) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้เห็นว่า การเข้าใจบุคลิกภาพ จะต้องเข้าใจ ส่วนรวม ไม่สามารถแยกส่วนได้ ที่เน้นมากก็คือ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ (Potential) ที่จะ พัฒนาไปได้อย่างดี ถ้าได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม นักทฤษฎีกลุ่มนี้ได้แก่ โรเจอร์ส (Rogers) และแมสโลว์ (Maslow)

5. กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อในการแบ่งบุคลิกภาพตามลักษณะ (Trait Theory) กลุ่มนี้ มองบุคลิกภาพในลักษณะย่อย ๆ หลายลักษณะรวมกัน นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีหลายคน เช่น ออลพอร์ท (Allport) กิลด์ฟอร์ด (Guildford) และแคทเทล (Cattell)

จะเห็นว่านักทฤษฎีที่อธิบายถึงบุคลิกภาพอยู่หลายทฤษฎีด้วยกัน แต่ในที่นี้จะศึกษาเฉพาะ ทฤษฎีบุคลิกภาพของ แคทเทล (Cattell)

ทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทล (Cattell's Factor Theory)

ทฤษฎีของ แคทเทล กล่าวได้ว่า เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานมาจาก ทฤษฎีของ ออลพอร์ท (Allport) ซึ่งได้ให้ความหมายของคำว่า ลักษณะนิสัยไว้อย่างกว้างขวาง การค้นคว้าของ ออลพอร์ท ในเรื่องคำจำกัดความของลักษณะนิสัย การแบ่งประเภท ตลอดจนการเน้นความสำคัญของทฤษฎีลักษณะนิสัย ว่าแตกต่างไปจากทฤษฎีการแยกประเภท เช่น แบบของ คาร์ล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung) เป็นสิ่งที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในวงการจิตวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางรากฐานในการวิจัยค้นคว้า เพื่อหาลักษณะการกระทำ ๆ อันเป็นหัวใจของ คำจำกัดความในเรื่องบุคลิกภาพ (เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว. 2515 : 1)

แคทเทล (Cattell. 1970 : 320) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า บุคลิกภาพ ว่า "บุคลิกภาพ คือ การยอมรับคำทำนายสิ่งที่บุคคลจะกระทำในสถานการณ์หนึ่ง ๆ" จุดประสงค์ของการค้นคว้าวิจัยทางจิตวิทยาในเรื่องบุคลิกภาพคือ การตั้งกฎเพื่อคาดการณ์การกระทำที่แตกต่างกันในสังคม และในสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ บุคลิกภาพเป็นพฤติกรรมทั้งหมดของแต่ละบุคคล หมายถึง ผลรวมของพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก การศึกษาเรื่องบุคลิกภาพจึงเน้นการศึกษา พฤติกรรมรวม มิได้เน้นเฉพาะพฤติกรรมที่แสดงออกในแต่ละวันเท่านั้น แคทเทล อธิบาย บุคลิกภาพในรูปของลักษณะนิสัย (Traits) สามารถจะพบได้ทั่ว ๆ ไปในทุก ๆ คน (Common

Traits) และขณะเดียวกัน ลักษณะนิสัยยังเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละบุคคล (Unique Traits) ดังนั้นการที่จะเข้าใจทฤษฎีของแคทเทิล จึงจำเป็นต้องศึกษาความหมายของลักษณะนิสัย (Traits) ของออลพอร์ท ด้วย

ความหมายของลักษณะนิสัย (Traits)

ออลพอร์ท (Hergenhahn. 1980 : 150 - 151 ; citing Allport. n.d.) ได้ให้ความหมายของลักษณะนิสัยไว้ดังนี้

1. เป็นนิสัย (Habit) ที่ซับซ้อน
 2. ลักษณะนิสัย เป็นผลรวมของนิสัย (Habit) ตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป และลักษณะนิสัย (Traits) อาจเป็นตัวบังคับการสร้างนิสัย (Habit) ใหม่
 3. ลักษณะนิสัย เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ (Dynamic)
 4. ลักษณะนิสัย เป็นผลของการกระทำซ้ำ ๆ กัน
 5. ลักษณะนิสัยของบุคลิกลักษณะ ไม่เหมือนกับคุณลักษณะทางศีลธรรม ซึ่งอาจสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับความคิดของสังคมเดิม
 6. การกระทำและนิสัย ที่ไม่เหมาะสมกับลักษณะนิสัย ไม่ใช่ข้อพิสูจน์ของการไม่คงอยู่ของลักษณะนิสัย
 7. ลักษณะนิสัย มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ (Unique) ได้พอ ๆ กับลักษณะนิสัยที่พบทั่ว ๆ ไป
 8. ลักษณะนิสัย มีความสามารถที่จะจูงใจหรือที่จะเลือกพฤติกรรมที่เหมาะสม ลักษณะนิสัยเป็นการรวมของแรงขับและนิสัย
 9. ลักษณะนิสัย ที่พึ่งพาอาศัยกัน เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในพฤติกรรม
 10. ลักษณะนิสัย ช่วยอธิบายความมั่นคงของบุคลิกลักษณะ
 11. ลักษณะนิสัย แต่ละอันเริ่มต้นด้วยระบบจิตประสาท (Neuropsychic)
- ฮอลล์ และลินด์เซย์ (Hall and Lindzey. 1970 : 386 - 403) แบ่งลักษณะนิสัยออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ลักษณะนิสัยพื้นผิว (Surface Trait) ได้แก่ ผลจากการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความมั่นคงน้อย เป็นลักษณะที่สังเกตได้ชัดเจนและมีลักษณะร่วมกัน

2. ลักษณะนิสัยต้นตอ (Source Trait) เป็นตัวการสำคัญในการตัดสินใจและอธิบายพฤติกรรมของบุคคล เป็นโครงสร้างที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ และเป็นสิ่งจำเป็นต่อปัญหาพัฒนาการความเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีผลมาจากจิตใจ รวมทั้งด้านนิสัยและอื่น ๆ ด้วย เป็นลักษณะซ่อนเร้นอยู่ภายใน เป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย มีความมั่นคงกว่าลักษณะนิสัยพื้นผิว (Surface Trait) ลักษณะนิสัยต้นตอแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ลักษณะนิสัยที่เป็นผลมาจากพันธุกรรม เรียกว่า Constitutional Traits และลักษณะนิสัยที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อม เรียกว่า Environmental Mold Traits

ถ้าแบ่งลักษณะนิสัยตามรูปแบบที่แสดงออกมาจะได้ 3 แบบคือ

1. ลักษณะนิสัยด้านพลัง (Dynamic Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุจุดหมาย

2. ลักษณะนิสัยด้านความสามารถ (Ability Traits) เป็นลักษณะนิสัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละบุคคล

3. ลักษณะนิสัยด้านอารมณ์ (Temperament Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่เกี่ยวกับรูปแบบของการตอบสนอง เช่น ความเร็ว พลังหรือการโต้ตอบทางอารมณ์

ลักษณะนิสัยด้านพลัง (Dynamic Traits)

ลักษณะนิสัยด้านพลัง ประกอบด้วย

1. ทศคติ (Attitude) เป็นตัวแสดงตัวแปรด้านพลัง ทศคติเฉพาะสถานการณ์หนึ่งสำหรับบุคคลหนึ่ง คือ การมีความสนใจอย่างแท้จริงและเอาใจใส่อย่างมากกับสิ่งนั้น

2. หน่วยวัดพลัง (Ergs) เป็นลักษณะนิสัยต้นตอด้านพลังที่เป็นผลมาจากพันธุกรรม โดยแคทเทิล นิยามไว้ว่า "หน่วยวัดพลังเป็นธรรมชาติของจิตใจและร่างกายที่มีมาแต่กำเนิด เป็นกระบวนการที่แสดงปฏิกิริยา (ความสนใจ การรับรู้) ต่อสิ่งหนึ่งอย่างแท้จริงมากกว่าอย่างอื่น การแสดงอารมณ์ต่อสิ่งนั้น และการกำหนดแนวทางเฉพาะเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งจะรวมถึง

การคิดหาแนวทางสำรอง (Subsidiation Path) ถ้าวิธีการแรกไม่สำเร็จหรือถ้ากล่าวโดยสรุป หน่วยวัดพลังแบ่งได้เป็น 4 ส่วนคือ

- 2.1 การตอบสนองการรับรู้ (Perceptual Response)
- 2.2 การตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Response)
- 2.3 การกระทำที่นำไปสู่เป้าหมาย (Instrumental act Leading to the Goal)

2.4 เป้าหมายที่ทำให้พอใจ (The Goal Satisfaction Itself)

พลังเสริม (Metaergs) เป็นลักษณะนิสัยการแปรพลังที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมสร้างขึ้น (Environmental Mold Traits) ดังนั้นพลังเสริม (Metaergs) จึงแตกต่างจากพลัง (Ergs) เพราะพลัง (Ergs) มีมาแต่กำเนิด แต่พลังเสริม (Metaergs) เกิดขึ้นจากพัฒนาการโดยเป็นผลของประสบการณ์ หรือองค์ประกอบทางวัฒนธรรมของสังคม พลังเสริม (Metaergs) ที่สำคัญคือ ทศนคติ (Attitude) และอารมณ์ (Sentiment)

3. ความรู้สึกทางใจ (Sentiments) เป็นลักษณะนิสัยต้นตอด้านพลังที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่คู่กับหน่วยวัดพลัง (Ergs) แตกต่างกันที่ความรู้สึกทางใจ เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือองค์ประกอบของวัฒนธรรมสังคมไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ความรู้สึกทางใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลแสดงความสนใจต่อสิ่งหนึ่งอย่างแนบแน่น และแสดงความรู้สึกหรือปฏิกิริยาในแบบที่ชัดเจนออกมา ซึ่งเกิดขึ้นจากการรวบรวมทัศนคติที่มีต่อสถาบันทางสังคมหรือต่อบุคคลที่เคยประสบมาในชีวิต ความรู้สึกทางใจที่พบในการวิจัยของ แคทเทิล และคณะ ได้แก่ การประกอบอาชีพ กีฬาและเกม ความสนใจทางเครื่องจักรกล ศาสนา พ่อแม่ คู่สมรส และตนเอง ซึ่งความรู้สึกทางใจเกี่ยวกับตนเอง (Self Sentiment) นี้เป็นตัวที่มีบทบาทสำคัญในทฤษฎีของแคทเทิล เพราะทัศนคติเกือบทั้งหมดสะท้อนให้เห็นความรู้สึกทางใจเกี่ยวกับตนเองในระดับที่ไม่มากก็น้อย ตนเอง (Self) เป็นตัวควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้มั่นคง และมีบุรณาการตนเองในทางทฤษฎีจิตวิเคราะห์ก็คือ Ego และ Superego นั้นเอง

การประสานสัมพันธ์ของพลังต่าง ๆ (Dynamic Lattice)

เป็นการจัดระบบโดยวิธีการที่ซับซ้อนในโครงสร้างของความคิดและแรงจูงใจในลักษณะนิสัยด้านพลัง (Dynamic Traits) หรือกล่าวได้ว่าลักษณะนิสัยต่าง ๆ จะมีการประสานสัมพันธ์กัน แคทเทลเชื่อในความคิดของ เมอร์เรย์ (Murray) ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการต่าง ๆ ซึ่งจะทำหน้าที่ควบคุมและทำให้เกิดลักษณะนิสัยอื่น ๆ ตามมาก่อนที่จะบรรลุเป้าหมาย แคทเทลย้ำว่า นักทฤษฎีบุคลิกภาพต้องไม่เพียงแต่สามารถอธิบายและวัดลักษณะนิสัยชนิดต่าง ๆ ของบุคคลได้เท่านั้น แต่จะต้องอธิบายได้ว่าลักษณะนิสัยเหล่านั้นมีการประสานสัมพันธ์กันอย่างไร เพราะเมื่อทราบแล้วก็จะช่วยให้สามารถหาความซับซ้อนและสาเหตุต่าง ๆ ของพฤติกรรมซึ่งเกิดจากการประสานสัมพันธ์กันของความสนใจ ทศนคติ อารมณ์ ฯลฯ

พัฒนาการของบุคลิกภาพ

แคทเทล ศึกษาพัฒนาการของบุคลิกภาพ 2 วิธีคือ

1. ศึกษาจากพัฒนาการทางกายและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผลร่วมกัน
2. ศึกษาจากวุฒิภาวะและการเรียนรู้

แคทเทลศึกษากับเด็กและผู้ใหญ่โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อหาองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่เหมือนกันในคนที่อายุต่างกัน สรุปแล้วสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของบุคลิกภาพในความคิดของแคทเทล ได้แก่ พันธุกรรม การเรียนรู้ วุฒิภาวะ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยครอบคลุมอิทธิพลมากที่สุด

ขั้นพัฒนาการของบุคลิกภาพ (Stage of Personality Development)

แคทเทล (Cattell. 1950 : 618 - 619) แบ่งขั้นพัฒนาการ ดังนี้

1. ระยะแรกเกิด - 5 ขวบ ระยะนี้ แคทเทลมีความเห็นสอดคล้องกับพรอยด์ที่ว่าระยะนี้เป็นระยะที่ถูกกำหนดโดยความขัดแย้งต่าง ๆ และเป็นระยะสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ
2. ระยะ 6 - 13 ปี เป็นระยะที่เปลี่ยนความสนใจ ความรักที่มีต่อบิดา มารดา ไปสู่กลุ่มเพื่อน เป็นระยะที่ปราศจากความกังวลใจ และเป็นช่วงของการพัฒนาอีโก (Ego) ให้เข้มแข็ง

3. วัยรุ่น (14 - 24 ปี) แคมเทลกทัศน์ระยะเวลาวัยรุ่นนี้ยาวนานกว่านักจิตวิทยาคนอื่น ๆ วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างมาก ทั้งเด็กหญิง และเด็กชาย เป็นระยะที่มีความไม่มั่นคงทางอารมณ์ มีความไม่คล่องตัวทางสังคม มีความใส่ใจในเรื่องเพศ และมีความขัดแย้งในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสาเหตุความขัดแย้งมาจากต้องการอิสระจากบิดา มารดา ต้องการประกอบอาชีพอย่างประสบความสำเร็จมีรายได้เลี้ยงตนเอง นอกจากนั้นเนื่องจากการไม่ได้รับความพึงพอใจที่จะทำให้เพศตรงข้ามประทับใจ และการไม่ได้รับความมั่นคงทางจิตใจ ถ้าหากวัยรุ่นสามารถผ่านความขัดแย้งเหล่านี้ได้ก็จะทำให้เกิดบูรณาการและเกิดความพึงพอใจในมโนภาพของตน

4. วัยวุฒิภาวะ (25 - 55 ปี) เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพมีน้อย แม้จะมีความเสื่อมของร่างกายก็ตาม เช่น มีปัญหาเรื่องการฟัง การมองเห็น การเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ บุคคลในวัยนี้ต้องปรับตัวเมื่อพบความจริงว่าความไฝ่ฝัน และทะเยอทะยานหลาย ๆ อย่างในวัยรุ่นไม่ตรงความต้องการ เมื่อใกล้จะสิ้นสุดวัยนี้เป็นระยะที่มีแนวโน้มความสนใจในกิจกรรมทางเพศเพิ่มขึ้น

5. วัยชรา (56 ปีขึ้นไป) เป็นระยะที่มีความเสื่อมอย่างรวดเร็วในพลังร่างกาย แคมเทลกกล่าวว่า ลักษณะนิสัยของบุคคลในวัยชราประกอบด้วย ความกังวลในเรื่องการเงิน กังวลในเรื่องสุขภาพ มีความรู้สึกไม่เป็นที่ต้องการ รู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง รู้สึกสงสัย ไม่แน่ใจ ความสนใจแคบ สูญเสียความจำ ยึดมั่นในความคิดของตน หวนในเรื่องอดีต เอาใจใส่ในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ มีความรู้สึกไม่เพียงพอ ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง และวิตกกังวล มีความรู้สึกผิด กิจกรรมทางเพศลดลงแต่ความสนใจในเรื่องเพศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในผู้ชาย นอกจากนั้นก็ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่สะอาด ไม่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์และการให้ความร่วมมือกับสังคมลดลง

ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่าทฤษฎีบุคลิกภาพของแคมเทลจะให้ความสำคัญต่อลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคล ซึ่งลักษณะนิสัยนี้จะประกอบด้วยลักษณะนิสัยพื้นผิว และลักษณะนิสัยต้นตอ โดยแคมเทลจะให้ความสำคัญกับลักษณะนิสัยต้นตอว่ามีอิทธิพลอย่างมากต่อบุคลิกภาพของบุคคล

เทคนิคของแคทเทล (Cattell's Technique)

แนวความคิดของแคทเทลมีลักษณะเป็นความคิดเชิงประจักษ์ กล่าวคือ ได้มาจากการเก็บข้อมูลอย่างกว้างขวางเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการพัฒนาแบบทดสอบทางสถิติเพื่อหาองค์ประกอบทางสถิติว่าในบรรดาการกระทำทั้งหลายของมนุษย์นั้นองค์ประกอบที่สำคัญอะไรบ้าง แนวความคิดนี้ สเปียร์แมน (Spearman) ได้เป็นผู้บุกเบิกมาก่อน เขากล่าวว่า ถ้ามีแบบทดสอบที่สัมพันธ์กันมีความเกี่ยวข้องกัน หรือวัดความสามารถในเชิงเกี่ยวข้องกันแล้ว คะแนนที่ได้เมื่อนำมาวิเคราะห์จะปรากฏเป็น 2 แบบ คือ แบบแรกเป็นองค์ประกอบทั่ว ๆ ไป (General Factor) และแบบที่สองเป็นองค์ประกอบเฉพาะ (Specific Factor) ต่อมาในปี 1931 เทอร์สโตน (Thurstone) ได้นำวิธีการของสเปียร์แมน มาดัดแปลงเรียกว่า Multiple Factor Analysis ซึ่งทำให้การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ได้รับการยอมรับและมีการค้นคว้ากันอย่างกว้างขวาง

แคทเทล ได้ใช้ Factor Analysis ในการชี้ความแตกต่างด้านบุคลิกภาพ กระบวนการของ Factor Analysis มีดังต่อไปนี้

1. เก็บข้อมูลจำนวนมากจากกลุ่มตัวอย่างหรือบุคคลจำนวนมาก ข้อมูลจำนวนมากนี้ควรจะได้มาจากหลายสภาพการณ์
2. เมื่อได้คะแนนเหล่านี้จะมีการวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อหาองค์ประกอบหรือแหล่งของความแปรปรวนของคะแนน
3. องค์ประกอบของความแปรปรวนนี้จะใช้เป็นคำอธิบายถึงการที่คะแนนในแต่ละชุดว่ามีพื้นฐานจากอะไร
4. นอกจากการที่จะได้องค์ประกอบเหล่านี้มาแล้ว ยังให้คำตอบได้ว่าองค์ประกอบใดมีอิทธิพลต่อคะแนนที่ได้มาน้อยเพียงใด

อาจจะกล่าวได้ว่า การวิจัยของแคทเทลนั้น เป็นการวิจัยที่เน้นไปในการหาองค์ประกอบร่วมในการอธิบายพฤติกรรม (เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว, 2515 : 2) นอกจากนี้แคทเทลได้กำหนดวิธีการแยกข้อมูลต่าง ๆ ออกมาเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. บันทึกประวัติส่วนตัว (Life Record หรือ L - Data) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลในสังคม ในชีวิตประจำวันจะเป็นการบันทึกของบุคคลอื่นที่รู้จักบุคคลนั้น ๆ

เป็นอย่างดี เช่น ระดับการศึกษาได้จากการบันทึกของโรงเรียน หรือจำนวนครั้งของการประสบอุบัติเหตุ ได้จากการบันทึกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น เป็นพฤติกรรมภายนอก

2. การรายงานผลด้วยตนเอง (Self - Rating Questionnaire หรือ Q - Data) ได้แก่แบบทดสอบที่บุคคลนั้นประเมินค่าความประพฤติดของตนเอง แสดงลักษณะของจิตใจ ซึ่งสามารถนำไปเปรียบเทียบกับพฤติกรรมภายนอกที่ได้จาก L - Data

3. แบบทดสอบแบบปรนัย (Objective Test หรือ T - Data) เป็นแบบทดสอบที่สำรวจพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์พิเศษ และประเมินค่าเป็นตัวเลข

แคทเทิล ใช้วิธีการดังกล่าววิเคราะห์องค์ประกอบลักษณะนิสัยของบุคลิกภาพโดยการจัดกลุ่ม (Cluster Analysis) ลักษณะนิสัยซึ่งมีเป็นจำนวนมาก จนได้เป็นกลุ่มลักษณะนิสัยพื้นผิว จำนวน 35 กลุ่ม แล้วใช้วิธี L - Data และ Q - Data วิเคราะห์องค์ประกอบจนเหลือองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ โดยให้สัญลักษณ์และคำนิยามใหม่และนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factor Test) ซึ่งครอบคลุมลักษณะนิสัยทั้ง 3 ด้าน คือ ลักษณะนิสัยด้านความสามารถ ด้านอารมณ์ และด้านพลัง

ลักษณะบุคลิกภาพที่ดี

คาเนกี (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. 2520 : 128 - 129 ; อ้างอิงมาจาก Carnechy. n.d.) ผู้ประสบความสำเร็จทางธุรกิจอันยิ่งใหญ่ของสหรัฐอเมริกา ได้ถือเอาบุคลิกภาพเป็นความสำเร็จสิ่งแรกที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จ การเป็นบุคคลที่ชื่นชมยินดีของบุคคลอื่น ๆ นั้น ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้เข้าถึงจิตใจคน
2. มีจุดมุ่งหมายอันแน่นอน ทำอะไรก็ทำจริงจัง
3. มีการแต่งกายที่เหมาะสม
4. มีท่าทีและกิริยาอาการเคลื่อนไหวที่ดี
5. น้ำเสียงนุ่มนวลชวนฟัง
6. มีความสัตย์ซื่อ
7. รู้จักใช้ถ้อยคำพูดเหมาะสมกับกาลเทศะ เหมาะแก่ผู้ฟัง

8. เป็นคนคงเส้นคงวา
9. มีอารมณ์ขัน
10. ไม่เห็นแก่ตัวมากเกินไป
11. แสดงสีหน้าเป็นมิตรกับคนทั่ว ๆ ไป
12. นึกคิดไปแต่ในส่วนที่ดี
13. มีความกระตือรือร้น
14. มีสุขภาพอนามัย สมบูรณ์แข็งแรงดี
15. มีปฏิภาณไหวพริบ
16. มีศิลปะในการคบหาสมาคมกับคนและเพื่อนร่วมงาน
17. มีความรู้รอบตัวอย่างดี
18. เป็นนักฟังที่ดี
19. มีศิลปะในการพูด พูดด้วยความจริงใจ
20. มีศิลปะในการดึงดูดใจผู้พบเห็น

นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ได้ร่วมกันให้รายละเอียดของบุคลิกภาพงาม

(ศิริลักษณ์ มโนรมย์. 2527 : 21 ; อ้างอิงมาจาก สุโท เจริญสุข. 2523 : 16)

ดังต่อไปนี้

1. ความร่าเริง แจ่มใส สดชื่น
2. ความประณีต เรียบร้อย
3. ความเป็นมิตร
4. ความพอใจ ความเป็นผู้มีความรู้สึกรับเป็นสุขใจ
5. ความอยากช่วยเหลือคนอื่น
6. ความไม่เห็นแก่ตัว
7. ความมีอารมณ์ขัน สนุกสนาน
8. ความรอบคอบ ระมัดระวัง ใฝ่ครวญ ไตร่ตรอง
9. ความมานะ อดทน จิตใจมั่นคง กระหายอยากรู้
10. ความเป็นผู้มีจังหวะจะโคน ท่าอะไรก็ดูตามเวลา สถานที่ มีสง่างาม

ลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีจึงควรเป็นผู้ที่มีการแต่งกายที่เหมาะสม น่าเลียงนุมนวล ขานฟัง ใช้คำพูดได้เหมาะสมกับผู้ฟัง และเหมาะกับกาลเทศะ รวมถึงเป็นที่มื่ออารมณ์ขัน มีสุขภาพอนามัยแข็งแรงสมบูรณ์ เข้ากับผู้อื่นได้ดี ปรับตัวเข้าได้กับทุกสถานการณ์ มีความร่าเริง แจ่มใส ไม่เห็นแก่ตัว รวมถึงการเข้าใจผู้อื่น และเป็นผู้มีปฏิภาณไหวพริบด้วย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู

เอกสารที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู

ครู คือผู้ที่ทำหน้าที่อบรม สั่งสอน ถ่ายทอดให้ความรู้แก่ผู้เรียน ครูจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ถ้าครูดี ก็หวังได้ว่าลูกบุตรกุลธิดา ที่ครูคนนั้นสอนก็จะเป็นคนดีด้วย (ชูชีพ อ่อนไคสูง. 2522 : 137) มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูดังต่อไปนี้

ครูที่ดีที่มีคุณภาพสูง คือ ครูที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะและจิตใจสูง มีความเสียสละ และเหมาะสมที่จะช่วยอบรมแนะแนวทางให้ผู้อื่นได้รับการศึกษาได้ถูกต้อง เป็นพลเมืองดี ดังที่ประเทศชาติต้องการ (บุญถิ่น อัตถากร และรัตนา ตันบุญเต็ก. 2513 : 3)

ส. ศิวรักษ์ (2516 : 85 - 87) ได้เสนอข้อคิดเห็นถึงครูในอนาคตหรือครูที่ดีนั้น ต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ในสาขาวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี
2. แสวงหาความรู้ในเรื่องที่ตนสอนตลอดเวลา
3. สนับสนุนให้กำลังใจแก่ศิษย์ ให้เขาสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
4. ขอบวิชาที่ตนสอน
5. มีอารมณ์ขัน
6. มีความจำดีพอสมควร
7. มีพลังทางจิตดี
8. มีความเมตตากรุณา
9. มีความรับผิดชอบและปลูกฝังให้เด็กรับผิดชอบ ทั้งในและนอกห้องเรียน

คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (2518 : 140) ได้กำหนดว่า ครูมีหน้าที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ขึ้นในตัวผู้เรียน คุณลักษณะและบทบาทที่พึงประสงค์ของครูมีดังนี้

1. เป็นผู้รักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีความมั่นใจและศรัทธาในอาชีพครู
 2. มีความคิดเป็นของตนเอง กล้าแสดงออกเพื่อเผยแพร่ความคิด ความรู้ใหม่ ๆ ต่อสาธารณะ หรือเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนโดยบริสุทธิ์ใจ
 3. เปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้บอกและผู้แสดงนำมาเป็นผู้เสนอแนะให้เกิดความคิดริเริ่ม สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ความคิดอิสระอย่างมีเหตุผล
 4. เป็นผู้ฝึกนักเรียนให้มีความสามารถในการทำงานรวมกลุ่ม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัยในตนเอง เคารพกฎของสังคม มีน้ำใจเป็นประชาธิปไตย
 5. เป็นผู้พยายามค้นหาความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของนักเรียนแต่ละคน เพื่อหาทางส่งเสริมและแนะนำการเลือกวิชา อาชีพแก่นักเรียนให้เหมาะสม รวมทั้งให้เป็นผู้ฝึกฝนคุณธรรม จริยธรรม เห็นคุณค่าของการรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ
 6. เป็นผู้มีความรู้ความสนใจการเกษตร สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเกษตรในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพฤติตนเป็นแบบอย่างและชักนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตามในโอกาสอันเหมาะสม
 7. เป็นผู้รักความยุติธรรม กล้าที่จะต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมของสังคมด้วยปัญญาตามกระบวนการที่ถูกต้องของขนบธรรมเนียบประเพณี วัฒนธรรม สิทธิแห่งกฎหมาย และเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น สร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- ซูซีฟ อ่อนโคสูง (2522 : 141) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูที่พึงปรารถนา หรือครูที่ดีว่า ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ดี มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความสามารถในการให้เด็กรู้จักคิด ส่งเสริมให้เด็กขวนขวาย กระตือรือร้นในการหาความรู้ด้วยตนเอง

2. มีความรู้ทางจิตวิทยา การวัดผลการศึกษา การแนะแนว เทคโนโลยีทางการศึกษา และวิธีสอนต่าง ๆ เป็นอย่างดี

3. มีสุขภาพจิตดี

4. เป็นประชาธิปไตย

5. ประพฤติปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

กมล สดุดประเสริฐ และคนอื่น ๆ (2523 : 122 - 126) ได้สรุปคุณลักษณะของครูในผลงานวิจัยเรื่องการศึกษาหาสมรรถวิสัยของครูประถมศึกษาที่ต้องการไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ครูควรมีลักษณะพิเศษหลายอย่าง เพราะครูต้องเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนในด้านลักษณะ ท่าทาง เช่น การเดิน การยืน การนั่ง ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความร่วมมือ และที่สำคัญคือ ความรักเด็กและรักสังคม

2. ครูต้องรู้จักเกี่ยวข้องกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยการให้ความร่วมมือกับชุมชน และสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม

3. ครูต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตรและการสอน

4. ครูต้องรู้เรื่องพัฒนาการของผู้เรียนและลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. ครูต้องมีส่วนรับผิดชอบช่วยเหลือโรงเรียน จัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดทั้งการช่วยดูแลรักษาโรงเรียน

6. ครูต้องมีความรับผิดชอบต่องานการ มีความซื่อสัตย์ตรงต่อเวลาและมีวินัยในตนเอง

7. ครูต้องมีความพร้อมในการสอนและมีการเตรียมการสอนเสมอ

8. ครูต้องมีความเตรียมพร้อมในเรื่องของการวัดผลและประเมินผล

คุรุสภา ได้ปรับปรุงระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณตามระเบียบประเพณีของครู และระเบียบคุรุสภาว่าด้วยวินัยตามระเบียบประเพณีของครู จากเดิมเมื่อ พ.ศ. 2506 เสียใหม่ให้เหมาะสมโดยบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2526 มีใจความดังนี้ (กองมาตรฐานวิชาชีพครู. 2529 : 29 - 30)

1. เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ
2. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น
3. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานมิได้
4. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู
5. สามารถฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ฝึกให้นักเรียนยึดหลักและวิธีการตามหลักประชาธิปไตย
6. สามารถใช้เทคนิคในการค้นหาความสนใจ ความถนัดและธรรมชาติของนักเรียน เพื่อหาทางส่งเสริมแนะนำการเลือกวิชา เลือกอาชีพ และครูต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี
7. สามารถให้นักเรียนให้ฝึกฝนในคุณธรรม จริยธรรม โดยให้เห็นคุณค่าของการรักษาเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของชาติ
8. มีความรู้ สนใจ และมีความสามารถในการร่วมกิจกรรมเกษตร เพราะสังคมไทยเป็นสังคมเกษตร
9. สามารถส่งเสริมประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อให้เข้าใจถึงระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
10. รักความยุติธรรม และกล้าหาญที่จะต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคม
11. สามารถปรับตัวและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อชุมชน เพื่อลดปัญหาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนให้เจริญ
12. หาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น เพื่อศึกษาวัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งจะสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู โรงเรียน และชุมชน

วิตตี (Carroll. 1969 : 227 ; citing Witty. n.d.) วิเคราะห์ลักษณะของบุคลิกภาพของครูที่เด็กชอบ เพราะเด็กเคยได้รับความช่วยเหลือจากครูอยู่เสมอ พบว่าครูเหล่านั้นมีลักษณะบุคลิกภาพดังนี้

1. ให้ความร่วมมือกับนักเรียน มีทัศนคติประชาธิปไตย
2. มีเมตตากรุณา และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. อุดหนุน อดทน
4. สนใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
5. อารมณ์ดี ทำทางดี
6. ยุติธรรม ไม่เข้าข้างใครข้างหนึ่ง
7. มีอารมณ์ขัน
8. วางตัวได้เหมาะสม เสมอต้นเสมอปลาย
9. สนใจปัญหาของนักเรียน
10. มีความยืดหยุ่นในการกระทำต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
11. ยกย่อง ชมเชยนักเรียน
12. ใช้วิธีสอนที่เหมาะสมในการสอนวิชาเฉพาะ

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1970 : 159) สรุปบุคลิกภาพของครูที่มีประสิทธิภาพไว้

ดังนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุน หรือเน้นความสามารถที่มีอยู่ในนักเรียนแต่ละคน ให้ได้ใช้สิ่งที่
มีอยู่ให้เต็มที่
 2. มีความสามารถและมีอำนาจ แต่ไม่ใช้อำนาจข่มขู่อย่างเดียว ไม่ยอมรับอะไรเลย
นอกจากความคิดเห็นหรือการกระทำที่ตนต้องการ
 3. นับถือในความคิดและความสามารถของแต่ละบุคคล
- ครูเป็นผู้ที่ทำหน้าที่อบรม สั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ครูจึงเป็นบุคคลที่สำคัญ
บุคลิกภาพของครูเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ครูประสบความสำเร็จในอาชีพ ครูจึงควรเป็นผู้มีความรู้
ทางวิชาการที่ตนสอนนั้นเป็นอย่างดี เป็นผู้ค้นคว้าแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีความเข้าใจในตัว
ผู้เรียนเป็นอย่างดี รวมทั้งต้องเป็นคนที่อารมณ์มั่นคง มีความเป็นประชาธิปไตย รับฟังความ
คิดเห็นของผู้อื่น มีอารมณ์ขัน มีความรับผิดชอบตรงต่อเวลา ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้อื่นได้
ต้องมีความเป็นผู้นำในตนเอง มีความเมตตากรุณา เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดและเป็นแบบอย่างที่ดี
แก่พลเมืองของประเทศชาติสืบไป

งานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูในต่างประเทศ

จากการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครูในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นการเสนอผลการวิจัยบุคลิกภาพของครูในระยะเวลาเกินกว่า 20 ปีขึ้นไป ตอนที่ 2 เป็นการเสนอผลการวิจัยบุคลิกภาพของครูในระยะเวลาไม่เกิน 20 ปี ผลการศึกษาค้นคว้าได้นำเสนอดังนี้

ตอนที่ 1 งานวิจัยบุคลิกภาพของครูในต่างประเทศในระยะเวลาเกินกว่า 20 ปีขึ้นไป แมคเคลน (ลัดดา แพทย์จรัส. 2516 : 32 ; อ้างอิงมาจาก McClain. 1951) ศึกษาเปรียบเทียบครูที่ดี 10 คน กับครูไม่ดี 8 คน พบว่าครูดีมีลักษณะรักสนุกและเล่นที่หล่ยมมากกว่า ซึ่งได้ผลตรงข้ามกับผลการค้นคว้ากับนักเรียนฝึกหัดครูของ ฮัตเลย์ ที่ แมคเคลนอ้างถึง เพราะฮัตเลย์พบว่านักเรียนฝึกหัดครูกลุ่มดีเลิศ มีความรอบคอบมากกว่า ลักษณะรักสนุกและมีเล่นที่หล่ยม

สเตรง (Strang. 1953 : 24) กล่าวว่า บุคลิกภาพของครูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน ครูที่มีท่าทางเป็นมิตร มีความสุขและเอาใจใส่ต่อเด็กย่อมทำให้นักเรียนสบายใจ ซึ่งเท่ากับว่า ครูได้ช่วยให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการเรียน แต่การเป็นครูที่ดีไม่ได้ขึ้นกับตัวของครูเองเท่านั้น แต่ขึ้นกับลักษณะและแรงจูงใจของนักเรียนที่สอนด้วย (Canve. 1967 : 60) ดังนั้นทั้งครูและนักเรียนจึงต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน

ในเมื่อบุคลิกภาพของครูมีความสำคัญต่อการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนและความสำเร็จในอาชีพครู การวิจัยที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสามารถในการสอนของครูจึงมีมาก การศึกษาเหล่านี้มีทั้งที่กระทำต่อครูเอง กับนักเรียนนักศึกษาซึ่งเป็นผู้เรียน ผู้บังคับบัญชาของครูคือ ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ และกระทำกับนักศึกษาวิชาครูซึ่งเตรียมตัวเป็นครูในอนาคต ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับบุคคลในอาชีพอื่นในเรื่องคุณลักษณะที่ดีของครูด้วย

มัวร์ (Moore. 1955 : 57) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของครู เพื่อนำลักษณะที่ได้มาใช้ในการคัดเลือกนักเรียนครูดังนี้ คือ

1. เป็นคนมีสุขภาพดี
2. มีความสามารถทางสติปัญญา
3. มีบุคลิกลักษณะดี

แจક્สัน และกูปา (อบอวล หกสุวรรณ. 2516 : 34 ; อ้างอิงมาจาก Jackson and Guba. 1957 : 176 - 192) ศึกษาบุคลิกภาพของครูโรงเรียนรัฐบาลในชิคาโก 366 คน โดยใช้แบบทดสอบ EPPS (Edwards Personal Preference Schedule) พบว่า ลักษณะของครู คือ มีความต้องการสูงในด้านความต้องการยกย่องผู้อื่น ความต้องการความเป็นระเบียบ ความต้องการอดทน และมีความต้องการต่ำในด้านความต้องการแสดงออก และความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ นอกจากนี้เขายังได้ใช้แบบทดสอบนี้ศึกษาครูฝึกสอนหญิง 248 คน และพบว่า ครูฝึกสอนหญิงมีความต้องการในด้าน การยกย่องผู้อื่น ความเป็นระเบียบ การเปลี่ยนแปลง และความอดทน สูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานหญิง (Female Norm Group) ของแบบทดสอบนี้ แต่มีความต้องการในการแสดงออก การมีอำนาจเหนือคนอื่น และคบเพื่อนต่างเพศน้อยกว่า

เมอร์ริล (Merrill. 1960 : 38 - 40) ศึกษา นักศึกษาชาย 781 คน ในวิทยาลัยการศึกษาของมหาวิทยาลัยยูทาห์ ในปี 1955 - 1956 กับครูชายที่เข้ามาศึกษาใน Academic - Year Institute ในสาขาการสอนวิทยาศาสตร์ ในปี 1957 - 1958 มีอายุเฉลี่ย 34 ปี และทำการสอนมาแล้วโดยเฉลี่ย 7 ปี และเป็นผู้ที่ Supervisors ของเขาลงความเห็นว่า เป็นผู้ประสบความสำเร็จ ผลจากแบบทดสอบ EPPS ปรากฏว่า ในการเปรียบเทียบกับกลุ่มบรรทัดฐาน (Norm Group) นักศึกษาวิชาการศึกษา มีความต้องการการยกย่องผู้อื่น ความต้องการความเป็นระเบียบ ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความต้องการยอมรับโทษ ความต้องการช่วยเหลือคนอื่น ความต้องการอดทน สูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐาน และมีความต้องการพึ่งตนเอง ความต้องการขอความช่วยเหลือ ความต้องการเปลี่ยนแปลง ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศและความต้องการก้าวร้าว ต่ำกว่ากลุ่มบรรทัดฐาน ส่วนกลุ่มครูชายผู้ประสบความสำเร็จ มีความต้องการยกย่องผู้อื่น ความต้องการความเป็นระเบียบ ความต้องการการยอมรับโทษ ความต้องการอดทน สูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐาน แต่ต่ำกว่าในด้านความต้องการแสดงออกและความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ

เมเยอร์ (ลัดดา แพทย์จรัส. 2516 : 32 ; อ้างอิงมาจาก Myers. 1960 : 235) ได้ใช้วิธีให้สมาชิกที่เป็นครูตอบแบบสำรวจคุณลักษณะที่ดีของครู เพื่อใช้เป็นเกณฑ์คัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครู ซึ่งคุณลักษณะแบ่งได้ 4 ประการ คือ

1. คุณสมบัติทั่วไปดี
2. มีความพร้อมที่จะเรียน
3. เข้าใจสังคมได้ดี
4. ควบคุมอารมณ์ได้ดี

กิลลิส (Gillis. 1964 : 589 - 600) ได้ศึกษานักศึกษาครูในสถาบันฝึกหัดครูแห่งตะวันตกตอนกลางของสหรัฐอเมริกา ระหว่างภาคเรียนฤดูใบไม้ร่วง 1961 - 1962 เป็นจำนวน 701 คน ชาย 279 คน หญิง 422 คน ทั้งหมดนี้ทั้งนักศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 และปริญญาโท ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม Stern's Activities Index ปรากฏว่าในการเปรียบเทียบกับกลุ่มบรรทัดฐาน (Norm Group) ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา 32 แห่ง จำนวน 1,080 คน คะแนนของนักศึกษาครูแสดงให้เห็นว่ามีความต้องการทางด้านการใช้สติปัญญา (Intellectual Needs) น้อย และมีความต้องการสูงในด้านสัมพันธภาพแบบขึ้นอยู่กับผู้อื่น ในด้านความต้องการในการแสดงความรู้สึกตามแรงกระตุ้นของนักศึกษาครู ก็แสดงให้เห็นความต้องการใช้สติปัญญาน้อยกว่า และการขึ้นอยู่กับผู้อื่นมากกว่ากลุ่มบรรทัดฐาน เช่น มีความก้าวร้าว น้อย ต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น หุนหันพลันแล่น ต้องการแสดงออกตามอารมณ์ หลงตน เป็นต้น ในการเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาครูชายและหญิง ปรากฏว่านักศึกษาครูชายมีความต้องการใช้สติปัญญาเมากว่านักศึกษาครูหญิง และนักศึกษาครูหญิงมีความต้องการทางด้านสัมพันธภาพแบบขึ้นอยู่กับผู้อื่นสูงกว่านักศึกษาครูชาย ในด้านความต้องการแสดงออกตามแรงกระตุ้นก็แตกต่างกันตามบทบาททางเพศในสังคมตะวันตกคือ นักศึกษาชายแสดงความต้องการสูงกว่าในด้านก้าวร้าว การมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความสัมฤทธิ์ผลและพลังของอัตตา (Ego Achievement and Energy) การแสดงตนหรือเรียกร้องความสนใจ ความต้องการสัมฤทธิ์ผลในสิ่งที่เหนือกว่าที่จะเป็นไปได้ และความต้องการเสี่ยงภัย ส่วนนักศึกษาหญิงแสดงความต้องการสูงในด้าน ความต้องการการเปลี่ยนแปลง การแสดงออกตามอารมณ์ และต้องการแสดงความรู้สึกในเรื่องความรัก

ฮามาเชค และโมริ (Hamacheck and Mori. 1964 : 162) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาวิชาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตต 246 คน ผลจากแบบทดสอบ EPPS พบว่านักศึกษาชายมีความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น สูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานและในการเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาชายหญิง พบว่า นักศึกษาหญิงมีคะแนนสูงกว่านักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญในด้านความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือ ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น และความต้องการการเปลี่ยนแปลง และมีคะแนนต่ำกว่าในด้านความต้องการมีอำนาจเหนือคนอื่น ความต้องการการก้าวร้าว และความต้องการพึ่งตนเอง นอกจากนี้ผลที่ได้จากแบบทดสอบ California Test of Personality นักศึกษาวิชาการศึกษาหญิงมีคะแนนสูงกว่านักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญในด้านคุณค่าในตัวเอง แต่ต่ำกว่าในด้านอาศัยตนเอง

แพรลและคushman (Prall and Cushman. 1964 : 492) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของครูโดยการสัมภาษณ์ครูจำนวน 150 คน ได้แก่ ครูที่มีวุฒิสูงและครูที่มีวุฒิต่ำ ผลการศึกษาพบว่าครูที่มีวุฒิสูงมีความมั่นใจในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสูงกว่าครูที่มีวุฒิต่ำ

สตรอม (Strom. 1965 : 387 - 389) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของผู้ที่ได้รับปริญญาเอก ทางการศึกษา จากวิทยาลัยครูของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย จำนวน 125 คน เป็นชาย 83.6% และหญิง 16.4% มีอายุตั้งแต่ 26 - 60 ปี กลุ่มตัวอย่างนี้ก่อนที่จะเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอกเคยประกอบอาชีพทางการศึกษา คือ 28% เป็นครูในโรงเรียนประถมและมัธยม 31% เคยสอนในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย 17% เป็นผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาล 8% เป็นผู้บริหารวิทยาลัยที่เหลืออีก 16% มีภูมิหลังทางอาชีพต่าง ๆ กันออกไป การศึกษาโดยใช้แบบทดสอบ Bernreuter ปรากฏผลว่าผู้ได้รับปริญญาเอกทางการศึกษากลุ่มนี้ประกอบด้วยบุคคลผู้มีบุคลิกภาพทางอารมณ์ดีมาก คะแนนของกลุ่มแสดงความโน้มเอียงชัดเจนมากในการที่จะเป็นผู้มีการแสดงออกสูง (Highly Extroverted) และการเป็นผู้มีอำนาจเหนือผู้อื่น เป็นผู้มีความมั่นใจในตนเองในทางที่ดีและมีการปรับตัวตามสภาพแวดล้อมได้ดีมาก นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มที่แม้จะไม่เด่นชัดนักแต่ก็แสดงให้เห็นถึงความโน้มเอียงในการชอบสมาคม ชอบอยู่เป็นกลุ่ม มีความพอใจในตนเองมาก และเป็นอิสระจากการความต้องการการแนะนำ ความเห็นใจหรือการสนับสนุนจากผู้อื่น

เมื่อหลายปีมาแล้ว มีผู้ทำการวิจัยถึงบุคลิกภาพของครู โดยให้ครูประเมินตนเองว่า ตนมีบุคลิกภาพเป็นที่น่าสนใจเพียงใด แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับบุคลิกภาพของครูที่บุคคลในอาชีพอื่นประเมิน นอกจากเพื่อที่จะให้ปรากฏผลชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยคนนี้ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนที่เป็นจริง (Real Self) กับตนในอุดมคติ (Ideal Self) ของครูในระดับมัธยมด้วย โดยทำการศึกษาสองครั้งด้วยกัน

การศึกษาครั้งที่สาม สมิธ ได้กระทำกับกลุ่มตัวอย่าง 10 กลุ่ม ๆ ละ 17 คน กลุ่มที่หนึ่งเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนกว่า 15 ปี มีอายุเฉลี่ยกว่า 40 ปี ซึ่งเขาเรียกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ว่า กลุ่มครูสูงอายุ กลุ่มที่สอง เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 15 ปี อายุเฉลี่ยต่ำกว่า 40 ปี และเรียกครูกลุ่มนี้ว่า กลุ่มครูวัยหนุ่มสาว กลุ่มที่สาม เป็นนักศึกษาครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาแล้ว กลุ่มที่สี่ เป็นนักศึกษาครูที่ไม่เคยสอนมาก่อน กลุ่มที่ห้า เป็นกลุ่มนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ กลุ่มที่หก เป็นช่างฝึกหัดตัดผมบุรุษ (Barber College Trainees) กลุ่มที่เจ็ด เป็นนักเรียนพยาบาล กลุ่มที่แปด เป็นพยาบาล กลุ่มที่เก้า เป็นกรรมกรก่อสร้าง และกลุ่มที่สิบ เป็นกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรม

ผลการศึกษาตอนหนึ่ง พบว่า กลุ่มครูวัยหนุ่มสาวประเมินครูในอุดมคติในด้านต่อไปนี้ สูงกว่าที่ครูสูงอายุประเมินคือ ความเข้มแข็ง ความคล่องแคล่ว สติปัญญา ความกล้าหาญ ความก้าวร้าว และความเป็นผู้นำ การประเมินค่าของกลุ่มครูสูงอายุ ไม่แตกต่างกัน การประเมินค่าของนักเรียนพยาบาล คนงานโรงงาน พยาบาล ช่างฝึกหัดตัดผมแตกต่างกับ การประเมินค่าของอีกห้ากลุ่มที่เหลือ

สมิธ สรุปผลของการศึกษาทั้งสามครั้งว่า ครูหนุ่มสาวและนักศึกษาครู เริ่มรู้สึกตัวว่าสังคมต้องการครูที่มีลักษณะก้าวร้าว ว่องไว เป็นผู้นำ มากขึ้น เพราะครูในปัจจุบันยังมีลักษณะเฉยเมย ต้องพึ่งพายอมตามกัน และขาดการวิพากษ์วิจารณ์

คัคการ์ และกอร์ดอน (Kakkar and Gordon. 1966 : 341 - 342) ได้ศึกษา นักศึกษาของวิทยาลัยฝึกหัดครูของรัฐบาลในเมืองจัลลันเดอร์ (Jullundur) ประเทศอินเดีย โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาย 73 คน นักศึกษาหญิง 123 คน จากคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบถาม SIV (Survey of Interpersonal Values ของ Gordon, L.V.) เมื่อ

นำมาเปรียบเทียบกับนักศึกษาครูอเมริกันชาย 25 คน และหญิง 28 คน พบว่า นักศึกษาครูในอินเดียทั้งสองเพศมีคะแนนต่ำกว่านักศึกษาครูอเมริกัน ในด้านการช่วยเหลือ และการยอมรับผู้อื่น และสูงกว่าในด้านการยอมรับปฏิบัติตาม และความเมตตากรุณา นักศึกษาครูอินเดียชายมีคะแนนในด้านความเป็นอิสระต่ำกว่านักศึกษาครูอเมริกันชาย เช่นเดียวกับกับกลุ่มนักศึกษาหญิง ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักศึกษาครูหญิงอินเดียไปเปรียบเทียบกับกลุ่มนักศึกษาครูหญิงญี่ปุ่น 45 คน ปรากฏผลว่า ได้ผล เช่นเดียวกับความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักศึกษาหญิงอินเดียกับกลุ่มอเมริกัน ในด้านการช่วยเหลือ การยอมรับปฏิบัติตาม ความเป็นอิสระ และความเมตตากรุณา ทั้งนี้เพราะหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลจากอเมริกา

วิลเลียมสัน (Williamson. 1967 : 67 - 68) ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูใน Beaumont รัฐเท็กซัสสองกลุ่มซึ่งเสมอกันทั้งในด้านเพศ ประสบการณ์ในการสอน และวิชาที่สอน แต่กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มครูที่นักเรียนปีสุดท้ายของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระบุว่า เป็นครูที่สอนได้ผลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นครูที่ไม่มีนักเรียนคนใดระบุชื่อเลย จากการใช้แบบทดสอบ EPPS พบว่าครูทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเลย อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกลุ่มครูสอน ได้ผลกับกลุ่มบรรทัดฐานของนักศึกษาวิทยาลัย (College Normative Group) คะแนนของครูกลุ่มนี้สูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานในด้าน ความต้องการยกย่องผู้อื่น และความต้องการ ความเป็นระเบียบ อย่างมีนัยสำคัญ และต่ำกว่าในด้าน ความต้องการแสดงออก และการคบเพื่อนต่างเพศ ครูหญิงกลุ่มที่สอนได้ผลนี้มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของนักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญในด้าน ความต้องการเป็นระเบียบ และความต้องการอดทน แต่ต่ำกว่าในด้านความต้องการแสดงออก ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น และความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ ส่วนครูชายกลุ่มที่สอนได้ผลมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของนักศึกษาชาย อย่างมีนัยสำคัญในด้านความต้องการยกย่องผู้อื่น และต่ำกว่าในด้านความต้องการการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำครูกลุ่มที่สอนได้ผลนี้ไปเปรียบเทียบกับกลุ่มบรรทัดฐานของผู้ใหญ่ ได้ผลว่า ครูหญิงกลุ่มนี้มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของผู้ใหญ่อย่างมีนัยสำคัญในด้านความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น และต้องการมีอำนาจเหนือคนอื่น และต่ำกว่าในด้านความต้องการเป็นระเบียบ ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือ และความต้องการยอมรับโทษ

สำหรับครูชายกลุ่มนี้มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของนักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญในด้านความต้องการมีอำนาจเหนือคนอื่น และความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ แต่ต่ำกว่าในด้านความต้องการเป็นระเบียบและความต้องการอดทน

แมคเคนนา ปิยะมาดา (2511 : 12) ได้อ้างถึงการศึกษาของ กูดโน (Goodnough) ซึ่งกระทำกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยฟลอริดา แจ็กสันวิลล์และเร็นซ์ และครูที่มาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยจอร์เจีย โดยให้ครูแต่ละคนจัดอันดับคุณภาพและวิจารณ์ครู 2 คน ที่ทำงานได้ผลดีและไม่ได้ผลดี นอกจากนี้ยังได้ให้ครูในโรงเรียนรัฐบาลที่อัลซัมเบียและฟลอริดา จัดอันดับคุณภาพและวิจารณ์ครู 3 คน คือ ครูที่ดีที่สุด ไม่ดีที่สุด และอยู่ระหว่างกลาง ผลปรากฏว่า ครูดีต้องเป็นผู้มีระเบียบดี มีความกรุณา มีความอดทน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นกันเอง ให้ความเห็นอกเห็นใจ ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น และเป็นผู้ที่ถ่อมตน

แมคเคลน (McClain. 1968 : 25 - 32) ได้ศึกษากับนักศึกษาฝึกหัดครูสาขามัธยมที่มหาวิทยาลัยเพนเนลซี ปีการศึกษา 1965 - 1966 จำนวน 196 คน เป็นชาย 74 คน หญิง 122 คน อายุเฉลี่ย 23 ปี หลังการฝึกสอนอาจารย์ผู้ฝึกได้ให้เกรดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มดีเลิศ ปานกลาง และกลุ่มต่ำ การวิเคราะห์ใช้ Point - Biserial Correlation และ Mann - Whitney U test ระหว่างชายกับหญิง ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาชายองค์ประกอบที่มีมากที่สุดคือ มีความรอบคอบ มีความตั้งใจที่จะทำความดี เช่น รู้หน้าที่ มีความมานะ รับผิดชอบ และตั้งใจทำงาน ส่วนนักศึกษาหญิง มีองค์ประกอบสูงสุดในด้านตั้งใจจริง เป็นอิสระ ทำงานแข็งขัน และมีความมีอำนาจ แมคเคลน อ้างว่า จากการศึกษาค้นคว้ากับนักศึกษาฝึกหัดครูของฮัดเลย์ โดยการเปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษา กลุ่มดีเลิศ และกลุ่มต่ำ พบว่า กลุ่มดีเลิศ มีลักษณะรักสนุก (Happy - go - Lucky) และเล่ห์เหลี่ยม (Shrewd) น้อยกว่า แต่มีความรอบคอบมากกว่า และแมคเคลน กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบครูที่ดี 10 คน กับครูที่ไม่ดี 8 คน พบว่า ครูดีมีลักษณะรักสนุก และเล่ห์เหลี่ยมมากกว่า จากการศึกษาค้นคว้าที่ แมคเคลน กล่าวนี้ จะเห็นว่าลักษณะที่ให้ผลตรงกัน คือ นักศึกษาฝึกหัดครูกลุ่มดีเลิศ จะมีความรอบคอบมากกว่า ส่วนที่ค้านกันคือ ลักษณะรักสนุกและมีเล่ห์เหลี่ยม

โธมัส (Thomas. 1968 : 17 - 23) ได้อธิบายบทบาทและคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้ ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กในชุมชน ครูต้องรู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน หมั่นศึกษาหาความรู้ รู้จักปรับปรุงตนเองให้มีคุณภาพและต้องอาศัยแรงสะท้อนกลับจากพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ ของครูเอง ที่มีต่อเด็กและสังคม แซดเกอร์ และแซดเกอร์ (Sadker and Sadker. 1980 : 8 - 9) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่แท้จริงไว้ว่า ต้องเป็นผู้ซื่อสัตย์ มีความเจียมใจฉลาด มีหลักจิตวิทยา ยอมรับความสามารถและความบกพร่องของผู้เรียน เป็นผู้เสียสละกว้างไกล มีความยุติธรรม ส่วน กรัช และคอสติน (Grush and Costin. 1975 : 64) ให้ความเห็นว่า ครูที่มีสมรรถภาพควรเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถและกระตือรือร้นในการเรียนการสอน เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต น่าไว้วางใจ เป็นคนมีอารมณ์ขัน รักษาสุขภาพทำให้ไวกับนักเรียนเสมอ เข้าใจนักเรียนได้ดี สามารถให้คำแนะนำปรึกษาและความคุ้มครองกิจกรรมในชั้นเรียนได้ เปิดให้มีการอภิปรายในชั้นเรียน กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและให้ความรู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

เมื่อปี 1970 บรูเวอร์ (Brewer. 1970 : 243 - 246) ได้ศึกษาคุณสมบัติที่สำคัญ 10 ประการของการสอนในระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีจำนวน 627 คน ที่มหาวิทยาลัยเดอปอล (De Paul University) และมหาวิทยาลัยอื่นอีก 4 แห่ง ในการศึกษาครั้งแรก ครั้งที่สองกระทำกับอาจารย์และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเดอปอลจำนวน 54 คน และครั้งที่สาม กระทำกับนิสิตมหาวิทยาลัยอื่นอีก จำนวน 120 คน ผลของการประเมินคุณสมบัติที่ดีของครูตามลำดับความสำคัญ มีดังนี้ ความสนใจในการสอนเนื้อหาวิชา ความยุติธรรมต่อนิสิต ความรอบรู้ในวิชาที่สอน ความกระตือรือร้นในการสอน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสนใจนิสิตเป็นส่วนตัว ความสามารถในการนำเสนอ อารมณ์ขัน ความสามารถในการวิจัยและความเยือกเย็น

อีเบอร์เลน (Eberlein. 1970 : 112 - 114) ได้ศึกษาบุคลิกภาพด้านความต้องการของครูสตรีในโรงเรียนประถมศึกษา รัฐมิชิแกน จำนวน 293 คน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ พบว่า ครูสตรีมีความต้องการสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ในด้านการแสดงออก การพึ่งตนเอง การเข้าใจผู้อื่น ความมีอำนาจ การเปลี่ยนแปลง และการคบเพื่อนต่างเพศ แต่ต่ำกว่าในด้าน

ความเป็นระเบียบ การขอความช่วยเหลือ การยอมรับผิด การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และความอดทน นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่า อายุและประสบการณ์ในการสอนของครูนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ลักษณะบุคลิกภาพของผู้เป็นครูต่างกันไป

จากการวิจัยบุคลิกภาพของครูในต่างประเทศในระยะเวลาที่เกินกว่า 20 ปี ขึ้นไปสรุปได้ว่า นักวิจัยได้ใช้เวลาและความพยายามเป็นอย่างมากเพื่อที่จะแยกแยะคุณลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพ แต่ก็ยังไม่สามารถจะสรุปความเห็นที่แน่นอนได้อย่างไรก็ตามนักวิจัยได้พบพฤติกรรมหลายด้านของครูที่มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์ของครูที่มีประสิทธิภาพ นั่นคือ คุณลักษณะที่มีแนวโน้มไปในทางเป็นมิตร มีความอบอุ่นให้ความช่วยเหลือไม่ขู่เบียด ให้ความเข้าใจและยอมรับการที่ถือว่าคุณลักษณะดังกล่าว เป็นสิ่งที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ ก็เพราะลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Thorman. 1967:19) นอกจากนี้ครูยังต้องมีความรอบคอบ เป็นผู้มีสุขภาพดี มีความสามารถทางสติปัญญา มีความอดทน และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีอารมณ์ขัน ความเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ตอนที่ 2 งานวิจัยบุคลิกภาพของครูในต่างประเทศในระยะเวลาที่ไม่เกิน 20 ปี ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ผู้ศึกษาบุคลิกภาพของครูแตกต่างไปจากช่วงที่เกิน 20 ปีขึ้นไปดังผลงานวิจัยต่อไปนี้

ลอเรนซ์ (Lawrence. 1971 : 60 - 61) กล่าวถึงการวิจัยในสหรัฐอเมริกาว่า ในปี ค.ศ. 1969 สมาคมแนะแนวการศึกษาแห่งมลรัฐฟลอริดา ได้สร้างหลักเกณฑ์ในการวัดความสามารถในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำผลของการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยนักการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานในวงการศึกษา ต่อมาในปี ค.ศ. 1970 สภาการศึกษาแห่งมลรัฐฟลอริดา (The Teacher Education Advisory Council) ร่วมกับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยฟลอริดา ได้ปรับปรุงเครื่องมือดังกล่าวให้สะดวกในการตอบ และนำไปวิจัยค้นคว้าหาคุณลักษณะของครูที่ดี สรุปผลการวิจัยครูที่ดีควรมีคุณลักษณะต่อไปนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ ความเชื่อมั่นตนเอง ความมั่นคงในอารมณ์ ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ให้ความอบอุ่น ให้คำปรึกษาช่วยเหลือนักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ตั้งใจที่จะอุทิศเวลาเพื่อการศึกษาและการเรียนของนักเรียนทั้งในและนอกเวลา

2. ด้านความเข้าใจ ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางกายและทางสมอง มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ กระบวนการทำงานของกลุ่ม เข้าใจในหลักการจัดการศึกษาของชาติ ตลอดจนติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น

3. ด้านทักษะการสอน ได้แก่ ทักษะในการสอน การฟัง การพูด อ่าน และเขียน การใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ มีเทคนิคในการแก้ปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมวินิจฉัยและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน มีการแนะแนว และใช้แหล่งวิทยาการให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีการประสานงานกับครูคนอื่น ส่งเสริมให้นักเรียนตัดสินใจและประเมินตนเอง ฝึกให้นักเรียนหาความรู้ด้วยตนเอง

มหาวิทยาลัยลีดส์ (Leeds University. 1973 : 9 - 17) ได้มีโครงการสร้างจุดมุ่งหมายของการฝึกหัดครูขึ้นในปี ค.ศ. 1971 โดยการกำหนดสมรรถภาพที่ครูผู้สอนในระดับต่าง ๆ ควรจะมีและตรงกับความต้องการของนักเรียน ซึ่งมหาวิทยาลัยลีดส์ พิจารณาว่า ถ้าต้องการให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความสามารถในด้านใดด้านหนึ่งขึ้นมา ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีสมรรถภาพในด้านใดบ้าง ในการดำเนินงานตามโครงการนี้จำแนกสมรรถภาพที่จำเป็นในการเป็นครูไว้ 3 ด้านใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ สมรรถภาพด้านทักษะและเทคนิคในวิชาชีพ สมรรถภาพด้านความรู้และความเข้าใจ และสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ สมรรถภาพด้านทักษะและเทคนิคในวิชาชีพ ได้แก่ สมรรถภาพที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการสอนซึ่งเป็นงานหลักประจำวัน เช่น ทักษะในการเล่านิทาน ทักษะในการจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการทำงานเป็นรายบุคคล และการทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

โคล (Cole. 1974 : 329 - 337) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสามด้าน คือ การยอมรับตนเอง ทักษะ และตัวกระตุ้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับ สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาเกรด 3 จำนวน 100 คน ซึ่งมีคะแนนความสามารถทางสติปัญญาที่วัดได้

จากแบบวัดความสามารถทางสมองของ Otis - Lenon Test of Mental Ability ระหว่าง 93 - 100 จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ลักษณะบุคลิกภาพในการยอมรับตนเอง และตัวกระตุ้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผล มีความสำคัญสำหรับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของเด็กเกรด 3 ส่วนทัศนคตินั้นไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิลลาเบล (Lillabelle. 1974 : 7624 - A) ได้ศึกษาสมรรถภาพของครู ประถมศึกษา ในโครงการศึกษานอกห้องเรียนแบบมีการพักแรม (Programs of School Camping or Resident - Outdoor Education) เพื่อให้การทำงานในโครงการศึกษานอกห้องเรียนแบบมีการพักแรมประสบผลสำเร็จและยังเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดสมรรถภาพพื้นฐานของครูประถมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยสมรรถภาพด้านต่าง ๆ 165 ข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการศึกษานอกห้องเรียนในรัฐโอไฮโอ และครูประถมศึกษา ที่อยู่ในข่ายการบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยโอไฮโอ ผลการศึกษาพบว่า ผู้อำนวยการมีความเห็นสูงกว่าความเห็นของครูประถมศึกษา ที่ว่าครูประถมศึกษาควรจะมีสมรรถภาพด้านการสอนนอกห้องเรียนในด้านต่าง ๆ เป็นรายชื่อสำหรับการเสริมสร้างสมรรถภาพครูนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรจะดำเนินการในขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย โดยจัดให้มีประสบการณ์ตรง

จากงานวิจัยบุคลิกภาพของครูในระยะเวลาไม่เกินกว่า 20 ปี ส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยสมรรถภาพของครูที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครู ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านบุคลิกภาพของครูควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และการยอมรับตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้กับผู้เรียน ด้านสมรรถภาพของครู ครูจะต้องมีทักษะในการสอน มีเทคนิคในการแก้ปัญหา และมีเทคนิคในวิชาชีพ รวมถึงต้องสามารถสอนนักเรียนได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

ข้อสรุปจากการวิจัยบุคลิกภาพของครูในต่างประเทศในระยะตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ครูจะได้รับการคาดหวังในด้านบุคลิกภาพว่าต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี ถึงแม้จะไม่มีข้อสรุปที่แน่นอนว่าบุคลิกภาพที่ดีของครูควรเป็นเช่นไร ซึ่งแต่ละสภาพสังคมก็กำหนดขึ้นเอง โดยที่มีภาพรวมของบุคลิกภาพของครูใกล้เคียงกัน แต่ผลงานวิจัยในระยะไม่เกิน 20 ปีต่อมา งานวิจัยบุคลิกภาพของ

ครูจะอยู่ในภาค ความสามารถทางสถิติปัญญาของครู สมรรถภาพในการสอน รวมถึงทักษะในเชิงวิชาการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

งานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูในประเทศไทย

ในประเทศไทย ได้เริ่มมีการศึกษาบุคลิกภาพของครู โดยเริ่มศึกษาในแง่ของบุคลิกภาพของครูที่ดี และบุคลิกภาพของครูที่พึงประสงค์ของสังคมไทยมากกว่าที่จะศึกษาสมรรถภาพหรือทักษะทางวิชาการ และความสามารถของครู ซึ่งมีผู้ทำการวิจัยดังต่อไปนี้

สายหยุด อุทัยศรี (2505 : 21) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของครูใหญ่ ในทัศนะของครูสตรี โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครและธนบุรี จากครู 320 คน โดยจัดแบ่งลักษณะทางบุคลิกภาพของครูใหญ่ออกเป็น 6 ประการ คือ ลักษณะภายนอก ลักษณะนิสัย สมรรถภาพ ลักษณะผู้นำ มนุษยธรรม และครอบครัว พบว่า บุคลิกภาพของครูใหญ่ปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ดี ลักษณะผู้นำอยู่ในเกณฑ์ต่ำ สำหรับสมรรถภาพและลักษณะภายนอกครูสตรีเห็นว่า มีความสำคัญน้อยกว่าลักษณะอื่น โดยทั่วไปครูส่วนใหญ่จะเน้นสมรรถภาพของครูใหญ่ในแง่วุฒิมากกว่า

อภิชัย แคนวงศ์ (2506 : 25) ได้ศึกษาทัศนคติของครูชาย เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพระนครและธนบุรี จำนวน 210 คน โดยดำเนินการแบ่งลักษณะทางบุคลิกภาพของครูใหญ่ออกเป็น 6 ประการ คือ ลักษณะภายนอก ลักษณะนิสัย สมรรถภาพ ลักษณะผู้นำ มนุษยธรรมและครอบครัว พบว่า บุคลิกภาพของครูใหญ่โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี บุคลิกภาพที่ครูใหญ่มีมากที่สุดคือ มนุษยธรรม แต่ลักษณะนิสัย สมรรถภาพ และลักษณะผู้นำอยู่ในเกณฑ์พอใจ

ธีรชัย บุรณโชติ (นวลจันทร์ ทิมวงศ์. 2511 : 5 ; อ้างอิงมาจาก ธีรชัย บุรณโชติ. ม.ป.บ.) ศึกษาจิตวิทยาหลักสูตรหลักสูตรสองปี ซึ่งเป็นนิสิตที่ได้รับปริญญาสาขาใดสาขาหนึ่งมาแล้ว จำนวน 78 คน โดยตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพครู ตั้งแต่ก่อนเข้ามาศึกษาในคณะครุศาสตร์ ขณะกำลังศึกษา ก่อนออกฝึกสอนและหลังออกฝึกสอนแล้ว ผลของการวิจัยสรุปว่า ก่อนเข้าศึกษานิสิตมีความต้องการจะเป็นครูเมื่อสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่า ครูเป็นผู้มีเกียรติน่ายกย่อง ครูดีต้องถ่ายทอดความรู้ได้ดี และครูที่ตน

ไม่เคยลืมมักเป็นครูที่สอนให้ตนเข้าใจได้ดี เป็นบุคคลที่มีเมตตาต่อศิษย์

มัทนา ปิยะมาดา (2511 : 23 - 24) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครู โดยสร้างแบบสอบถามปลายเปิด และใช้วิธีการเหตุการณ์วิกฤติ (The Critical Incident Technique) กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในจังหวัดนครหลวงกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,406 คน แยกศึกษาตามเพศ ชั้นที่สอน วุฒิ อายุ และจำนวนปีที่สอน ปรากฏว่า คุณลักษณะที่ดีของครูมีดังนี้ ส่งเสริมให้กำลังใจ ยกย่องชมเชยนักเรียน เมตตากรุณา การสอนดี ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียน มีเหตุผลเป็นประชาธิปไตย มีความยุติธรรม ซื่อตรง บุคลิกภาพดี ให้ความอุปการะนักเรียน และมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน

ละอ อ พงษ์พานิช (2512 : 13 - 62) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับบุคคลในอาชีพ แพทย์ วิศวกร โดยใช้แบบทดสอบที่ดัดแปลงมาจาก The Edwards Personal Preference Schedule โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นครู 60 คน ชาย 30 คน หญิง 30 คน แพทย์ 100 คน ชาย 67 คน หญิง 33 คน และวิศวกร 100 คน เป็นชายทั้งหมด ผลของการวิจัยทางด้านพบว่า ครูต้องการยกย่องผู้อื่น ผูกไมตรีกับผู้อื่น มีการเข้าใจตนเองและผู้อื่น สูงกว่าแพทย์และวิศวกร ครูต้องการความเป็นระเบียบสูงสุด และรองลงไปตามลำดับคือ วิศวกร และแพทย์ แต่ครูต้องการพึ่งตนเองและต้องการความก้าวร้าวน้อยที่สุด

สมทรง สุวรรณเลิศ และคนอื่น ๆ (2512 : 17 - 29) ศึกษา นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 1 - 3 จำนวน 300 คน ชาย 150 คน หญิง 150 คน นักเรียนฝึกหัดครู 300 คน ชาย 150 คน หญิง 150 คน และนักศึกษาแพทย์ 300 คน ชาย 185 คน หญิง 115 คน โดยใช้แบบทดสอบ Maudsley Personality Inventory ของ H.J. Eysenck ซึ่งผู้วิจัยได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย ผลที่ได้ปรากฏว่า ในด้านการเปิดเผยตัว การเก็บตัว คะแนนของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มใกล้เคียงกันมาก ส่วนคะแนนในด้านลักษณะอาการทางประสาท - อารมณ์นั้นคง นั้นนักเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียนฝึกหัดครูมีคะแนนในด้านลักษณะอาการทางประสาท สูงกว่านักศึกษาแพทย์เล็กน้อย จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มนี้กับ ค่าเฉลี่ย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอเมริกัน และกลุ่มบัณฑิตฐานของอังกฤษ พบว่า ค่าเฉลี่ย ของคนไทยทั้ง 3 กลุ่ม ต่ำกว่ากลุ่ม

นักศึกษามหาวิทยาลัยอเมริกัน แต่คล้ายกับคนอังกฤษ ซึ่ง เก็บตัวมากกว่าคนอเมริกัน ส่วนในด้านอาการทางประสาท นั้น พบว่า ค่าเฉลี่ยของคนไทยทั้ง 3 กลุ่ม สูงกว่าอเมริกัน และอังกฤษ ซึ่งใกล้เคียงกัน

บุญสนอง ไกรเนตร (2515 : 101 - 105) ได้ศึกษาบุคลิกภาพด้านความต้องการของครูและพยาบาล โดยใช้แบบสอบถาม EPPS (Edwards Personal Preference Schedule) ผลปรากฏว่า ครูมีความต้องการสูงกว่าพยาบาลในด้านความเป็นอิสระและการคบเพื่อนต่างเพศ แต่ต่ำกว่าในด้านความเป็นระเบียบ ความอดทน และการขอความช่วยเหลือ ครูชายมีความต้องการเป็นอิสระแก่ตน และการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่าครูหญิง แต่ต่ำกว่าทางด้านการยอมรับผิดและการเปลี่ยนแปลง

นิภา บุญศรีสวัสดิ์ (2517 : 64 - 68) ศึกษาความมีน้ำใจของครู ความอยากรู้อยากเห็น ความเอื้อเฟื้อ และเพทุบาย ของนักศึกษาปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยครูนครปฐม เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความมีน้ำใจของครู ความอยากรู้อยากเห็น ความเอื้อเฟื้อ และเพทุบาย และศึกษาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านนี้ โดยเปรียบเทียบตามเพศและระดับชั้นการศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูนครปฐม ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า ความมีน้ำใจของครู ความเอื้อเฟื้อ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความมีน้ำใจของครู ความเอื้อเฟื้อ มีความสัมพันธ์ทางลบกับเพทุบายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2518 : 86 - 87) ได้สำรวจลักษณะของครูที่สังคมต้องการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง พบว่า ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ คือลักษณะด้านการสอน ได้แก่ การเป็นผู้มีความรู้ดี รู้จักใช้อุปกรณ์การสอนและวิธีสอนที่ดี ลักษณะด้านคุณธรรมและศีลธรรม ได้แก่ การเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ฉ้อฉลในอบายมุข มีความเมตตากรุณาต่อคนทั่วไป ลักษณะด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ การเป็นผู้มีรูปร่างสง่างาม มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายดี ลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ การให้การต้อนรับผู้มาติดต่อร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน มองบุคคลอื่นในแง่ดี ลักษณะด้านความเป็นประชาธิปไตย ได้แก่ การเป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองแบบประชาธิปไตย กล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็น

ของคนอื่นเสมอ ลักษณะด้านการปฏิบัติงานทั่วไป ได้แก่ เป็นผู้ใช้เวลาให้แก่งานทุกอย่าง
ปรับปรุงโรงเรียนให้ก้าวหน้า ช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

เจลิยา บุรีภักดี และคนอื่น ๆ (2520 : 366) ได้วิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี
โดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง 6 ประเภทคือ ครู ศึกษาพิเศษ นักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ
ผู้ปกครองและพระสงฆ์ สรุปได้ว่า ครูที่ดีจะต้องมีลักษณะและสมรรถภาพต่อไปนี้คือ มีความรู้
หมายถึง มีการค้นคว้าหาความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ สอนดี หมายถึง สามารถใช้
ภาษาไทยได้ดี มีเทคนิคในการโน้มน้าวจิตใจคน สุขภาพดี หมายถึง รู้จักป้องกันโรคติดต่อ
งดเว้นสิ่งเสพติดทั้งปวง ไม่เสเพลและรู้จักรักษาอารมณ์ให้มั่นคง ประพฤติดี หมายถึง มีความ
ซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม มีเมตตา ขยัน อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง และมีความประพฤติเป็น
แบบอย่างได้ มีน้ำใจเป็นประชาธิปไตย หมายถึง มีเหตุผล กล้าพูด กล้าทำ กล้าเผชิญความจริง
รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

สมพร บาละจุม (2520 : 34) ได้ศึกษาสมรรถภาพที่พึงปรารถนาของครูประถม
ศึกษาปีที่หนึ่ง ในทัศนะของครูใหญ่ ครูและผู้ปกครอง ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้แบบสอบถาม
พบว่า สมรรถภาพทางด้านวิชาการที่กลุ่มตัวอย่างต้องการได้แก่ ความสามารถในการสอนได้ทุก
วิชา หมดแสงหาความรู้เพิ่มเติม มีความสามารถในการสร้างและใช้อุปกรณ์การสอนและมีความรู้
ทางจิตวิทยาเด็ก จิตวิทยาการเรียนรู้

ประโยชน์ จันทโรทัย (2520 : 61 - 63) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครู
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา โดยใช้แบบสอบถามจากทัศนะของบุคคลหลายฝ่าย คือ
ครูประถมศึกษา ผู้บริหารการศึกษา นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะ
ของครูที่พึงประสงค์มีดังนี้ คุณลักษณะด้านการสอน ครูควรมีความรู้ดี รู้จักใช้อุปกรณ์การสอน
และวิธีสอน ช่วยเหลือเอาใจใส่นักเรียน คุณลักษณะด้านสัมพันธภาพกับนักเรียน ครูควรมีความ
เมตตาแก่นักเรียน ไม่ถือตัว ร่วมกิจกรรมกับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหาด้วยตนเองได้
คุณลักษณะด้านความประพฤติครูควรมีคุณธรรม ความประพฤติดี เรียบร้อย มีความซื่อสัตย์สุจริต
ไม่มัวเมาในอบายมุข คุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะท่าทางครู ควรมีรูปร่างสง่างาม แต่งกายสะอาด
เรียบร้อยพอสมควร มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายดี มีอารมณ์ขัน เป็นมิตรได้กับคนทุกชั้น คุณลักษณะ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ครูควรให้การต้อนรับผู้มาติดต่อ ร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน มองบุคคลอื่นในแง่ดี
คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานทั่วไป ครูควรใช้เวลาให้แก่งานทุกอย่าง ปรับปรุงโรงเรียนให้เจริญ
ก้าวหน้า ช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ คุณลักษณะด้านความเป็นประชาธิปไตย
ครูควรเลื่อมใสในการปกครองแบบประชาธิปไตย เคารพมติของกลุ่ม กล้าแสดงความคิดเห็น
รับฟังความคิดเห็นของคนอื่นเสมอ

ราตรี ฤทธิสาร (2522 : 32 - 34) ได้ศึกษาบุคลิกภาพกับพฤติกรรมผู้นำของ
โรงเรียนที่เป็นสตรีในเขตการศึกษา 6 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนสตรี
ในเขตการศึกษา 6 ในปีการศึกษา 2522 จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมมี
2 ฉบับ คือ แบบทดสอบบุคลิกภาพ EPPS (The Edwards Personal Preference
Schedule) และแบบสอบถามวัดพฤติกรรมผู้นำ LBDQ (Leadership Behavior
Description Questionnaire) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นสตรีมีบุคลิกภาพ เรียงจาก
มากไปหาน้อยคือ ความอดทน ความมีน้ำใจ ความเป็นระเบียบ การรู้สำนึก การเข้าใจเข้าใจ
ผู้อื่นความสำเร็จ การยอมรับนับถือ การเปลี่ยนแปลงความมีไมตรีสัมพันธ์ ความเป็นอิสระ ความมี
อำนาจ การแสดงตัว การให้ผู้อื่นเอื้ออาทร การก้าวร้าว ความสนใจทางเพศ และมีบุคลิกภาพ
ด้านความสำเร็จ การยอมรับนับถือ ความเป็นระเบียบ ความเป็นอิสระ ความมีไมตรีสัมพันธ์
ความอดทน ความสนใจทางเพศ และการก้าวร้าว แตกต่างจากเกณฑ์ปกติอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

ประยงค์ เนาวบุตร (2525 : 85) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงปรารถนาของครู
โรงเรียนชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ครูและประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา
พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนควรมีคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ คือ คุณลักษณะด้านการจัดการเรียน
การสอน ได้แก่ การมีความขยันหมั่นเพียร มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายดี มีอารมณ์ขัน คุณลักษณะ
การเป็นผู้นำ ได้แก่ การมีความสามารถชักนำบุคคลอื่นให้เข้าร่วมกิจกรรมของหมู่คณะ มีความ
เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ การให้การต้อนรับผู้มา
ติดต่อ ร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน มองบุคคลอื่นในแง่ดี คุณลักษณะด้านความประพฤติและคุณธรรม
ได้แก่ การยึดมั่นในศีลธรรม ไม่หลงเมามัวต่ออบายมุข คุณลักษณะด้านความเป็นประชาธิปไตย

ได้แก่ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพมติของกลุ่ม คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานทั่วไป
ได้แก่ การปรับปรุงโรงเรียนให้ก้าวหน้าเสมอ อุทิศเวลาให้กับงานทุกอย่าง

จุฑานาถ ภูเจริญ (2529 : 109 - 111) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่
เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู เกี่ยวกับสภาพปัญหาของวิชาชีพครู และวิเคราะห์แนวทางการยกระดับ
วิชาชีพครู โดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยศึกษาความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 24 ท่าน
ผลการวิจัยพบว่า การคัดเลือกและสรรหาบุคคลเข้าสู่อาชีพครูในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม ผู้ที่ไม่เคย
เรียนวิชาชีพครูมาก่อนเลยก็สามารถเข้าเป็นครูได้ การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นครู มักจะพิจารณา
แต่ความรู้ด้านเนื้อหาวิชามากกว่าคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ทักษะคิด ความสนใจ และคุณธรรมที่
เหมาะสมในการเป็นครู ตลอดจนเครื่องมือในการคัดเลือกขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถวัดได้ตรง
ตามความต้องการของผู้ใช้ครู ข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นว่าเป็นแนวทางที่ควรนำไปปฏิบัติ
มากที่สุด ประการหนึ่งคือ การสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ ความถนัดและทัศนคติเพื่อนำไปใช้
ควบคู่กับการวัดความรู้สามัญ และวิชาเอกแทนที่จะวัดความรู้พื้นฐานประการเดียว

จากงานวิจัยบุคลิกภาพของครูในประเทศไทยพบว่า ครูที่ดีหรือครูที่พึงประสงค์ของไทย
จะต้องมีบุคลิกภาพ คือ ลักษณะภายนอก ลักษณะนิสัย และมนุษยธรรมสูง ต้องเป็นผู้ที่ส่งเสริมให้
กำลังใจ ยกย่องชมเชยนักเรียน มีเมตตากรุณา ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ มีความยุติธรรม
ซื่อตรง เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการที่ทันสมัยเป็นอย่างดี เป็นผู้มีความเป็นระเบียบ
สูงสุด ครูต้องการความเป็นอิสระ ไม่มัวเมาในอบายมุข มีสุขภาพจิต และสุขภาพกายดี มีความ
เป็นประชาธิปไตย มองบุคคลอื่นในแง่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กล้าพูด กล้าทำ งดเว้นสิ่ง
เสียดแทงปวง เป็นผู้ยึดมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีอารมณ์ขัน เป็นมิตรได้กับชน
ทุกชั้น เป็นมิตร ได้กับคนทุกชั้นเข้าใจผู้อื่นได้ดี

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของครูโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF

งานวิจัยบุคลิกภาพของครูโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF ในต่างประเทศ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF เป็นเครื่องมือในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งในต่างประเทศได้ มีการใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพดังกล่าวในการศึกษาเกี่ยว

กับบุคลิกภาพของครู ผู้วิจัยจึงนำผลการวิจัยที่ใช้แบบทดสอบ 16 PF ในต่างประเทศ นำเสนอ ดังต่อไปนี้

แคทเทล (Cattell. 1957) ได้อ้างถึงงานวิจัยบุคลิกภาพของครู ซึ่งวิจัยโดย อี. ฮาเวอร์แลนด์ (E. Haverland) แห่งฮิลินอยส์ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF. ของแคทเทล ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างครูระดับประถม และมัธยม 59 คน ผลการวิจัยพบว่าครูมีบุคลิกภาพค่อนข้างสูง ในด้าน (A⁺) คือ เป็นบุคคลที่เข้ากับบุคคลอื่นได้ง่าย รองลงมาคือ ด้านกล้าสังคม (H⁺) มีอารมณ์มั่นคง (C⁺) และค่อนข้างมีคุณธรรม (B) และได้คะแนนน้อย ในด้านต่อต้านต่อหน้าที่ (G⁻) ความหวาดกังวล (L⁺) และด้านชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดี อาศัยกลุ่ม (Q₂⁻)

แคทเทล (Cattell. 1957 : 39) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าสูง และกลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าต่ำ โดยใช้แบบสอบถาม Sixteen Personality Factor - Questionnaire ของ Cattell ในการศึกษาครั้งนี้ ผลที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในด้านการสอนของครู ว่าครูที่ประสบความสำเร็จจะต้องทำคะแนนได้สูง ในองค์ประกอบบุคลิกภาพด้าน Super Ego เข้มแข็ง (G) และมีการพัฒนาความรู้สึกทางใจของตนสูงกว่าปกติคือ ควบคุมตนเองได้ (Q₃⁺) ได้คะแนนต่ำในองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านเคร่งเครียด (F⁻) ตรงไปตรงมา (N⁻) และมี Ego ไม่เข้มแข็งคือ อารมณ์อ่อนไหว (C⁻)

ต่อมาในปี 1964 แคทเทล และเอเบอร์ (Cattell and Eber. 1964 : 28) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของผู้มีอาชีพครูระดับประถมและมัธยมศึกษาในฮิลินอยส์ 59 คน โดยใช้แบบสอบถาม 16 PF. จากแผนภูมิรูปเส้นที่แสดงผลไว้ ปรากฏว่า ครูมีคะแนนในองค์ประกอบ A, C, H และ I สูงกว่าระดับกลางอย่างเห็นได้ชัด มีคะแนนในลักษณะ B, F, Q₃, Q₄ สูงกว่าระดับกลางเพียงเล็กน้อย บุคลิกภาพลักษณะอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนที่ได้นี้ แสดงว่า ครูมีบุคลิกภาพที่เห็นได้ชัดในด้านชอบออกสังคม (A⁺) อารมณ์มั่นคง (C⁺) กล้าสังคม (H⁺) ใจอ่อน (I⁺) มีระดับสติปัญญาสูงกว่าระดับกลางเล็กน้อย (B⁺) และมีบุคลิกภาพที่ค่อนข้างจะทำตามสบาย (F⁺) ควบคุมตนเองได้ (Q₃⁺) เคร่งเครียด (Q₄⁺)

ไม่ทำตามกฎ (G-) ไว้วางใจคน (L-) ประสาทมั่นคง (O-) เป็นนักอนุรักษ์ (Q1-) และ
อาศัยกลุ่ม (Q2-) แต่ลักษณะทั้ง 8 นี้อยู่ในระดับใกล้เคียงปานกลาง

โซโลแมน (Soloman. 1967 : 140) ได้ศึกษาตัวแปรบุคลิกภาพและทัศนคติของ
นักเรียนครู ซึ่งสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียน และการฝึกสอนของนิสิตฝึกสอน กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ศึกษามีจำนวน 155 คน ชาย 78 คน หญิง 77 คน มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 20 - 53 ปี
ที่กำลังศึกษาอยู่ในรัฐยอร์กเชียร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 6 อย่าง ได้แก่ Sixteen
Personality Factor Questionnaire, Oliver's Survey of Opinion About
Educator Eysenck's M Mondeley Personality Inventory, Objective Test
Battery ในการประเมินค่า และให้เขียนอัตชีวประวัติของตนเอง ผลปรากฏว่า ครูที่ประสบ
ความสำเร็จจะต้องมี

1. ความคงที่ทางอารมณ์ เมื่อประสบสถานการณ์อันวุ่นวายของเด็กเป็นประจำ
2. มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert)
3. มีความสามารถทางสังคม (Sociability)
4. มีความร่าเริงแจ่มใส (Cheerfulness)

สตาร์ท (Start. 1968 : 14 - 20) ศึกษาบุคลิกภาพของครู โดยให้ครูใหญ่และ
ครูช่วยสอน (Assistant Teachers) รวม 38 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ใน
ประเทศอังกฤษ ตามแบบสอบถาม 16 PF ของ Cattell และครูใหญ่ ประเมินความสามารถ
ในการสอนของครูช่วยสอน 9 ด้านด้วยกัน ผลปรากฏว่าครูช่วยสอนที่มีเส้นกราฟ (Profiles)
แตกต่างจากเส้นกราฟของครูใหญ่มาก มักจะได้รับการประเมินในด้านความสามารถและด้านสังคม
สูง ส่วนครูที่ได้รับการประเมินค่าต่ำสุดสำหรับการสอนมักเป็นคนหนักแน่น มีความเชื่อมั่นตนเอง
มีความคิดที่ทันสมัย ซึ่งลักษณะเหล่านี้แสดงถึงแนวโน้มที่จะไม่ยอมขึ้นกับครูใหญ่

เฮนจัม (Henjum. 1969 : 143 - 147) ศึกษา นักศึกษาครูในมหาวิทยาลัย
มินิโซต้า จำนวน 78 คน ซึ่งฝึกสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล 45 แห่ง โดยใช้
แบบทดสอบ 16 PF Form A และ B เมื่อการฝึกสอนใกล้จะสิ้นสุดลง ผลการศึกษาพบว่า
คุณลักษณะบุคลิกภาพของครูมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักศึกษาครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น ซึ่งจะต้องมีความมั่นคงทางจิตใจ (C^+) มีความอิสระเสรี (Q_1^+) ขอบสังคม (A^+) มีการควบคุมอารมณ์ได้ (Q_3^+) ส่วนนักศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องมีความอดทน (B+) และมีความกระตือรือร้น และเฮนจ์มิงได้ชี้ให้เห็นว่าเครื่องมือ 16 PF เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับการค้นหาคุณลักษณะบุคลิกภาพของครูที่คาดหวัง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บริดจ์วอเตอร์ (Bridgewater. 1984 : 3550 - A) ซึ่งวิเคราะห์องค์ประกอบส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ 3 ชนิด การศึกษา พบว่าเครื่องมือแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF เป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้มากที่สุดในการตรวจสอบบุคลิกลักษณะของผู้สมัครเข้าทำงานครู

กิตติมา ปรีดีดิลก (Kitima Preededilok. 1972 : 60 - 61) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและทัศนคติของครูที่มีต่อวัตกรรมการศึกษา ซึ่งมีตัวแปร คือ อายุ เพศ ประสบการณ์ วุฒิทางการศึกษา และระดับการสอน โดยใช้แบบสำรวจทัศนคติด้านวัตกรรมการศึกษาของ คาร์นี (Carnie) และใช้แบบสอบถาม 16 PF ของ แคทเทล (Cattell) วัดทางด้านบุคลิกภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นครู 300 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 6 แห่ง และโรงเรียนมัธยมศึกษา 6 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า

1. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญขององค์ประกอบทางด้านบุคลิกภาพ 13 ด้านระหว่างครูประถมศึกษาและครูมัธยมศึกษา แต่ในอีก 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ A (สำรวจ - ขอบออกสังคม) องค์ประกอบ C (อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง) และองค์ประกอบ I (จิตใจเข้มแข็ง - ใจอ่อน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
2. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างตัวแปรด้านอายุ เพศ ประสบการณ์ วุฒิทางการศึกษา และระดับการสอนทางด้านทัศนคติที่มีต่อวัตกรรมการศึกษา

เคนนี และเคนนี (Yawvapa Tejagupta. 1987 : 23 ; citing Kenney and Kenney. 1982 : 152 - 153) ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโรงเรียนครู โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ผลการวิจัยพบความแตกต่างที่มีลักษณะเป็นความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพเป็นกลุ่มดังนี้

1. ครูมีความรอบคอบ พากเพียร อารมณ์มั่นคงและยึดกฎระเบียบและมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่มากกว่าเจ้าหน้าที่ห้องสมุด
2. ครูมีความเป็นนักปฏิบัติ ประเพณีนิยม และกังวลในการทำสิ่งถูกต้องมากกว่า เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
3. ครูชอบวิพากษ์วิจารณ์ เสรีนิยม มีเสรีในการคิดและอดทนต่อความลำบาก และการเปลี่ยนแปลงมากกว่าเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

ต่อมา เยาวภา เดชะคุปต์ (Yawvapa Tejagupta. 1987 : 76 - 77) วิจัย หาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของครูอนุบาลและความพึงพอใจในงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูใน รัฐอิลลินอยส์ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A และ Job Descriptive Index (JDI) ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันจริงระหว่างบุคลิกภาพกับความพึงพอใจในงาน โดยสรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเข้าสังคม สติปัญญา ความมั่นคงทางจิตใจ มโนธรรม ความอ่อนโยน และการควบคุมอารมณ์ แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความระแวง
2. ความพึงพอใจในรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจินตนาการและการพึ่งตนเอง แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความร่าเริง และความอิสระเสรี
3. ความพึงพอใจในความก้าวหน้า มีความสัมพันธ์ทางลบกับความอ่อนโยน และการพึ่งตนเอง
4. ความพึงพอใจในการควบคุมดูแล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความร่าเริงและการควบคุมอารมณ์ แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความระแวง ความวิตกกังวล และความอิสระเสรี
5. ความพึงพอใจในเพื่อนร่วมงาน มีความสัมพันธ์ทางลบกับความอิสระเสรี
6. ความพึงพอใจในงานทั่วไป มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการควบคุมอารมณ์ แต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความระแวง การจินตนาการและความเครียด

สรุปจากการใช้แบบทดสอบ 16 PF ในการศึกษาบุคลิกภาพของครูในต่างประเทศพบว่า ครูเป็นผู้นิยมบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคมสูง (A+) การกล้าเผชิญสูง (H+) มีอารมณ์มั่นคง (C+)

มีความวิตกกังวลสูง (L^+) รวมถึงครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจะมีบุคลิกภาพในด้านความ
ร่าเริงน้อย (F^-), มีอารมณ์อ่อนไหว (C^-) การควบคุมอารมณ์ได้ดี (Q^+) ทั้ง 3 ด้าน เพิ่มจาก
คู่ทั่ว ๆ ไป

งานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF ในประเทศไทย

ในประเทศไทย ได้มีการนำแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF มาใช้ในการทดสอบบุคลิกภาพ
บุคคลในอาชีพต่าง ๆ เปรียบเทียบกับอาชีพครู รวมถึงในการศึกษาบุคลิกภาพของครู และครูที่
ประสบความสำเร็จในอาชีพสาขานั้น ดังงานวิจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้

พรพิมล เพ็ชรทอง (2515 : 225 - 226) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของ
ครูกับนักวิทยาศาสตร์ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างครูที่ทำการสอนอยู่
ในสถาบันของกรมการฝึกหัดครู 50 คน แบ่งเป็นครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ 30 คน ครูที่
ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ 20 คน นักวิทยาศาสตร์ที่ทำงานอยู่ในสถานที่ราชการของรัฐบาล
60 คน แบ่งเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ 30 คน นักวิทยาศาสตร์ที่ไม่ประสบ
ความสำเร็จในอาชีพ 30 คน ผลการวิจัยแสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
และ .01 ดังต่อไปนี้ ครูที่ไม่ประสบความสำเร็จค่อนข้างจะชอบออกสังคม (A^+) มากกว่าครู
ที่ประสบความสำเร็จ ครูที่ประสบความสำเร็จค่อนข้างจะอาศัยกลุ่ม (Q_2^-) มากกว่าครูที่ไม่
ประสบความสำเร็จ ครูที่ประสบความสำเร็จค่อนข้างจะมีประสาทมั่นคง (O^-) กล้าสังคม อาศัย
กลุ่ม (Q_2^-) ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) และชื่อตรงต่อหน้าที่ (G^+) มากกว่านักวิทยาศาสตร์
ที่ประสบความสำเร็จ ครูที่ไม่ประสบความสำเร็จค่อนข้างจะชอบออกสังคมมากกว่านักวิทยาศาสตร์
ที่ไม่ประสบความสำเร็จ

วัลลี หล้าสันติพงศ์ (2515 : 150) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักบัญชี
เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 ด้าน โดยใช้แบบทดสอบองค์ประกอบ 16 ด้าน ของแคทเทิล และ
แบบทดสอบความเกรงใจ โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ 30 คน
และครูผู้ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ 20 คน นักบัญชีผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ 30 คน
และนักบัญชีที่ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ 30 คน ปรากฏว่า ความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 ในกลุ่มตัวอย่างที่เปรียบเทียบมีดังนี้ ครูผู้ประสบความสำเร็จอาศัยกลุ่ม (Q2-) สารรวมไว้ตัว (A-) มากกว่าครูผู้ไม่ประสบความสำเร็จซึ่งค่อนข้างจะมีความอบอุ่น ชอบออกสังคม ครูผู้ประสบความสำเร็จมีความถี่ถ้วน เคร่งครัดจริงจัง (F+) และอาศัยกลุ่ม (Q2-) มากกว่านักบัญชีผู้ประสบความสำเร็จ ครูผู้ไม่ประสบความสำเร็จ มีความกล้าหาญ (H+) มากกว่าปฏิบัติตามความเป็นจริง (M-)

ลัดดา แพทย์จรัส 2516 : 176 - 181) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 ด้าน และความเกรงใจของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา และนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มละ 30 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปีที่ 4 จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาส่วนกลาง 4 แห่ง และนักเรียนนายร้อยตำรวจปีที่ 4 จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม 16 PF ของแคทเทล และแบบทดสอบความเกรงใจของ วีรยุทธ์ วิเชียรโชติ และคณะ สถิติที่ใช้ คือ t-test วิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูล ผลของการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีดังนี้

1. นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญาเมากกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. นักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ชอบออกสังคม (A+) มากกว่านิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสารรวม (.01)
3. นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ชอบออกสังคม (A+) มากกว่านิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสารรวม (.05)
4. นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูงกว่านิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (.05)
5. นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูงกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

6. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน และความเกรงใจระหว่างกลุ่มตัวอย่าง นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งหมด กับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งหมด นักเรียนนายร้อยตำรวจชอบออกสังคม (A⁺) มากกว่านิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งค่อนข้างสํารวม

สุจิตรา เหลืองรังสรรค์ (2516 : 169 - 173) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ ครูที่กำลังสอนในสถาบันอุดมศึกษาทางฝ่ายการฝึกหัดครู 55 คน และนักธุรกิจที่ทำงานอยู่ในวงธุรกิจของเอกชน 55 คน โดยใช้เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ 16 ด้าน Form B และแบบทดสอบความเกรงใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test ผลการวิเคราะห์ที่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

1. ครูชายเป็นอิสระแก่ตัว (E⁺) จิตใจเข้มแข็ง (I⁻) มากกว่า ครูหญิงที่ถ่อมตัว (E⁻) จิตใจอ่อนแอ (I⁺)
2. นักธุรกิจชายชอบออกสังคม (A⁺) มากกว่าครูชายที่สํารวม (A⁻) นักธุรกิจชายที่อารมณ์มั่นคง (C⁺) กล้าสังคม (H⁺) ทำตามความเป็นจริง (N⁻) มีเหลี่ยม (N⁺) อาศัยกลุ่ม (Q₂⁻) มากกว่าครูชาย
3. นักธุรกิจหญิงชอบออกสังคม (A⁺) อารมณ์มั่นคง (C⁺) กล้าสังคม (H⁺) มากกว่าครูหญิงที่สํารวม (A⁻) อารมณ์อ่อนไหว (C⁻) ขี้อาย (H⁻) และนักธุรกิจหญิงมีเหลี่ยม (N⁺) มากกว่าครูหญิง
4. นักธุรกิจชอบออกสังคม (A⁺) อารมณ์มั่นคง (C⁺) จิตใจเข้มแข็ง (I⁻) มากกว่าครูที่สํารวม (A⁻) อารมณ์อ่อนไหว (C⁻) ใจอ่อน (I⁺) และนักธุรกิจกล้าสังคม (H⁺) ประสาทมั่นคง (O⁻) มีเหลี่ยม (N⁺) อาศัยกลุ่ม (Q₂⁻) ควบคุมตัวเองได้ (Q₃⁺) ผ่อนคลาย (Q₄⁻) มากกว่าครูและครูที่ถึถัวระมัดระวัง (F⁻) มากกว่านักธุรกิจ

อบอวล ทกสุวรรณ (2516 : 168 - 175) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์ เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 ด้าน และความเกรงใจของบุคคลในอาชีพครูกับอาชีพแพทย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูอาจารย์จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา 3 แห่ง ในกรุงเทพฯ จำนวน 66 คน โดยใช้แบบสอบถาม 16 PF ของแคทเทล และแบบทดสอบวัดความ

เกรงใจ ของ วีรยุทธ วิเชียรโชติ และคณะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ t-test ผลที่ได้แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

1. กลุ่มแพทย์ มีบุคลิกภาพในด้านทำตามความเป็นจริง (M-) และมีบุคลิกภาพในด้านมีเหลี่ยม (N+) มากกว่ากลุ่มครู (.01)
2. แพทย์ชายมีบุคลิกภาพด้านทำตามความเป็นจริง (M-) และมีบุคลิกภาพในด้านมีเหลี่ยม (N+) มากกว่าครูชาย (.05) และครูชายมีบุคลิกภาพในด้านถือตนเป็นสำคัญ (E+) มากกว่าแพทย์ชายซึ่งค่อนข้างถ่อมตน (E-) (.05)
3. แพทย์หญิง มีบุคลิกภาพในด้านทำตามความเป็นจริง (M-) และบุคลิกภาพในด้านมีเหลี่ยม (N+) มากกว่าครูหญิง (.01)
4. ครูชายมีบุคลิกภาพในด้านถือตนเป็นใหญ่ (E+) มากกว่าครูหญิง ซึ่งค่อนข้างถ่อมตน (E-) และครูหญิงมีบุคลิกภาพในด้านจิตใจอ่อนแอ มากกว่าครูชาย (.01)

วิญญา วิศาลาภรณ์ (2522 : 61 - 62) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะหาความสัมพันธ์ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับองค์ประกอบของบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน ซึ่งวัดโดยแบบทดสอบที่ดัดแปลงและปรับปรุงจากแบบทดสอบของ แคทเทล ชื่อ The Sixteen Personality Factor Questionnaire Form B กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นิสิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2520 จำนวน 436 คน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก การศึกษาครั้งนี้ได้แยกวิเคราะห์ตามวิชาเอก เพศ อายุ สภาพการทำงานและสถานภาพสมรส จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ มีความเที่ยงตรง และเชื่อมั่นในการวัดบุคลิกภาพของนิสิตที่สอบคัดเลือกได้
2. องค์ประกอบของบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.249 (.05)
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับองค์ประกอบของบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์สูง เมื่อแยกวิเคราะห์ตามวิชาเอก มากกว่าการแยกวิเคราะห์อย่างอื่น

4. องค์ประกอบของบุคลิกภาพ มีอำนาจการพยากรณ์สูง เรียงลำดับจากมากมาหาน้อย 6 ตัวแรก คือ I (จิตใจเข้มแข็ง - จิตใจอ่อนแอ) A (สำรวจ - ชอบออกสังคม) L (ไว้วางใจ - ระแวง) H (ขี้อาย - กล้าเข้าสังคม) F (เคร่งเครียด - ท้าทายสบาย) B (สติปัญญา)

ศิริลักษณ์ มโนรมย์ (2527 : 64 - 67) ได้เปรียบเทียบบุคลิกภาพของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนที่อยู่ในมาตรฐานระดับดี และมาตรฐานระดับควรปรับปรุง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 144 คน ครู 565 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนมีบุคลิกภาพไปในทางเดียวกัน และถ้านำผลมาเปรียบเทียบบุคลิกภาพระหว่างผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ปรากฏว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานระดับดี มีบุคลิกภาพต่างกันในการชอบแสดงออก ด้านความเคร่งขรึม ด้านการอาศัยกลุ่ม และด้านความเคร่งเครียด ส่วนผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานระดับควรปรับปรุง มีบุคลิกภาพต่างกันด้านใจอ่อน ด้านควบคุมตนเองไม่ได้ ผู้บริหารทั้งสองกลุ่มมีบุคลิกภาพที่ต่างกันในด้านความเคร่งขรึม ประสิทธิภาพ ด้านการชอบแสดงออก และด้านอนุรักษ์นิยม

พจนารถ แดงพลอย (2532 : 148) ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูและครูและแนวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจำนวน 24 คน และครูและแนวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจำนวน 20 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของ Cattell พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพมีคะแนนบุคลิกภาพสูงในองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B^+) มโนธรรม (G^+) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N^+) และความอิสระเสรี (Q_1^+) และได้คะแนนบุคลิกภาพต่ำในองค์ประกอบด้านกล้าแสดงออก (E^-) และความร่าเริง (F^-) ครูและแนวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพได้คะแนนบุคลิกภาพสูงในองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B^+) ความระแวง (L^+) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N^+) และได้คะแนนบุคลิกภาพต่ำในองค์ประกอบด้านการกล้าแสดงออก (E^-) และความร่าเริง (F^-) ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพได้คะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบด้านมโนธรรม (G^+) สูงกว่าครูและแนวที่ประสบ

ความสำเร็จในอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ พบว่า ได้คะแนนบุคลิกภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประกอบ เลื่อนการ (2532 : 56 - 58) ศึกษาบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์ สังกัด คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบ 16 PF, Form A โดยจำแนก กลุ่มตัวอย่าง เป็นศึกษานิเทศก์ดีเด่น จำนวน 70 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 345 คน รวมทั้งสิ้น 415 คน พบว่า ศึกษานิเทศก์ดีเด่น ได้คะแนนบุคลิกภาพสูงในองค์ประกอบ ด้านการเข้าสังคม (A) ด้านสติปัญญา (B) ด้านมโนธรรม (G) ด้านความระแวง (L) ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ด้านความวิตกกังวล (O) ด้านความอิสระเสรี (Q₁) ด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₃) และได้คะแนนต่ำในองค์ประกอบ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ด้านการแสดงออก (E) และด้านความร่าเริง (F) ศึกษานิเทศก์ได้คะแนนสูงในองค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) ด้านมโนธรรม (G) ด้านจิตใจอ่อนโยน (I) ด้านความระแวง (L) ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ด้านความวิตกกังวล (O) ด้านความอิสระเสรี (Q₁) และด้านความเครียด (Q₄) ได้คะแนนต่ำในองค์ประกอบ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ด้านการกล้าแสดงออก (E) ด้านความร่าเริง (F) ด้านจินตนาการ (M) ส่วนองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ศึกษานิเทศก์ดีเด่นได้คะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) ด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₃) สูงกว่าศึกษานิเทศก์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ได้คะแนนต่ำกว่าศึกษานิเทศก์ในด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความเครียด (Q₄) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ศึกษานิเทศก์ดีเด่นได้คะแนนบุคลิกภาพสูงกว่าศึกษานิเทศก์ในองค์ประกอบด้านความร่าเริง (F) การกล้าเผชิญ (H) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านการแสดงออก (E) ด้านความวิตกกังวล (O) ต่ำกว่าศึกษานิเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัย การใช้แบบทดสอบ 16 PF ในการศึกษาบุคลิกภาพของครูในประเทศไทย สรุปได้ว่า ครูไทยมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูง (B⁺), มีมโนธรรมสูง (G⁺) มีความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นสูง (N⁺) แต่มีความร่าเริงน้อย (F⁻) มีความระแวงสูง (L⁺), เป็นคนมีอิสระเสรี (Q⁺) และพึ่งกลุ่ม (Q⁻) ทั้งนี้ องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ของครูจะ

เปลี่ยนไปตามตัวแปรที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เช่น เพศ อายุ อาชีพ รวมถึงการเปรียบเทียบความสำเร็จในอาชีพของครูด้วยกัน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีเพศต่างกัน มีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุต่างกัน มีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนประเภทต่างกัน มีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
5. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
6. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่สอนในโรงเรียนที่มีสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีตอบแบบทดสอบ การตรวจให้คะแนน การแปลผล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 9 โรงเรียน และโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการเรียนร่วม นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 10 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2534 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. โรงเรียนโสตศึกษา

1.1	โรงเรียนเศรษฐเสถียร	กรุงเทพมหานคร	จำนวน	45	คน
1.2	โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ	กรุงเทพมหานคร	จำนวน	41	คน
1.3	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี		จำนวน	16	คน
1.4	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี		จำนวน	29	คน
1.5	โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร	จังหวัดเชียงใหม่	จำนวน	24	คน
1.6	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก		จำนวน	43	คน
1.7	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น		จำนวน	45	คน
1.8	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา		จำนวน	41	คน

1.9 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	จำนวน	2	คน
	รวม	286	คน

2. โรงเรียนที่เปิดสอนโครงการเรียนร่วมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.1 โรงเรียนอนุบาลสาธิตละอออุทิศ กรุงเทพมหานคร	จำนวน	14	คน
2.2 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ กรุงเทพมหานคร	จำนวน	12	คน
2.3 โรงเรียนอนุบาลแสงศึกษา กรุงเทพมหานคร	จำนวน	4	คน
2.4 โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง กรุงเทพมหานคร	จำนวน	1	คน
2.5 โรงเรียนอนุบาลสามเสน กรุงเทพมหานคร	จำนวน	1	คน
2.6 โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร	จำนวน	12	คน
2.7 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร	จำนวน	7	คน
2.8 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชรบุรี ร้อยเอ็ด	จำนวน	1	คน
2.9 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สกลนคร สกลนคร	จำนวน	1	คน
2.10 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารีฯ ลำปาง	จำนวน	1	คน
	รวม	53	คน
	รวมทั้งสิ้น	339	คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ทำการสอนทั้งในโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 9 โรงเรียน และโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 10 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 185 คน คิดเป็นร้อยละ 54.57 ของจำนวนประชากร ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan ที่จัดทำตารางระบุจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่จะสุ่มเมื่อทราบจำนวนประชากรตั้งแต่ 10 คน จนถึง 100,000 คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 39 - 40)

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เศรษฐเสถียร	45	31
โสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ	41	ทดลอง เครื่องมือ
โสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี	16	ทดลอง เครื่องมือ
โสตศึกษาจังหวัดชลบุรี	29	20
โสตศึกษาอนุสารสุนทร	24	18
โสตศึกษาจังหวัดตาก	43	32
โสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	45	31
โสตศึกษาจังหวัดสงขลา	41	24
โสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	2	-
อนุบาลสาธิตละอออุทิศ	13	8
พระตำหนักสวนกุหลาบ	12	7
อนุบาลแสงศึกษา	4	2
อนุบาลวัดนางนอง	1	1
อนุบาลสามเสน	1	1
พญาไท	12	ทดลอง เครื่องมือ
พิบูลประชาสรรค์	7	7
ศึกษาสงเคราะห์วัชรบุรี	1	1
ศึกษาสงเคราะห์สกลนคร	1	1
ศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารีฯ	1	1
รวม	339	185

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งแบบทดสอบออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบทดสอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบทดสอบ

ตัวอย่าง โปรดทำเครื่องหมาย X ลงใน ☐ เพื่อแสดงข้อมูลของท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 30 ปี

☐ มากกว่า 30 ปี แต่ไม่เกิน 45 ปี

☐ มากกว่า 45 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A

แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factor Test) Form A ซึ่ง เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) เป็นผู้สร้างขึ้นตามทฤษฎีองค์ประกอบ (Factor Theory) ซึ่งแบ่งองค์ประกอบลักษณะนิสัยของบุคคลออกเป็น 16 องค์ประกอบ โดยใช้กับบุคคลที่มีอายุ 16 ปี ขึ้นไป (Karson and O'Dell. 1976 : 25 - 29) และ ดร.พัชรวิทย์ กาเนิดเพชร อาจารย์ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย ให้ตรงกับความหมายเดิมของแต่ละคำถามมากที่สุด โดยข้อความที่กล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอเมริกันได้รับปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมของไทย โดยให้มีลักษณะทางองค์เดียวกัน

แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A มีข้อความตามเป็นลักษณะสถานการณ์ต่าง ๆ
จำนวนทั้งหมด 187 ข้อ แบ่งเป็นองค์ประกอบลักษณะนิสัย 16 องค์ประกอบ โดยใช้สัญลักษณ์
และจำนวนข้อในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1.	องค์ประกอบ A	คือ การเข้าสังคม	จำนวน	10	ข้อ
2.	องค์ประกอบ B	คือ สติปัญญา	จำนวน	13	ข้อ
3.	องค์ประกอบ C	คือ ความมั่นคงทางอารมณ์	จำนวน	13	ข้อ
4.	องค์ประกอบ E	คือ การกล้าแสดงออก	จำนวน	13	ข้อ
5.	องค์ประกอบ F	คือ ความร่าเริง	จำนวน	13	ข้อ
6.	องค์ประกอบ G	คือ มโนธรรม	จำนวน	10	ข้อ
7.	องค์ประกอบ H	คือ การกล้าเผชิญ	จำนวน	13	ข้อ
8.	องค์ประกอบ I	คือ จิตใจอ่อนโยน	จำนวน	10	ข้อ
9.	องค์ประกอบ L	คือ ความระแวง	จำนวน	10	ข้อ
10.	องค์ประกอบ M	คือ การจินตนาการ	จำนวน	13	ข้อ
11.	องค์ประกอบ N	คือ การเข้าใจความรู้สึก ของผู้อื่น	จำนวน	10	ข้อ
12.	องค์ประกอบ O	คือ ความวิตกกังวล	จำนวน	13	ข้อ
13.	องค์ประกอบ Q ₁	คือ ความอิสระเสรี	จำนวน	10	ข้อ
14.	องค์ประกอบ Q ₂	คือ การพึ่งตนเอง	จำนวน	10	ข้อ
15.	องค์ประกอบ Q ₃	คือ การควบคุมอารมณ์	จำนวน	10	ข้อ
16.	องค์ประกอบ Q ₄	คือ ความเครียด	จำนวน	13	ข้อ
				รวมทั้งสิ้น	184 ข้อ

ส่วนคำถามอีก 3 ข้อ คือ ข้อ 1, 2 และ 187 เป็นคำถามที่ไม่อยู่ในองค์ประกอบใด เพราะเป็นคำถามที่ย้ำให้ผู้ตอบแน่ใจว่าตนเองเข้าใจวิธีการทำแบบทดสอบดีแล้ว และจะตอบด้วยความจริงใจ โดยในการรวบรวมข้อมูลจะเลือกเฉพาะผู้ที่ตอบ ใช่ ในข้อ 1 และข้อ 2 เท่านั้น ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A เนื่องจากเป็นแบบทดสอบมาตรฐาน จึงไม่สามารถนำข้อคำถามที่แท้จริงของแบบทดสอบมาเปิดเผยได้

คำชี้แจงเกี่ยวกับการทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ

วิธีทำ คำถามในแบบทดสอบฉบับนี้เป็นคำถามเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติและความสนใจของท่าน คำตอบเหล่านี้ไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เพราะทุกคนมีความคิดเห็นของตัวเอง ดังนั้นท่านโปรดตอบคำถามตามที่ท่านเห็นว่าจริงสำหรับท่าน

ในแต่ละคำถามมีคำตอบอยู่สามคำตอบ โปรดเลือกคำตอบที่ท่านต้องการคำตอบเดียวจากข้อ ก ข ค ที่กำหนดให้ แล้วกากบาท X ลงในช่อง ☐ ได้ตัวอักษรที่เป็นข้อที่ท่านเลือกในกระดาษคำตอบ เช่น

1. ฉันเข้าใจในคำชี้แจงการทำแบบทดสอบนี้อย่างแจ่มแจ้ง
 - ก. ใช่
 - ข. ไม่แน่ใจ
 - ค. ไม่ใช่
2. ฉันเต็มใจที่จะตอบคำถามแต่ละข้อตามความเป็นจริงอย่างจริงใจที่สุดเท่าที่จะทำได้
 - ก. ใช่
 - ข. ไม่แน่ใจ
 - ค. ไม่ใช่

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยหาแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการทดสอบซ้ำ (Test - Retest Reliability) กับครูผู้สอน

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 50 คน โดยจำแนกเป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ จำนวน 30 คน โรงเรียนโสตศึกษานนทบุรี 10 คน โรงเรียนพญาไท จำนวน 10 คน โดยมีระยะเวลาห่างกัน 7 วัน ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ แสดงไว้ในภาคผนวก

วิธีตอบแบบทดสอบ

กลุ่มตัวอย่าง ตอบโดยเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว จากที่กำหนดให้ 3 ข้อ แล้วกากบาทลงในช่องสี่เหลี่ยมเล็กในกระดาษคำตอบที่แนบไปพร้อมกับแบบทดสอบ

การตรวจให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อขององค์ประกอบ 15 องค์ประกอบ ยกเว้นองค์ประกอบ B จะให้คะแนนสูงสุด 2 คะแนน สำหรับคำตอบแรก (ก) หรือคำตอบสุดท้าย (ค) โดยที่ข้อกลาง (ข) จะได้ 1 คะแนน ดังนั้นบางข้อจะเรียงลำดับเป็น 2, 1, 0 และบางข้ออาจเป็น 0, 1, 2

สำหรับองค์ประกอบ B (สติปัญญา) ให้คะแนนเพียง 1 และ 0 คือผู้ตอบถูกได้ 1 คะแนน ผู้ตอบผิดได้ 0 คะแนน

การแปลผล

เมื่อตรวจให้คะแนนรวมทั้งรวมคะแนนองค์ประกอบลักษณะนิสัยแต่ละองค์ประกอบแล้ว จึงนำมาเปรียบเทียบกับค่าปกติ (Sten Score) ตามคู่มือการแปลผลค่าปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A ซึ่งแบ่งค่าปกติออกเป็น 10 คะแนน จากค่าปกติต่ำสุด 1 คะแนน ค่าปกติสูงสุด 10 คะแนน

โดยผู้ที่ได้ค่าปกติ 1 - 4 เป็นผู้ได้คะแนนต่ำ

ผู้ที่ได้ค่าปกติ 7 - 10 เป็นผู้ได้คะแนนสูง

การแปลความหมายของค่าปกติ (Sten Score) แปลตามคู่มือการใช้แบบทดสอบ 16 PF

ในคลินิคของ คาร์สันและโอเดล (Karson and O'Dell. 1976 : 10) ดังนี้

1. ผู้ที่ได้ค่าปกติ 5, 6 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นปานกลาง (Considered Average)
2. ผู้ที่ได้ค่าปกติ 4, 7 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย (Slightly Deviant)
3. ผู้ที่ได้ค่าปกติ 2, 3, 8, 9 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปค่อนข้างมาก (Strongly Deviant)
4. ผู้ที่ได้ค่าปกติ 1, 10 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปมากที่สุด (Considered Extreme)

ในการแปลผลครั้งนี้จะแปลผลค่าปกติที่ต่ำกว่า 4.75 เป็นค่าลบ และค่าปกติที่สูงกว่า 6.00 เป็นค่าบวก (ตาม 16 PF TEST PROFILE ในภาคผนวก) ซึ่งส่วนที่แรงเงาในแผ่น PROFILE ถือเป็นค่าปกติที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบ โดยผู้วิจัยแจกแบบทดสอบและเก็บรวบรวมแบบทดสอบด้วยตนเอง ตั้งแต่เดือนกันยายน - พฤศจิกายน 2534

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบทดสอบคืนมาตามจำนวนที่ต้องการ ผู้วิจัยจะตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์ค่าทางสถิติดังนี้

1. ตรวจให้คะแนนแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล โดยนำคะแนนดิบไปแปลผลเป็นค่าปกติ (Sten Score) ตามคู่มือของแบบทดสอบ 16 PF
2. จานแนกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา คือ เพศ อายุ ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

3. คำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบุคลิกภาพตามตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples
5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One-Way Analysis of Variance)
6. การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS*

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย
 - 1.2 ความแปรปรวน
 - 1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 16 PF
 โดยใช้สูตร การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 129) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

- เมื่อ r_{tt} หมายถึง ค่าความเชื่อมั่น
- $\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนการทดสอบครั้งแรก
- $\sum Y$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนการทดสอบครั้งที่ 2
- N หมายถึง จำนวนคนในกลุ่ม

3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 177) ซึ่งมีการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างก่อน โดยใช้ F-test (F-test for Homogeneity of Variance)

4. การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 268)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

N	แทน	ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-test
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-test
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การศึกษาคุณภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. การเปรียบเทียบคุณภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม เพศ อายุ ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 บุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน วิเคราะห์เป็นรายองค์ประกอบ

1.1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ปรากฏดังตาราง 2

1.2 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ปรากฏดังภาพประกอบ 1

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว คือ เพศ อายุ ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

2.1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว ปรากฏดังตาราง 3, 4, 12, 17, 21

2.2 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว ปรากฏดังแผนภาพประกอบ 3, 4, 5, 6, 7

2.3 เปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว ปรากฏดังตาราง 3, 5, 12, 14, 18, 22

ตอนที่ 1 บุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอน
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

บุคลิกภาพ	N = 185	
	$\bar{X}$	S
A การเข้าสังคม	5.45	1.56
B สติปัญญา	4.80	2.10
C ความมั่นคงทางอารมณ์	4.15	1.44
E การกล้าแสดงออก	4.85	1.88
F ความร่าเริง	4.05	1.88
G มโนธรรม	5.71	1.80
H การกล้าเผชิญ	4.75	1.55
I จิตใจอ่อนโยน	5.33	1.60
L ความระแวง	6.68	1.50
M การจินตนาการ	4.92	1.87
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	7.25	1.98
O ความวิตกกังวล	6.30	1.74
Q1 ความอิสระเสรี	6.71	1.86
Q2 การพึ่งตนเอง	5.29	1.90
Q3 การควบคุมอารมณ์	4.75	1.50
Q4 ความเครียด	6.29	1.57

FAC TOR	LOW SCORE	STANDARD TEN SCORE (STEN)										HIGH SCORE
	DESCRIPTION	AVERAGE										DESCRIPTION
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	ชอบอยู่คนเดียว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ชอบเข้าสังคม
B	สติปัญญาต่ำ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	สติปัญญาสูง
C	อารมณ์อ่อนไหว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อารมณ์มั่นคง
E	อ่อนน้อมถ่อมตน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รักษาสีทือของตน
F	จริงจังกับชีวิต	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ท้าวตามสบาย
G	เห็นแก่ได้	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รับผิดชอบ มีมโนธรรม
	ชอบสะดวกสบาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
H	ประหม่า อาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อาจหาญ กล้าเสี่ยง
I	แข็งแกร่ง เข้มงวด	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อ่อนไหว ไม่มั่นคง
L	วางใจผู้อื่น	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	หวาดระแวง
M	ปฏิบัติ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	คิดฝัน
N	มั่นคง เปิดเผย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยม
O	จิตใจสงบ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	จิตใจหวาดหวั่น วิตก
Q1	อนุรักษ์	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ค้นหาสิ่งใหม่แนวทางใหม่
Q2	ยึดกลุ่ม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	พึ่งตนเอง
Q3	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเอง
Q4	ผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากตาราง 2 และภาพประกอบ 1 แสดงว่า

องค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีลักษณะนิสัย ชอบเข้าสังคม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีไมตรีจิต มีความอบอุ่นเป็นกันเอง ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ และปรับตัวได้ดี

องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีระดับสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง และบุคลิกภาพดี กล่าวของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มสูงกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ

องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความมั่นคงทางอารมณ์น้อย คือเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ อารมณ์ไม่มั่นคง วิตกกังวล เปลี่ยนแปลงง่ายและหงุดหงิด

องค์ประกอบด้านการกล้าแสดงออก (E) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีนิสัยกล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน

องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นผู้ที่มีความร่าเริงน้อย มีลักษณะนิสัยจริงจัง ระมัดระวังเยียบขรึม ไม่ช่างพูด ครุ่นคิด และจริงจังต่อชีวิต

องค์ประกอบด้านมนุษยธรรม (G) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นผู้ที่มีมนุษยธรรม มีความรับผิดชอบ มีความรอบคอบ มีจรรยาบรรณ และสามารถรักษาความลับได้

องค์ประกอบด้านการกล้าเผชิญ (H) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีลักษณะนิสัยกล้าเสี่ยง กล้าเผชิญ ชอบพบปะผู้อื่น เป็นมิตรกับผู้อื่น ชอบอยู่เป็นกลุ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเอง

องค์ประกอบด้านจิตใจอ่อนโยน (I) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีจิตใจอ่อนโยน อ่อนไหวง่าย อุดหนุน ชอบฟังพาดูผู้อื่น

องค์ประกอบด้านความระแวดระวัง (L) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นผู้ที่มีความระแวดระวังค่อนข้างสูง ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ระมัดระวัง ไม่เชื่อใครง่าย ถือความคิดของตนเองเป็นสำคัญ ข้างสงสัย และอิจฉาผู้อื่น

องค์ประกอบด้านการจินตนาการ (M) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีลักษณะเป็นนักปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์หรือขนบธรรมเนียมประเพณี กระทำแต่สิ่งที่เป็นจริง

องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นผู้ที่สามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้สูง ขอบข่ายเหลือผู้อื่น ทันสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์ ปรับตัวได้ดี

องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นผู้ที่มีลักษณะหวาดกลัว ตื่นเต้น วิตกกังวลใจง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัยและท้อแท้ใจ มีความวิตกกังวลค่อนข้างสูง

องค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q₁) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นผู้ชอบความอิสระเสรี ขอบเขตคล่อง ข้างวิเคราะห์วิจารณ์ สนใจการใช้สติปัญญาเป็นนักปฏิรูป มีอิสระในการคิด

องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีนิสัยด้านการพึ่งพาตนเองในลักษณะพึ่งกลุ่ม ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้ตามที่ดี เคารพในความคิดของผู้อื่น

องค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₃) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีการควบคุมตนเองต่ำ ไม่มีระเบียบวินัยในตนเอง ไม่ชอบปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม แต่ชอบทำตามความต้องการของตนเอง

องค์ประกอบด้านความเครียด (Q₄) ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นผู้ที่มีความเครียดค่อนข้างสูง มีความขัดแย้งในใจ ตื่นเต้นตกใจง่าย หงุดหงิด ใจร้อน มีปัญหาในเรื่องการตัดสินใจ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม เพศ อายุ ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา และสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

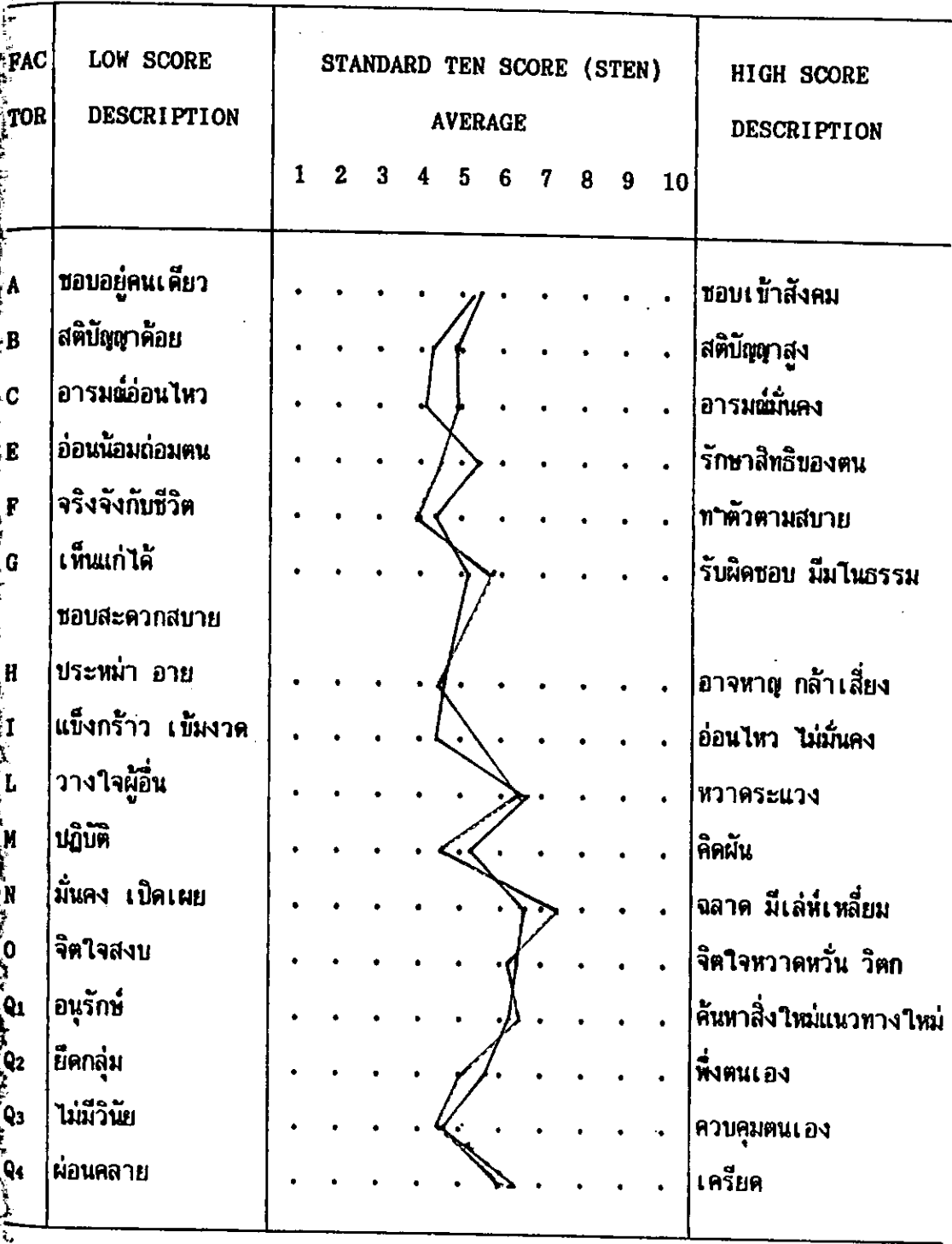
2.1 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามเพศ

ตาราง 3 การเปรียบเทียบองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามเพศ

บุคลิกภาพ	เพศชาย		เพศหญิง		t
	N = 47		N = 138		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
A การเข้าสังคม	5.27	1.70	5.48	1.49	-0.8045
B สติปัญญา	4.34	2.27	4.96	2.03	-1.7540
C ความมั่นคงทางอารมณ์	4.19	1.10	4.96	2.03	0.1624
E การกล้าแสดงออก	5.59	1.60	4.61	1.89	3.1857**
F ความร่าเริง	4.42	2.14	3.91	1.76	1.6210
G มโนธรรม	5.19	1.57	5.88	1.84	-2.3004*
H การกล้าเผชิญ	4.82	1.43	4.73	1.60	0.3418
I จิตใจอ่อนโยน	4.68	1.48	5.55	1.57	-3.3280**
L ความระแวดระวัง	6.85	1.41	6.65	1.47	0.8138
M การจินตนาการ	5.36	1.74	4.74	1.89	1.9806*
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	6.80	1.82	7.44	1.96	-1.9677*
O ความวิตกกังวล	6.51	1.55	6.20	1.83	1.0406
Q1 ความอิสระเสรี	6.39	1.73	6.65	1.88	-0.8351
Q2 การพึ่งตนเอง	5.85	1.54	5.08	1.97	2.4364*
Q3 การควบคุมอารมณ์	4.85	1.52	4.73	1.49	0.4744
Q4 ความเครียด	6.48	1.28	6.23	1.59	0.9751

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

———— แทน เพศชาย ———— แทน เพศหญิง

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำนวนตามเพศ

จากตาราง 3 และภาพประกอบ 2 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชายและเพศหญิง มีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยน (I) ด้านการกล้าแสดงออก (E) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีบุคลิกภาพด้านมนุษยธรรม (G) การจินตนาการ (M) ความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) การพึ่งตนเอง (Q2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยที่ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศหญิงมีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยน (I) ด้านมนุษยธรรม (G) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชาย แต่ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชายมีบุคลิกภาพด้านการกล้าแสดงออก (E) ด้านการจินตนาการ (M) และด้านการพึ่งตนเอง (Q2) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศหญิง

ส่วนบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) ด้านสติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความร่าเริง (F) การกล้าเผชิญ (H) ความระแวดระวัง (L) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q1) การควบคุมอารมณ์ (Q2) และความเครียด (Q4) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 นั่นคือ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชายและเพศหญิงมีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความร่าเริง (F) การกล้าเผชิญ (H) ความระแวดระวัง (L) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q1) การควบคุมอารมณ์ (Q3) และความเครียด (Q4) ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามอายุ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มี
ความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามอายุ

บุคลิกภาพ	อายุน้อย		อายุปานกลาง		อายุมาก	
	N = 64		N = 105		N = 16	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
A การเข้าสังคม	4.93	1.40	5.76	1.55	5.25	1.77
B สติปัญญา	4.09	2.39	5.39	1.86	3.87	1.25
C ความมั่นคงทางอารมณ์	4.20	1.64	4.14	1.41	4.12	1.02
E ความกล้าแสดงออก	4.65	1.80	4.90	1.87	5.43	2.18
F ความร่าเริง	3.17	1.30	4.48	1.97	4.68	2.08
G มโนธรรม	5.75	1.53	5.80	1.92	4.87	1.96
H การกล้าเผชิญ	4.67	1.35	4.81	1.74	4.68	1.13
I จิตใจอ่อนโยน	4.90	1.67	5.61	1.56	5.18	1.22
L ความระแวดระวัง	6.48	1.42	6.73	1.42	7.43	1.75
M การจินตนาการ	5.07	1.74	4.70	1.97	5.50	1.75
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	7.23	1.94	7.24	1.96	7.56	2.12
O ความวิตกกังวล	6.18	1.81	6.31	1.83	6.43	1.20
Q1 ความอิสระเสรี	6.26	1.78	6.93	1.95	7.00	1.09
Q2 การพึ่งตนเอง	5.87	1.88	4.95	1.82	5.06	2.11
Q3 การควบคุมอารมณ์	4.87	1.46	4.76	1.45	4.31	1.95
Q4 ความเครียด	5.92	1.53	6.52	1.55	6.43	1.03

FAC TOR	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE (STEN)										HIGH SCORE DESCRIPTION
		AVERAGE										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	ชอบอยู่คนเดียว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ชอบเข้าสังคม
B	สติปัญญาต่ำ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	สติปัญญาสูง
C	อารมณ์อ่อนไหว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อารมณ์มั่นคง
E	อ่อนน้อมถ่อมตน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รักษาสีทิวของตน
F	จริงจังกับชีวิต	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ทำตามสบาย
G	เห็นแก่ได้	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รับผิดชอบ มีมโนธรรม
	ชอบสะดวกสบาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
H	ประหม่า อาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อาจหาญ กล้าเสี่ยง
I	แข็งแกร่ง เข้มงวด	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อ่อนไหว ไม่นั่นคง
L	วางใจผู้อื่น	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	หวาดระแวง
M	ปฏิบัติ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	คิดฝัน
N	มั่นคง เบิกเผย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยม
O	จิตใจสงบ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	จิตใจหวาดหวั่น วิตก
Q1	อนุรักษ์	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ค้นหาสิ่งใหม่แนวทางใหม่
Q2	ยึดกลุ่ม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	พึ่งตนเอง
Q3	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเอง
Q4	ผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

— แทน ครูที่มีอายุน้อย — แทน ครูที่มีอายุปานกลาง — แทน ครูที่มีอายุมาก

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มี
ความบกพร่องทางการได้ยินจำแนกตามอายุ

จากตาราง 4 และภาพประกอบ 3 แสดงว่า เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 องค์ประกอบ ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 การเปรียบเทียบองค์ประกอบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามอายุ

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	27.6078	13.8039	5.9562**
	ภายในกลุ่ม	182	421.7976	2.3176	
	รวม	184	449.4054		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	81.0452	40.5226	9.8604**
	ภายในกลุ่ม	182	747.9946	4.1096	
	รวม	184	828.9946		
C ความมั่นคงทางอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.1686	0.0843	0.3388
	ภายในกลุ่ม	182	394.9665	2.1701	
	รวม	184	395.1351		

ตาราง 5 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
E การกล้าแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	8.1990	4.0995	1.1596
	ภายในกลุ่ม	182	643.4226	3.5353	
	รวม	184	651.6216		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	75.7867	37.8934	11.9572**
	ภายในกลุ่ม	182	576.7754	3.1691	
	รวม	184	652.5621		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	12.2974	6.1487	1.8968
	ภายในกลุ่ม	182	589.9405	3.2414	
	รวม	184	602.2379		
H การกล้าเผชิญ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.9453	0.4726	0.1898
	ภายในกลุ่ม	182	453.1088	2.4896	
	รวม	184	454.0541		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	20.5847	10.2924	4.1202*
	ภายในกลุ่ม	182	454.6369	2.4980	
	รวม	184	475.2216		

ตาราง 5 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	2	11.7826	5.8913	2.7889
	ภายในกลุ่ม	182	384.4552	2.1124	
	รวม	184	396.2378		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	11.7917	5.8958	1.6702
	ภายในกลุ่ม	182	642.4570	3.5300	
	รวม	184	654.2487		
N การเข้าใจความรู้สึก ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.5027	0.7514	0.1934
	ภายในกลุ่ม	182	706.9838	3.8845	
	รวม	184	708.4565		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.0677	0.5339	0.1674
	ภายในกลุ่ม	182	580.3161	3.1885	
	รวม	184	581.3838		

ตาราง 5 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q1 ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	19.2201	9.6101	2.8347
	ภายในกลุ่ม	182	617.0177	3.3902	
	รวม	184	636.2378		
Q2 การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	34.6844	17.3422	4.9573**
	ภายในกลุ่ม	182	636.6994	3.4983	
	รวม	184	671.3838		
Q3 การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	4.0500	2.0250	1.8913
	ภายในกลุ่ม	182	413.4851	2.2719	
	รวม	184	417.5351		
Q4 ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	14.7005	7.3502	3.2255*
	ภายในกลุ่ม	182	414.7374	2.2788	
	รวม	184	429.4379		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความร่าเริง (F) การพึ่งตนเอง (Q₁) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยน (I) ความเครียด (Q₄) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้วิจัยจึงต้องทำการทดสอบว่าในแต่ละบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของ นิวแมน คูลส์ (Newman Keuls Method) ปรากฏผลดังตาราง 6, 7, 8, 9, 10, 11

ส่วนองค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) ความระแวง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q₁) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 นั่นคือครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) ความระแวง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q₁) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ A การเข้าสังคม
ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ

อายุ		อายุน้อย	อายุมาก	อายุปานกลาง
	$\bar{x}$	4.93	5.25	5.76
อายุน้อย	4.93		0.32	0.83*
อายุมาก	5.25			0.51
อายุปานกลาง	5.76			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุ
ปานกลาง มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคมสูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ที่มีอายุน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทาง
การได้ยินที่มีอายุน้อยและอายุมาก และครูผู้สอนนักเรียนที่มีอายุปานกลางและอายุมากมีบุคลิกภาพ
ด้านการเข้าสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ B สถิติของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ

อายุ		อายุมาก	อายุน้อย	อายุปานกลาง
	$\bar{x}$	3.87	4.09	5.38
อายุมาก	3.87		0.22	1.51*
อายุน้อย	4.09			1.29*
อายุปานกลาง	5.38			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง มีสถิติสูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อยและอายุมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อย และอายุมากมีสถิติไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ F ความรู้แจ้ง
ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ

อายุ		อายุน้อย	อายุปานกลาง	อายุมาก
	$\bar{x}$	3.17	4.48	4.68
อายุน้อย	3.17		1.31*	1.51*
อายุปานกลาง	4.48			0.20
อายุมาก	4.68			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อย มีบุคลิกภาพด้านความรู้แจ้งน้อยกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุ ปานกลาง และอายุมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่ความ บกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลางและอายุมากมีบุคลิกภาพด้านความรู้แจ้ง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ I จิตใจอ่อนโยน
ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ

อายุ		อายุน้อย	อายุมาก	อายุปานกลาง
	$\bar{x}$	4.90	5.18	5.61
อายุน้อย	4.90		0.28	0.71*
อายุมาก	5.18			0.43
อายุปานกลาง	5.61			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุ
ปานกลาง มีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยนสูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ
ได้ยินที่มีอายุน้อยกับอายุมาก และครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง
กับอายุมากมีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q2 การพึ่งตนเอง
ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ

อายุ		อายุปานกลาง	อายุมาก	อายุน้อย
$\bar{x}$		4.95	5.06	5.87
อายุปานกลาง	4.95		0.11	0.92*
อายุมาก	5.06			0.82
อายุน้อย	5.87			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อย มีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเองมากกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อยกับอายุมาก และครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุมากกับอายุปานกลาง มีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q₄ ความเครียดของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามอายุ

อายุ		อายุน้อย	อายุมาก	อายุปานกลาง
	$\bar{x}$	5.92	6.43	6.52
อายุน้อย	5.92		0.51	0.60*
อายุมาก	6.43			0.09
อายุปานกลาง	6.52			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง มีความเครียดสูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อย กับอายุมาก และครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุมากกับอายุปานกลาง มีความเครียดไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ตาราง 12 การเปรียบเทียบองค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ประเภทของโรงเรียน					
บุคลิกภาพ	โสตศึกษา		โครงการเรียนร่วม		t
	N = 156		N = 29		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
A การเข้าสังคม	5.37	1.53	5.75	1.65	-1.2131
B สติปัญญา	4.75	2.15	5.10	1.84	-0.8220
C ความมั่นคงทางอารมณ์	4.12	1.37	4.34	1.84	-0.7493
E การกล้าแสดงออก	4.96	1.84	4.34	1.97	1.6479
F ความร่าเริง	4.11	1.90	3.68	1.66	1.1399
G มโนธรรม	5.61	1.72	6.20	2.10	-1.6359
การกล้าเผชิญ	4.82	1.50	4.41	1.82	1.3053
I จิตใจอ่อนโยน	5.33	1.66	5.31	1.17	0.0620
L ความระแวดระวัง	6.87	1.39	5.82	1.48	3.6978**
M จินตนาการ	5.01	1.87	4.31	1.80	1.8616
N การเข้าใจความรู้สึก ของผู้อื่น	7.21	1.98	7.68	1.72	-1.1965

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเภทของโรงเรียน					
บุคลิกลักษณะ	โสตศึกษา		โครงการเรียนร่วม		t
	N = 156		N = 29		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
O ความวิตกกังวล	6.43	1.62	5.44	2.22	2.8374**
Q1 ความอิสระเสรี	6.76	1.78	6.48	2.15	0.7519
Q2 การพึ่งตนเอง	5.32	1.92	5.06	1.77	0.6774
Q3 การควบคุมอารมณ์	4.72	1.51	4.96	1.42	-0.7930
Q4 ความเครียด	6.35	1.43	6.06	1.91	0.9476

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

FAC TOR	LOW SCORE	STANDARD TEN SCORE (STEN)										HIGH SCORE
	DESCRIPTION	AVERAGE										DESCRIPTION
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	ชอบอยู่คนเดียว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ชอบเข้าสังคม
B	สติปัญญาต่ำ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	สติปัญญาสูง
C	อารมณ์อ่อนไหว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อารมณ์มั่นคง
E	อ่อนน้อมถ่อมตน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รักษาสีทิวของตน
F	จริงจังกับชีวิต	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ท้าวตามสบาย
G	เห็นแก่ได้	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รับผิดชอบ มีมโนธรรม
	ชอบสะดวกสบาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
H	ประหม่า อาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อาจหาญ กล้าเสี่ยง
I	แข็งกร้าว เข้มงวด	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อ่อนไหว ไม่นั่นคง
L	วางใจผู้อื่น	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	หวาดระแวง
M	ปฏิบัติ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	คิดฝัน
N	มั่นคง เปิดเผย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยม
O	จิตใจสงบ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	จิตใจหวาดหวั่น วิดก
Q1	อนุรักษ์	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ค้นหาสิ่งใหม่แนวทางใหม่
Q2	ยึดกลุ่ม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	พึ่งตนเอง
Q3	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเอง
Q4	ผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

— แทน ครูที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษา — แทน ครูที่สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วม

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ
ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำแนกตามประเภทของโรงเรียน

จากตาราง 12 และภาพประกอบ 4 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษาและที่สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีบุคลิกภาพด้านความระแวดระวัง (L) ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 โดยที่ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษามีบุคลิกภาพด้านความระแวดระวัง (L) และความวิตกกังวล (O) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ส่วนบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) ความร่าเริง (F) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) จิตใจอ่อนโยน (I) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความอิสระเสรี (Q₁) การพึ่งตนเอง (Q₂) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) ความเครียด (Q₄) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 นั่นคือครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษาและที่สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) ความร่าเริง (F) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) จิตใจอ่อนแอ (I) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความอิสระเสรี (Q₁) การพึ่งตนเอง (Q₂) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) ความเครียด (Q₄) ไม่แตกต่างกัน

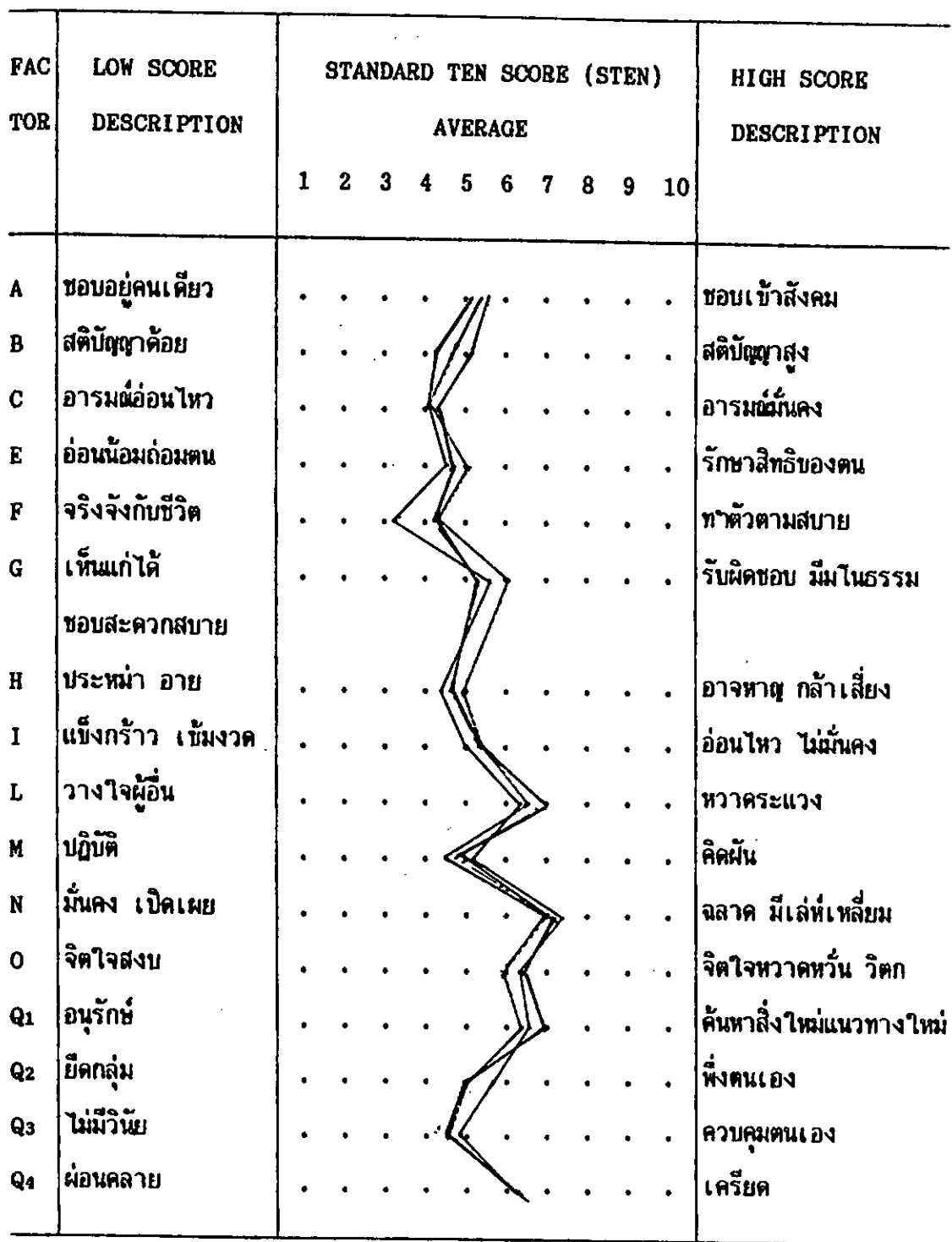
2.4 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

บุคลิกภาพ	ประสบการณ์ในการสอน					
	ประสบการณ์น้อย		ปานกลาง		มาก	
	N = 55		N = 62		N = 68	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
A การเข้าสังคม	5.10	1.46	5.45	1.37	5.66	1.76
B สติปัญญา	4.30	2.23	4.87	2.16	5.14	1.93
C ความมั่นคงทางอารมณ์	4.07	1.66	4.09	1.56	4.36	1.23
E การกล้าแสดงออก	4.67	1.83	5.08	1.77	4.82	2.01
F ความร่าเริง	3.30	1.42	4.41	1.76	4.27	2.15
G มโนธรรม	5.67	1.75	6.04	1.69	5.42	1.92
การกล้าเผชิญ	4.56	1.41	4.95	1.81	4.72	1.44
I จิตใจอ่อนโยน	5.00	1.51	5.53	1.56	5.41	1.68
L ความระแวดระวัง	6.43	1.48	6.74	1.40	6.92	1.49
M จินตนาการ	5.16	1.64	4.72	2.20	4.88	1.75
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	7.52	1.85	7.00	2.02	7.29	1.94

ตาราง 13 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	ประสบการณ์ในการสอน					
	ประสบการณ์		ประสบการณ์		ประสบการณ์	
	น้อย		ปานกลาง		มาก	
	N = 55		N = 62		N = 68	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
O ความวิตกกังวล	6.43	1.88	5.95	1.76	6.44	1.67
Q1 ความอิสระเสรี	6.67	2.09	6.45	1.69	6.95	1.74
Q2 การพึ่งตนเอง	5.81	1.58	5.06	2.07	5.05	1.92
Q3 การควบคุมอารมณ์	4.92	1.59	4.70	1.45	4.69	1.49
Q4 ความเครียด	6.18	1.49	6.24	1.70	6.39	1.36

— แทน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย — แทน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนปานกลาง
— แทน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ
ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำนวนความประสบการณ์ในการสอน

จากตาราง 13 และภาพประกอบ 5 แสดงว่า เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของ บุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่า มีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพใดบ้าง ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 องค์ประกอบ ปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบองค์ประกอบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	9.3440	4.6720	1.9329
	ภายในกลุ่ม	182	439.9209	2.4171	
	รวม	184	449.2649		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	21.7520	10.8760	2.4521
	ภายในกลุ่ม	182	807.2426	4.4354	
	รวม	184	828.9946		
C ความมั่นคงทางอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	3.4411	1.7206	0.7810
	ภายในกลุ่ม	182	400.9373	2.2030	
	รวม	184	404.3784		
E การกล้าแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	5.0334	2.5167	0.7084
	ภายในกลุ่ม	182	646.5882	3.5527	
	รวม	184	651.6216		

ตาราง 14 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	42.2017	21.1009	6.2902**
	ภายในกลุ่ม	182	610.5334	3.3546	
	รวม	184	652.7351		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	12.6416	6.3208	1.9511
	ภายในกลุ่ม	182	589.5963	3.2395	
	รวม	184	602.2378		
H การกล้าเผชิญ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.4889	2.2444	0.9117
	ภายในกลุ่ม	182	448.0733	2.4619	
	รวม	184	452.5622		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	8.9804	4.4902	1.7616
	ภายในกลุ่ม	182	463.9061	2.5489	
	รวม	184	472.8865		
L ความระแวดระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	7.3532	3.6766	1.7156
	ภายในกลุ่ม	182	390.0306	2.1430	
	รวม	184	397.3838		

ตาราง 14 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.6914	2.8457	0.7981
	ภายในกลุ่ม	182	648.9248	3.5655	
	รวม	184	654.6162		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	8.1949	4.0974	1.0810
	ภายในกลุ่ม	182	689.8267	3.7903	
	รวม	184	698.0216		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	9.7937	4.8969	1.5604
	ภายในกลุ่ม	182	571.1468	3.1382	
	รวม	184	580.9405		
Q1 ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	8.3171	4.1685	1.2280
	ภายในกลุ่ม	182	616.3316	3.3864	
	รวม	184	624.6486		

ตาราง 14 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q2 การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	22.1278	11.0639	3.1186*
	ภายในกลุ่ม	182	645.6885	3.5477	
	รวม	184	667.8162		
Q3 การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.0074	1.0037	0.4381
	ภายในกลุ่ม	182	416.9980	2.2912	
	รวม	184	419.0054		
Q4 ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	1.5516	0.7758	3.3347
	ภายในกลุ่ม	182	421.8322	2.3178	
	รวม	184	423.3838		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (Q2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ผู้วิจัยจึงต้องทำการทดสอบว่าในแต่ละบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls Method) ปรากฏผลดังตาราง 15, 16

ส่วนองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) จิตใจอ่อนโยน (I) ความระแวดระวัง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q1) การควบคุมอารมณ์ (Q3) ความเครียด (Q4) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 นั่นคือ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) จิตใจอ่อนโยน (I) ความระแวดระวัง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q1) การควบคุมอารมณ์ (Q3) ความเครียด (Q4) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ F ความรู้แจ้ง
ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน		ประสบการณ์น้อย ประสบการณ์มาก ประสบการณ์ปานกลาง		
$\bar{x}$		3.30	4.27	4.41
ประสบการณ์น้อย	3.30		0.97*	1.11*
ประสบการณ์มาก	4.27			0.14
ประสบการณ์ปานกลาง	4.41			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยมีความรู้แจ้งน้อยกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนมากและประสบการณ์ในการสอนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนปานกลางกับประสบการณ์ในการสอนมาก มีความรู้แจ้งไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q₂
การพึ่งตนเอง ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามประสบการณ์
ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{x}$	ประสบการณ์มาก ประสบการณ์ปานกลาง ประสบการณ์น้อย		
		5.05	5.06	5.81
ประสบการณ์มาก	5.05		0.01	0.76
ประสบการณ์ปานกลาง	5.06			0.75*
ประสบการณ์น้อย	5.81			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยมีคุณภาพด้านการพึ่งตนเองมากกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย กับที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก และครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนปานกลางกับที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก มีคุณภาพด้านการพึ่งตนเองไม่แตกต่างกัน

2.5 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามระดับการศึกษา

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามระดับการศึกษา

บุคลิกภาพ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N = 8		N = 168		N = 9	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
A การเข้าสังคม	4.25	1.66	5.47	1.51	5.77	2.10
B สติปัญญา	4.50	2.13	4.77	2.12	5.55	2.18
C ความมั่นคงทางอารมณ์	4.12	1.12	4.20	1.51	3.66	1.22
E การกล้าแสดงออก	5.75	1.98	4.80	1.85	5.22	2.33
F ความร่าเริง	4.50	2.00	3.93	1.78	5.77	2.81
G มโนธรรม	5.50	2.20	5.70	1.79	5.88	1.96
H การกล้าเผชิญ	5.00	1.06	4.67	1.58	6.11	1.16
I จิตใจอ่อนโยน	5.00	1.85	5.30	1.60	6.11	1.36
L ความระแวดระวัง	6.87	1.64	6.71	1.46	6.77	1.78
M จินตนาการ	5.25	1.58	4.91	1.90	4.44	1.81
N การเข้าใจความรู้สึก ของผู้อื่น	6.37	2.13	7.38	1.90	6.33	2.50

ตาราง 17 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	N = 8		N = 168		N = 9	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
O ความวิตกกังวล	6.25	1.48	6.33	1.70	5.22	2.94
Q1 ความอิสระเสรี	6.62	2.38	6.69	1.84	7.44	1.66
Q2 การพึ่งตนเอง	5.62	1.18	5.30	1.92	4.44	2.06
Q3 การควบคุมอารมณ์	3.75	1.75	4.84	1.48	4.11	1.36
Q4 ความเครียด	6.00	1.06	6.35	1.52	5.66	1.87

FAC TOR	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE (STEN) AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	ชอบอยู่คนเดียว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ชอบเข้าสังคม
B	สติปัญญาต่ำ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	สติปัญญาสูง
C	อารมณ์อ่อนไหว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อารมณ์มั่นคง
E	อ่อนน้อมถ่อมตน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รักษาสีทิวของตน
F	จริงจังกับชีวิต	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ท้าวตามสบาย
G	เห็นแก่ได้	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รับผิดชอบ มีมโนธรรม
	ชอบสะดวกสบาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
H	ประหม่า อาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อาจหาญ กล้าเสี่ยง
I	แข็งกร้าว เข้มงวด	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อ่อนไหว ไม่มั่นคง
L	วางใจผู้อื่น	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	หวาดระแวง
M	ปฏิบัติ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	คิดฝัน
N	มั่นคง เปิดเผย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยม
O	จิตใจสงบ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	จิตใจหวาดหวั่น วิดก
Q1	อนุรักษ์	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ค้นหาสิ่งใหม่แนวทางใหม่
Q2	ยึดกลุ่ม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	พึ่งตนเอง
Q3	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเอง
Q4	ผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

— แทน ครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี — แทน ครูที่มีระดับการศึกษاپริญญาตรี

— แทน ครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ
ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำนวนตามระดับการศึกษา

จากตาราง 17 และภาพประกอบ 6 แสดงว่า เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่า มีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 องค์ประกอบ ปรากฏผลดังตาราง 18

ตาราง 18 การเปรียบเทียบองค์ประกอบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามระดับการศึกษา

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	12.4987	6.2439	2.6033
	ภายในกลุ่ม	182	436.9067	2.4006	
	รวม	184	449.4054		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	5.9212	2.9606	0.6547
	ภายในกลุ่ม	182	823.0734	4.5224	
	รวม	184	828.9946		
C ความมั่นคงทางอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.5302	1.2651	0.5663
	ภายในกลุ่ม	182	406.5833	2.2340	
	รวม	184	409.1135		
E การกล้าแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	8.0482	4.0241	1.1380
	ภายในกลุ่ม	182	643.5734	3.5361	
	รวม	184	651.6216		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	30.7268	15.3634	4.4966*
	ภายในกลุ่ม	182	621.8353	3.4167	
	รวม	184	652.5621		

ตาราง 14 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.6406	0.3203	0.0969
	ภายในกลุ่ม	182	601.5972	3.3055	
	รวม	184	602.2378		
H การกล้าเผชิญ	ระหว่างกลุ่ม	2	18.1711	9.0856	3.7936*
	ภายในกลุ่ม	182	435.8829	2.3950	
	รวม	184	454.0540		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.4280	3.2140	1.2478
	ภายในกลุ่ม	182	468.7937	2.5758	
	รวม	184	475.2217		
L ความระแวดระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.2248	0.1121	0.0509
	ภายในกลุ่ม	182	400.7163	2.2017	
	รวม	184	400.9406		

ตาราง 14 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.8657	1.4329	0.4003
	ภายในกลุ่ม	182	651.3829	3.5790	
	รวม	184	654.2486		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	16.3222	8.1611	2.1605
	ภายในกลุ่ม	182	687.4940	3.7774	
	รวม	184	703.8162		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	10.6675	5.3338	1.7009
	ภายในกลุ่ม	182	570.7163	3.1358	
	รวม	184	581.3838		
Q1 ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	4.9386	2.4693	0.7133
	ภายในกลุ่ม	182	630.0020	3.4615	
	รวม	184	634.9405		
Q2 การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	7.3818	3.6909	1.0117
	ภายในกลุ่ม	182	644.0020	3.6484	
	รวม	184	671.3838		

ตาราง 14 (ต่อ)

บุคลิภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q3 การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	13.1701	6.5850	2.9638
	ภายในกลุ่ม	182	404.3651	2.2218	
	รวม	184	417.5352		
Q4 ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	4.8664	2.4332	1.0430
	ภายในกลุ่ม	182	424.5714	2.3328	
	รวม	184	429.4378		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบุคลิภาพด้านความร่าเริง (F) และการกล้าเผชิญ (H) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ผู้วิจัยจึงต้องทำการทดสอบว่าในแต่ละบุคลิภาพมีค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls Method) ปรากฏผลดังตาราง 19, 20

ส่วนองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) มโนธรรม (G) จิตใจอ่อนโยน (I) ความระแวง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q₁) การพึ่งตนเอง (Q₂) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) และความเครียด (Q₄) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน นั่นคือ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) มโนธรรม (G) จิตใจอ่อนโยน (I) ความระแวง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q₁) การพึ่งตนเอง (Q₂) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) และความเครียด (Q₄) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ F ความรู้แจ้ง
ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		ปรีฤๅ๓๓๓	๓๓๓๓๓ปรีฤๅ๓๓๓	๓๓๓๓๓ปรีฤๅ๓๓๓
	$\bar{x}$	3.93	4.50	5.77
ปรีฤๅ๓๓๓	3.93		0.57	1.84*
๓๓๓๓๓ปรีฤๅ๓๓๓	4.50			1.27
๓๓๓๓๓ปรีฤๅ๓๓๓	5.77			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปรีฤๅ๓๓๓มีความรู้แจ้งมากกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีการศึกษาระดับปรีฤๅ๓๓๓อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปรีฤๅ๓๓๓ก็ที่มีการศึกษาระดับปรีฤๅ๓๓๓ และครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีการศึกษาระดับการศึกษาสูงกว่าปรีฤๅ๓๓๓ก็ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปรีฤๅ๓๓๓ มีความรู้แจ้งไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ H การกล้าเผชิญ
ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		ปรีฤฎาตรี	ต่ำกว่าปรีฤฎาตรี	สูงกว่าปรีฤฎาตรี
	$\bar{x}$	4.67	5.00	6.11
ปรีฤฎาตรี	4.67		0.33	1.44*
ต่ำกว่าปรีฤฎาตรี	5.00			1.11
สูงกว่าปรีฤฎาตรี	6.11			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปรีฤฎาตรี มีบุคลิกภาพด้านการกล้าเผชิญมากกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีการศึกษาระดับปรีฤฎาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีการศึกษาสูงกว่าปรีฤฎาตรีกับที่มีการศึกษต่ำกว่าปรีฤฎาตรี และครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีการศึกษต่ำกว่าปรีฤฎาตรีกับที่มีการศึกษาระดับปรีฤฎาตรี มีบุคลิกภาพด้านการกล้าเผชิญไม่แตกต่างกัน

2.6 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

บุคลิกภาพ	สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน									
	ภาคเหนือ		ภาคกลาง		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคใต้		ภาคตะวันออก	
	N = 51		N = 57		N = 20		N = 24		N = 33	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
A การเข้าสังคม	5.27	1.61	5.36	1.53	5.10	1.44	5.66	1.40	5.81	1.70
B สติปัญญา	4.62	2.23	4.31	2.07	4.65	2.30	5.20	1.84	5.72	1.87
C ความมั่นคงทางอารมณ์	4.21	1.18	4.05	1.52	4.05	1.98	4.08	1.71	4.42	1.22
E การกล้าแสดงออก	5.19	1.64	4.77	1.95	5.30	2.17	4.12	1.70	4.78	1.94
F ความร่าเริง	4.47	1.84	3.89	1.88	3.60	1.69	3.45	1.81	4.36	2.07
G มโนธรรม	5.72	1.67	5.66	2.00	5.25	1.83	5.29	1.19	6.33	1.93
H การกล้าเผชิญ	4.86	1.53	4.38	1.57	4.80	1.36	5.08	1.69	4.96	1.61

ตาราง 21 (ต่อ)

สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน											
บุคลิกลภาพ	ภาคเหนือ		ภาคกลาง		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคใต้		ภาคตะวันออก		
	N = 51		N = 57		N = 20		N = 24		N = 33		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
I จิตใจอ่อนโยน	4.74	1.33	5.21	1.46	5.45	1.43	5.83	1.30	6.03	2.14	
L ความระแวง	6.86	1.31	6.52	1.69	7.05	1.46	6.37	1.27	6.81	1.40	
M การจินตนาการ	5.19	2.04	4.77	1.70	5.15	2.03	4.58	1.93	4.75	1.83	
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	7.15	2.04	7.28	2.00	6.35	2.15	7.79	1.41	7.69	1.81	
O ความวิตกกังวล	6.35	1.54	6.19	1.95	6.25	1.40	6.95	1.68	5.84	1.98	
Q1 ความอิสระเสรี	6.86	1.80	6.43	2.14	6.50	1.60	6.62	1.63	7.21	1.67	
Q2 การพึ่งตนเอง	5.80	1.87	5.33	1.93	5.20	1.96	5.16	1.68	4.51	1.88	
Q3 การควบคุมอารมณ์	4.84	1.41	4.82	1.54	4.10	1.58	4.62	1.55	5.03	1.44	
Q4 ความเครียด	6.37	1.31	6.17	1.52	6.25	1.71	6.25	1.39	6.51	1.85	

FAC TOR	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE (STEN) AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	ชอบอยู่คนเดียว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ชอบเข้าสังคม
B	สติปัญญาต่ำ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	สติปัญญาสูง
C	อารมณ์อ่อนไหว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อารมณ์มั่นคง
E	อ่อนน้อมถ่อมตน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รักษาสีทิของตน
F	จริงจังกับชีวิต	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ท้าวตามสบาย
G	เห็นแก่ได้	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รับผิดชอบ มีมโนธรรม
	ชอบสะดักสบาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
H	ประหม่า อดาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อาจหาญ กล้าเสี่ยง
I	แข็งกร้าว เข้มงวด	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อ่อนไหว ไม่มั่นคง
L	วางใจผู้อื่น	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	หวาดระแวง
M	ปฏิบัติ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	คิดฝัน
N	มั่นคง เปิดเผย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยม
O	จิตใจสงบ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	จิตใจหวาดหวั่น วิดก
Q1	อนุรักษ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ค้นหาสิ่งใหม่แนวทางใหม่
Q2	ยึดกลุ่ม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	พึ่งตนเอง
Q3	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเอง
Q4	ผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

— แทน ครูที่สอนในภาคเหนือ

— แทน ครูที่สอนในภาคกลาง

— แทน ครูที่สอนในภาคใต้

— แทน ครูที่สอนในภาคตะวันออก

— แทน ครูที่สอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพประกอบ 7 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ

ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

จากตาราง 21 และภาพประกอบ 7 แสดงว่า เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่สอนในโรงเรียนที่มีสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของ โรงเรียนต่างกันมีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 องค์ประกอบ ปรากฏผลดังตาราง 22

ตาราง 22 การเปรียบเทียบองค์ประกอบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	4	9.9430	2.4857	1.0181
	ภายในกลุ่ม	180	439.4624	2.4415	
	รวม	184	449.4054		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	4	47.7034	11.9259	2.7476*
	ภายในกลุ่ม	180	781.2911	4.3405	
	รวม	184	828.9945		
C ความมั่นคงทางอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	4	3.4919	0.8730	0.4005
	ภายในกลุ่ม	180	392.8054	2.1795	
	รวม	184	395.8054		
E การกล้าแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	4	23.2072	5.8018	1.6618
	ภายในกลุ่ม	180	628.4145	3.4912	
	รวม	184	651.6217		

ตาราง 22 (ต่อ)

ชนิดสภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
F จ. ครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	4	26.0932	6.5233	1.8391
	ภายในกลุ่ม	180	638.4690	3.5471	
	รวม	184	664.5622		
G จ. ไร่	ระหว่างกลุ่ม	4	21.3726	5.3432	1.6558
	ภายในกลุ่ม	180	580.8652	3.2270	
	รวม	184	602.2378		
H จ. ไร่	ระหว่างกลุ่ม	4	12.5030	3.1258	1.2742
	ภายในกลุ่ม	180	441.5510	2.4531	
	รวม	184	454.0540		
I จ. ไร่	ระหว่างกลุ่ม	4	40.8086	10.2022	4.2273**
	ภายในกลุ่ม	180	434.4130	2.4134	
	รวม	184	475.2216		
L จ. ไร่	ระหว่างกลุ่ม	4	8.5040	2.1260	0.9870
	ภายในกลุ่ม	180	387.7338	2.1541	
	รวม	184	396.2378		

ตาราง 22 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	4	9.7304	2.4326	0.6794
	ภายในกลุ่ม	180	644.5182	3.5807	
	รวม	184	654.2486		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	4	30.0843	7.5211	2.0094
	ภายในกลุ่ม	182	673.7319	3.7430	
	รวม	184	703.8162		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	4	17.9088	4.4772	1.4302
	ภายในกลุ่ม	180	563.4750	3.1304	
	รวม	184	581.3838		
Q1 ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	4	14.7261	3.6815	1.0685
	ภายในกลุ่ม	180	620.2145	3.4456	
	รวม	184	634.9406		

ตาราง 22 (ต่อ)

บุคลิภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q2 การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	4	33.9021	8.4755	2.3932
	ภายในกลุ่ม	180	637.4816	3.5416	
	รวม	184	671.3837		
Q3 การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	4	12.1497	3.0374	1.3487
	ภายในกลุ่ม	180	405.3854	2.2521	
	รวม	184	417.5351		
Q4 ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	4	2.7782	0.6946	0.2930
	ภายในกลุ่ม	180	426.6596	2.3703	
	รวม	184	429.4378		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนที่มีสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยน (I) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ผู้วิจัยจึงต้องทำการทดสอบว่าในแต่ละบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls Method) ปรากฏผลดังตาราง 23, 24

ส่วนองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) ความร่าเริง (F) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) ความระแวง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q₁) การพึ่งตนเอง (Q₂) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) ความเครียด (Q₄) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 นั่นคือ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนที่มีสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) ความร่าเริง (F) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) ความระแวง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q₁) การพึ่งตนเอง (Q₂) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) ความเครียด (Q₄) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ B สถิติของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ภาคตะวันออก
$\bar{X}$	4.31	4.62	4.65	5.20	5.72
ภาคกลาง	4.31	0.31	0.34	0.89	1.41*
ภาคเหนือ	4.62	4.62	0.03	0.58	1.10
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.65	4.65	4.65	0.55	1.07
ภาคใต้	5.20	5.20	5.20	5.20	0.52
ภาคตะวันออก	5.72	5.72	5.72	5.72	5.72

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสถิติสูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนภาคกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในภาคอื่น ๆ มีสถิติไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ I จิตใจอ่อนโยน
ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำแนกตามสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของ
โรงเรียน

สภาพภูมิศาสตร์ ที่ตั้งของโรงเรียน		ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาค ตะวันออก	ภาคใต้	ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ
$\bar{X}$		4.74	5.21	5.45	5.83	6.03
ภาคกลาง	4.74		0.47	0.71	1.09*	1.29*
ภาคเหนือ	5.21			0.21	0.62	0.82
ภาคตะวันออก	5.45				0.38	0.58
ภาคใต้	5.83					0.20
ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	6.03					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนใน
ภาคเหนือมีจิตใจอ่อนโยนน้อยกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในภาคใต้
และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มี
ความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในภาคอื่น ๆ มีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยนไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ต้องการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B.Cattell Form A) ซึ่งผลการศึกษสรุปได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม

- 2.1 เพศ
- 2.2 อายุ
- 2.3 ประเภทของโรงเรียน
- 2.4 ประสบการณ์ในการสอน
- 2.5 ระดับการศึกษา
- 2.6 สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษา 9 โรงเรียน จำนวน 156 คน และโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 10 โรงเรียน จำนวน 29 คน รวมทั้งสิ้น 185 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality) Form A ซึ่ง เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) สร้างขึ้นตาม

ทฤษฎีองค์ประกอบ (Factor Theory) และดร.พัชรวิทย์ กาเนิดเพชร ได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย มีจำนวน 187 ข้อ แบบทดสอบแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบทดสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยนำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามคู่มือการใช้

แบบทดสอบ

3.4 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ตรวจให้คะแนนแล้วมาแปลผลเป็นค่าปกติของ

แบบทดสอบ (Sten Score) แล้วจำแนกแบบทดสอบตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา

3.5 นำค่าปกติที่ได้จากกระดาษคำตอบแบบทดสอบที่จำแนกตามตัวแปรที่ต้องการศึกษามาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา

3.6 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดย เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test แบบ Independent Samples และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison Test) ด้วยวิธีการของ นิวแมน-คูลส์ (Newman Keuls Method)

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^x

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายน 2534 - เดือนพฤศจิกายน

2534

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีเพศต่างกันมีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุต่างกันมีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนประเภทต่างกันมีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
5. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน
6. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนที่มีสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียนต่างกันมีบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยสรุปผลตามสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

1. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีบุคลิกภาพเด่นชัดใน 8 องค์ประกอบ คือ เป็นผู้มีความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่นสูง (N^+) มีความอิสระเสรี (Q_1) เป็นผู้มีความระแวดระวังสูง (L^+) มีความวิตกกังวลค่อนข้างสูง (O^+) มีความเครียดค่อนข้างสูง (Q_4) ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ค่อนข้างต่ำ (Q_9) มีความมั่นคงทางอารมณ์ค่อนข้างต่ำ (C^-) และมีความร่าเริงน้อย (F^-)

2. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศหญิง มีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยน (I) ด้านเมโนธรรม (G) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชาย แต่ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชาย มีบุคลิกภาพด้านการกล้าแสดงออก (E) ด้านการจินตนาการ (M) และด้านการพึ่งตนเอง (Q2) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศหญิง

3. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) จิตใจอ่อนโยน (I) ความเครียด (Q4) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อย และมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อยและอายุมาก ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อยมีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (Q2) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง แต่มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) น้อยกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลางและอายุมาก

4. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีการบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษา มีบุคลิกภาพด้านความระแวง (L) ความวิตกกังวล (O) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

5. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยมีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (Q2) มากกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนปานกลาง แต่มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) น้อยกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนปานกลาง และประสบการณ์ในการสอนมาก

6. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) และการกล้าเผชิญ (H) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี

7. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนให้โรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ที่สอนในโรงเรียนภาคกลาง ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในภาคเหนือ มีจิตใจอ่อนโยน (I) น้อยกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 บุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์เด่นชัด คือเป็นผู้ที่มีความเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นสูง (N^+) ขอบข่ายเหลือผู้อื่นทันสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์และปรับตัวได้ดี ด้านความอิสระเสรีเป็นผู้มีความอิสระเสรีค่อนข้างสูง (Q^+) เป็นนักทดลอง ของทดลอง ขอบวิเคราะห์วิจารณ์ ขอบการเปลี่ยนแปลง สนใจการใช้สติปัญญา และเป็นนักปฏิรูป สอดคล้องกับความเห็นของ ส. ศิวรักษ์ (2516 : 85 - 87) กล่าวว่า ครูที่ดีต้องมีลักษณะดังนี้ คือมีความรู้ในสาขาวิชาที่ตนสอน แสวงหาความรู้ในเรื่องที่ตนสอนตลอดเวลา มีอารมณ์ขัน มีความเมตตากรุณา ผู้ที่เป็นครูจำเป็นต้องมีความเข้าใจผู้เรียนเป็นอย่างดี ต้องเป็นผู้ที่รู้เท่าทันเหตุการณ์ ตามเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้ดี ปรับตัวเข้าได้กับทุกสภาวะเพราะในการถ่ายทอดความรู้ครูจะต้องทราบถึงภูมิหลังของผู้เรียน ทราบศักยภาพของผู้เรียนจึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งยังต้องหมั่นศึกษาค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ (คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา. 2518 : 140) โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงสภาพทางจิตใจ สังคมและลักษณะทางกายภาพของผู้เรียนจึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้ตามจุดประสงค์ รวมถึงต้องเป็นผู้ที่หมั่นศึกษาค้นคว้าหาวิธีการและความรู้ที่จะมาถ่ายทอดเพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สามารถศึกษาหาความรู้ได้เต็มตามศักยภาพของตน ส่วนบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือเป็นผู้มีอารมณ์ไม่มั่นคง (C^-) ขาดความอดทน วิตกกังวล เปลี่ยนแปลงง่าย และหงุดหงิด ด้านความร่าเริง เป็นผู้มีความร่าเริงน้อย (F^-) มีลักษณะนิสัยจริงจังระมัดระวัง เจียมขริม ไม่ช่างพูด ครุ่นคิด และจริงจังต่อชีวิต ส่วนด้านความระแวง ปรากฏว่า เป็นผู้มีความ

ระแวงค่อนข้างสูง (L+) ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ระมัดระวังไม่เชื่อใครง่าย ถือความคิดของตนเอง เป็นสำคัญ ข้างสงสัย และอีกจำผู้อื่น มีความวิตกกังวลค่อนข้างสูง (O+) มีความหวาดกลัว ตื่นเต้น วิตกกังวล ตกใจง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย และท้อแท้ใจ เป็นผู้ควบคุมตนเองไม่ค่อย ได้ (C-) ไม่มีระเบียบ ไม่มีวินัยในตนเอง ไม่ชอบปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และทำตามความต้องการของตนเอง ด้านความเครียด เป็นผู้มีความเครียดค่อนข้างสูง (Q+) มีความขัดแย้งในใจ ตื่นเต้นตกใจง่าย หงุดหงิด ใจร้อน มีปัญหาในเรื่องการตัดสินใจ บุคลิกภาพที่เด่นชัดข้างต้นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มีผลมาจากลักษณะการปฏิบัติงานของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ต้องทำการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งลักษณะบรรยากาศ และกระบวนการเรียนการสอนแตกต่างจากการสอนนักเรียนปกติทั่วไป ทั้งในด้านวิธีการในการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมถึงกระบวนการในการสื่อความหมายที่เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ การสื่อความหมายที่ทำให้ครูและนักเรียนเข้าใจไม่ตรงกัน อนึ่ง ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะทางกายภาพ สภาพความบกพร่องของนักเรียน ลักษณะทางสังคมและจิตวิทยาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงจะสามารถทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนและการดำรงชีวิตในสังคมได้ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ใต้ศึกษาและโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอน ทำให้ครูดังกล่าวเกิดความคับข้องใจ ความวิตกกังวล และท้อแท้ใจ ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับความเห็นของ อรอนงค์ สุวรรณกุล (2524 : 130) ที่กล่าวว่า ครูการศึกษาพิเศษ ถ้าขาดความรักงานและความเข้าใจในงาน หรือมีระดับความพึงพอใจในค่าของผลงานที่ต่ำแล้ว ครูก็จะเริ่มไม่สบายใจและพอกพูนความผิดหวังไว้ จนถึงขั้นตนเองกลายเป็นคนไม่มีความสุข หรือนักศึกษาพิเศษที่ไม่ประสบความสำเร็จในงานก็ได้ สภาพของปัญหาและงานในการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงส่งผลให้ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีบุคลิกภาพทั้ง 8 องค์ประกอบ ข้างต้นเด่นชัด

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
จำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว คือ เพศ อายุ ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการสอน
ระดับการศึกษา และสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน

2.1 จำแนกตามเพศ

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
เพศหญิง มีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยน (I) มโนธรรม (G) การเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น
(N) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชาย แต่ครูผู้สอนนักเรียนที่มี
ความบกพร่องทางการได้ยินเพศชายมีบุคลิกภาพด้านการกล้าแสดงออก (E) การจินตนาการ (M)
การพึ่งตนเอง (Q2) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศหญิง นั่นคือ
ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศหญิงมีจิตใจอ่อนโยน อ่อนไหวง่าย ไม่อดทน
ชอบพึ่งพา ขาดความทะนุถนอม และมโนธรรม มีความรับผิดชอบ มีจรรยาบรรณ รอบคอบ
สามารถรักษาความลับได้ ทั้งยังเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทันสมัย
รู้เท่าทันเหตุการณ์และปรับตัวได้ดีกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชาย
ในขณะที่ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชาย มีความเชื่อมั่นในตนเอง มี
อำนาจเหนือผู้อื่น ชอบการแข่งขัน ชอบทำตามใจตนเอง ก้าวร้าว กล้าทำและกล้าแสดงออก
แต่มีลักษณะการแสดงออกไม่มีระเบียบ ไม่สนใจกฎเกณฑ์หรือขนบธรรมเนียมประเพณี
ชอบจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวของตัวเอง เชื่อในความสามารถของตนเอง
ตัดสินใจเองได้ ชอบพึ่งตนเอง สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศหญิง
ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สัจจิรา เหลืองรังสรรค์ (2516 : 169 -
173) และ อบอวล ทกสุวรรณ (2516 : 165 - 175) พบว่า ครูชายมีจิตใจเข้มแข็ง (I)
มากกว่าครูหญิง และครูหญิงมีจิตใจอ่อนโยน (I+) มากกว่าครูชาย บุษยง ไกรเนตร
(2515 : 101 - 105) สรุปผลการวิจัยว่า ครูชายมีความต้องการรับผิดชอบและการเปลี่ยนแปลง
ต่ำกว่าครูหญิง ส่วนกิลลิส (Gillis. 1964 : 589 - 600) พบว่า นักศึกษาครูหญิงมีความ
ต้องการด้านสัมพันธภาพแบบขึ้นอยู่กับผู้อื่นสูงกว่านักศึกษาครูชาย การวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ ฮามาเชค และโมริ (Hamacheck and Mori. 1964 : 162) ซึ่งสรุปผลการศึกษาไว้ว่า นักศึกษาวิชาการศึกษาหญิงมีความต้องการขอความช่วยเหลือผู้อื่น ความต้องการผูกไมตรีผู้อื่น ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น สูงกว่านักศึกษาวิชาการศึกษาชาย แต่มีคะแนนต่ำกว่า นักศึกษาวิชาการศึกษาชายในด้านการอาศัยตนเอง แต่ผลการวิจัยในครั้งนี้ขัดแย้งกับการศึกษาของ แมคเคลน (McClain. 1968 : 25 - 32) ซึ่งพบว่า นักศึกษาฝึกหัดครูชายมีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่มากกว่านักศึกษาครูหญิง คือ ความรอบคอบ รู้หน้าที่ ความรับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ลักษณะบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชายและเพศหญิงที่แตกต่างกันนี้ เนื่องจากโครงสร้างและแบบแผนในสังคมไทยได้กำหนดบทบาท (Role Expectation) ของชายและหญิงแตกต่างกัน โดยกำหนดให้เพศชาย เป็นเพศที่แข็งแกร่ง เป็นผู้นำครอบครัว ในขณะที่กำหนดให้เพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ เป็นผู้ตาม การอบรมเลี้ยงดูที่กำหนดให้เพศหญิงถูกเลี้ยงดูให้อยู่ในกรอบของวัฒนธรรม และประเพณีอย่างเคร่งครัด จึงนับว่าค่านิยมของสังคมไทยที่ยังมีอิทธิพลเหลืออยู่ ทำให้บุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชายและหญิงแตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอายุ

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความร่าเริง (F) จิตใจอ่อนโยน (I) การพึ่งตนเอง (Q₂) และความเครียด (Q₄) แตกต่างกัน โดยครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อยมีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) คือเป็นผู้มีความร่าเริงน้อย มีลักษณะนิสัยจริงจัง ระมัดระวัง เจียมขรึม ไม่ช่างพูด ครุ่นคิดและจริงจังต่อชีวิต มากกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลางและอายุมาก แต่มีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) คือเป็นผู้ที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง เชื่อในความสามารถของตนเอง ตัดสินใจได้ และมีลักษณะการพึ่งตนเองสูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง

ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) คือเป็นผู้ชอบการเข้าสังคม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เร็ว มีไมตรีจิต มีความอบอุ่นเป็นกันเอง ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีเมตตากรุณา ซื่อสัตย์และปรับตัวได้ รวมถึงการมีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยน (I) เป็นผู้มีลักษณะจิตใจอ่อนโยน อ่อนไหวง่าย ไม่อคติ ขอบฟ้า และขาดความหวาดกลัวทางอารมณ์ แต่มีบุคลิกภาพด้านความเครียด (Q4) คือเป็นผู้ที่มีความเครียด มีความขัดแย้งในใจ ตื่นเต้นตกใจง่าย หงุดหงิด ใจร้อน และมีปัญหาในเรื่องการตัดสินใจ สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อย ส่วนองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) พบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง มีระดับสติปัญญา ความเฉลียวฉลาด ความรอบคอบ วิจารณ์ในการตัดสินใจแก้ปัญหา และมีความบากบั่น สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อยและอายุมาก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับความเห็นของแคทเทล (Cattell. 1950 : 618 - 619) กล่าวว่า ระยะวัยรุ่นนั้นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เป็นระยะที่ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความขัดแย้งในเรื่องต่าง ๆ และสอดคล้องกับการศึกษาของ เมอร์ริล (Merrill. 1960 : 38 - 40) สรุปว่า ครูวิทยาศาสตร์ที่มีอายุเฉลี่ย 34 ปี ครูกลุ่มนี้มีความต้องการพึ่งตนเองต่ำ ต้องการการเปลี่ยนแปลงต่ำ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บุคคลจะเรียนรู้การปรับตัว รวมถึงการสร้างบุคลิกภาพให้กับตนเอง และสะสมลักษณะนิสัยต่าง ๆ ไว้ในตัว ตามช่วงระยะเวลาในการเรียนรู้และช่วงอายุที่ได้มีโอกาสเรียนรู้ ทำให้บุคลิกภาพของแต่ละคนแตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อีเบอร์เลน (Eberlein. 1971 : 112 - 114) พบว่า อายุของครูนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้บุคลิกภาพของผู้เป็นครูแตกต่างกันออกไป

2.3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนประเภทต่างก็มีบุคลิกภาพด้านความระแวดระวัง (L) และความวิตกกังวล (O) แตกต่างกัน โดยครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษา มีบุคลิกภาพด้านความระแวดระวัง (L) คือเป็นผู้ที่มีลักษณะไม่ไว้วางใจผู้อื่น ระมัดระวัง ไม่เชื่อ

ใครง่าย ถือความคิดของตนเองเป็นสำคัญ ข้างสงสัยและอิจจาผู้อื่น และด้านความวิตกกังวล (O) เป็นผู้มีลักษณะหวาดกลัว ตื่นเต้น วิตกกังวล ตกใจง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย และท้อแท้ใจ สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในสภาพสังคมที่แตกต่างกัน จะมีผลทำให้บุคลิกภาพของคนในสังคมนั้นแตกต่างกันได้ และโรงเรียนที่มีสภาพกระบวนการเรียน การสอนและบรรยากาศทั่วไปในโรงเรียนแตกต่างกัน ทำให้บุคลิกภาพของครูในโรงเรียนแตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เฮนจัม (Henjum. 1969 : 143 - 147) พบว่า ครูที่สอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายมีองค์ประกอบของบุคลิกภาพ แตกต่างกัน และศิริลักษณ์ มโนรมย์ (2527 : 64 - 67) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนที่อยู่ในระดับมาตรฐานดีและมาตรฐานควรปรับปรุง พบว่า ผู้บริหารทั้ง 2 กลุ่มนี้มีบุคลิกภาพแตกต่างกันในด้านความเคร่งขรึม (F-) ประสาทมั่นคง (O-) การแสดงออก (E-) และด้านการอนุรักษ์ (Q₁) ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของ ไพบูลย์ วิสัยจร (2523 : 12) พบว่า ขวัญของครูโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานครโดยแบ่งตามมาตรฐานของโรงเรียน 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง ระดับต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นสภาพบรรยากาศใน โรงเรียนที่แตกต่างกัน จึงทำให้บุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษาและโรงเรียนโครงการเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทาง การได้ยินแตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) และการพึ่งพาตนเอง (Q₂) แตกต่างกันโดยครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอน น้อย มีบุคลิกภาพด้านการพึ่งพาตนเอง (Q₂) คือเป็นผู้มีลักษณะพึ่งตนเอง เป็นตัวของตัวเอง เชื่อในความสามารถของตนเองตัดสินใจเองได้ สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทาง การได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนปานกลาง แต่มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F)

โดยมีความร่าเริงน้อย (F-) เป็นผู้ที่มิได้มีลักษณะนิสัยจริงจัง ระมัดระวัง เยียบขรึม ไม่ขำพูด ครุ่นคิด และจริงจังต่อชีวิต มากกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนมากและประสบการณ์ในการสอนปานกลาง ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สมิธ (Smith. 1965 : 99 - 104) ที่พบว่า กลุ่มครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านความเข้มแข็งความคล่องแคล่ว สติปัญญา ความกล้าหาญ ความก้าวร้าว ความเป็นผู้นำ แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของ กิติมา ปรีดีคิลก (Kitima Preededilok. 1972 : 60 - 61) สรุปว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปรด้านอายุ เพศ ประสบการณ์ วุฒิการศึกษา และระดับการสอน ทางด้านทัศนคติที่มีต่อวัตรกรรมทางการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ประสบการณ์ในการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะประสบการณ์ในการสอนจะทำให้ครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน ประสบการณ์ในการสอนที่แตกต่างกันมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้บุคลิกภาพของครูแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ กาตุจนา คำสุวรรณ (2524 : 1974 - 195) และ ฉลอง ภิมย์รัตน์ (2531 : 29 - 30) กล่าวว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ด้าน ใหญ่ ๆ คือ องค์ประกอบด้านพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้บุคลิกมีบุคลิกภาพแตกต่างกันตามความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม ประเพณี และศาสนาของสังคมนั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีเบอร์เลน (Eberlein. 1970 : 112 - 144) ที่พบว่า ประสบการณ์ในการสอนของครูนั้น เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้บุคลิกภาพของผู้เป็นครูแตกต่างกันออกไป

2.5 จำแนกตามระดับการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) และการกล้าเผชิญ (H) แตกต่างกันโดยครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

บุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F^+) คือเป็นผู้ที่มีนิสัยร่าเริง ชอบทำตัวตามสบาย ช่างพูด แจ่มใส เปิดเผย ว่องไว สนุกสนาน มองโลกในแง่ดี และมีบุคลิกภาพด้านการกล้าเผชิญ (H^+) คือเป็นผู้มีลักษณะกล้าเสี่ยง ชอบผจญภัย ชอบพบปะผู้อื่น เป็นมิตรกับผู้อื่น ชอบอยู่เป็นกลุ่ม คล่องแคล่ว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงตนเอง สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ แพรล และคushman (Prall and Cushman, 1964 : 462) พบว่า ครูที่มีวุฒิสูงมีความมั่นใจในการทำงานและความคิดริเริ่มสูงกว่าครูที่มีวุฒิต่ำ แต่ กิตติมา ปรีดีดิลก (Kitima Preededilok, 1972 : 60 - 61) พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปรด้านอายุ เพศ ประสบการณ์ วุฒิทางการศึกษา และระดับการสอน ทางด้านทัศนคติที่มีต่อนวัตกรรมทางการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูที่มีระดับการศึกษาสูง ยิ่งมีความมั่นใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถเชิงวิชาการและการสอน รวมถึงการปรับตัวและการแสดงออกที่ดีที่เหมาะสม สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมได้ดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่ดี เป็นที่ศรัทธาแก่คนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สตรอม (Strom, 1965 : 387 - 389) ที่พบว่า ครูที่ได้รับปริญญาเอกทางการศึกษาเป็นผู้มีบุคลิกภาพทางอารมณ์ดีมาก เป็นผู้กล้าแสดงออก เป็นผู้มีความมั่นใจเหนือผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเองที่ดี และปรับตัวตามสภาพแวดล้อมได้ดี ชอบสมาคม และชอบอยู่เป็นกลุ่ม ดังนั้น ระดับการศึกษา จึงส่งผลให้ครูมีบุคลิกภาพที่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการเผยแพร่งานวิจัยนี้ไปยัง สถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงส่งเสริม และพัฒนางานบริหารบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

2. จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า ครูสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์น้อย (C^-) มีความร่าเริงน้อย (F^-) มีความระแวงค่อนข้างสูง (L^+) มีความวิตกกังวลค่อนข้างสูง (O^+) มีความเครียดค่อนข้างสูง (Q_4^+) ซึ่งต่างจากความคิด

ของ ส. ศิวรักษ์ (2516 : 85 - 87) ที่กล่าวว่า ครูควรมีอารมณ์ขัน มีเยอร์ (Myers. 1960 : 235) ที่กล่าวว่า ครูควรควบคุมอารมณ์ได้ดี และแคทเทล และเอเบอร์ (Cattell and Eber. 1964 : 28) เสนอผลการวิจัยว่า ครูมีบุคลิกภาพไวใจคน (L-) และประสาทมั่นคง (O-) แต่ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏว่า ครูมีบุคลิกภาพด้านดังกล่าวข้างต้น ตรงข้ามกับงานวิจัยของ มีเยอร์ แคทเทล และเอเบอร์ จึงควรที่หน่วยงาน สถาบัน องค์การที่เกี่ยวข้องกับครูสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและสมรรถภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความร่าเริง (F) ความระแวดระวัง (L) ความวิตกกังวล (O) เพื่อให้ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

3. ปัจจุบันนี้ การคัดเลือกครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินใช้วิธีการคัดเลือกในภาควิชาการเพียงด้านเดียว ซึ่งมีได้มีการวัดบุคลิกภาพ ความถนัด และทัศนคติ จึงทำให้ได้ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีความสามารถในทางวิชาการ แต่ไม่อาจคัดเลือกครูที่มีบุคลิกภาพ ความถนัด และทัศนคติที่เหมาะสมกับการสอนผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่ง จุฑานาถ ภูเจริญ (2529 : 111) ให้ความเห็นว่า การคัดเลือก และสรรหาบุคคลเข้าสู่อาชีพครู ควรคัดเลือกทั้งภาควิชาการ และวัดบุคลิกภาพ ความถนัดและทัศนคติ อนึ่ง บุคลิกภาพของครูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน (Strang. 1953 : 24) และทั้งครูและนักเรียนต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน (Canve. 1967 : 60) จึงสมควรให้มีการคัดเลือกครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยมีการทดสอบบุคลิกภาพก่อนคัดเลือก เข้าทำการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมทั้งทางด้านบุคลิกภาพของครูอันจะส่งผลไปสู่ความสำเร็จในทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจาแนกตามระดับในการสอน (ก่อนวัยเรียน : ประถมศึกษา : มัธยมศึกษา)

2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในองค์ประกอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความร่าเริง (F) ความระแวด (L) ความวิตกกังวล (O) การควบคุมตนเอง (Q₃) ความเครียด (Q₄)

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และครู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมล สุตประเสริฐ และคนอื่น ๆ. การศึกษาหาสมรรถวิสัยของครูประถมศึกษาที่ต้องการ.

โครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู

กระทรวงศึกษาธิการ, 2523.

กาญจนา คำสุวรรณ. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์, 2524.

การฝึกหัดครู, กรม. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการฝึกหัดครูการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.

การศึกษาพิเศษ, ภาควิชา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. จุลสารการศึกษา

พิเศษ. (1) : 2534. อัดสำเนา.

เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว. "ทฤษฎีของแคทเทิล," เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาทฤษฎี

บุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2515. อัดสำเนา.

คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปรับปรุงการศึกษา. การปรับปรุงการศึกษา. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518.

จุฑานาก ภูเจริญ. แนวทางการยกระดับวิชาชีพครูตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง

กับวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

อัดสำเนา.

ฉลอง ภิรมย์รัตน์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์, 2531.

เจลิยา บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. รายงานผลการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ตำรวจ, 2520.

ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ชูชีพ อ่อนโลกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

- เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ครุเจติ อุตระมัตย์. การศึกษาบุคลิกภาพของนายอำเภอโดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF.
ปริญดาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2532. อัดสำเนา.
- เดโช สนวนานนท์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2508.
_____. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : โอเคียนสไตร์, 2519.
- ค้อย ชุมสาย, ม.ล. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2508.
- นวลจันทร์ ทิมวงศ์. การเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพครูของผู้ที่เป็นครูแล้วกับนิสิตฝึกหัดครู.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511. อัดสำเนา.
- นิภา บุญศรีสวัสดิ์. การศึกษาความมีน้ำใจของครู ความอยากรู้อยากเห็น ความเอื้อเฟื้อ
และเพทุบายของนักศึกษาปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยครูนครปฐม. ปริญดาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- บังอร ภูภิรมย์ขวัญ. การวัดบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526.
- บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู. ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
สามมิตร, 2518.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : อภิชาดิการพิมพ์, 2532.
- บุญถิ่น อัตถากร และรัตนา ตันบุญเต็ก. การเตรียมครู. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ, 2513.
- บุญสนอง ไกรเนตร. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความต้องการระหว่างผู้ศึกษาวิชาชีพครูและ
วิชาชีพพยาบาล. ปริญดาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.
- เบญจา ชลธารันนท์. ปรัชญาเบื้องต้นของการศึกษาพิเศษ. เอกสารในการสัมมนาทาง
วิชาการ การพัฒนาคนพิการ, กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2523. อัดสำเนา.

- ประคอง เกื้อถนอม. การศึกษาบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบ 16 PF. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ประยงค์ เนาบุตร. คุณลักษณะที่พึงปรารถนาของครูโรงเรียนชุมชนตามทัศนะของผู้บริหาร
การศึกษา ครู และประชาชน จังหวัดร้อยเอ็ด. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ประโยชน์ จันทรโชติ. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2520. อัดสำเนา.
- พจนารถ แดงพลอย. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูและครูแนะแนวที่ประสบ
ความสำเร็จในอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
อัดสำเนา.
- พรพิณ เพ็งศรีทอง. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร,
2515. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์และทาบึกเจริญผล, 2531.
- ไพบุลย์ วิสัยจร. ขวัญของครูโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- มัทนา ปิยะมาดา. การสำรวจคุณลักษณะของครูจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511. อัดสำเนา.
- มาตรฐานวิชาชีพครู, กอง. สรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการ คุณธรรมสำหรับประกอบ
วิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2529.
- รัตนา เทพชลไชย. บุคลิกภาพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วย อี พี ที เอส.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

- ราตรี ฤทธิสาร. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นสตรีในเขตการศึกษา 6. ปรินซ์ตัน กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก, 2522. อัดสำเนา.
- ลัดดา แพทย์จรัส. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินซ์ตัน กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- ละออ พงษ์พานิช. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะที่ปรากฏในกลุ่มชนบางอาชีพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512. อัดสำเนา.
- ละอียด บุญเกิด. คุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปรินซ์ตัน กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513. อัดสำเนา.
- วิชุดา วิศาลาภรณ์. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก. ปรินซ์ตัน กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- วลี พลสันติพงศ์. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักบัญชี. ปรินซ์ตัน กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.
- ศิริลักษณ์ มโนรมย์. บุคลิกภาพของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานต่างกัน. ปรินซ์ตัน กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ศรียา นิยมธรรม. โปรแกรมการเรียนวิชาจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์, 2520.
- ส. ศิวรักษ์. "ครูในอุดมคติ," อาจารย์สาร. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2516.
- สมทรง สุวรรณเลิศ และคนอื่น ๆ. "การทดสอบ The Maudsley Personality Inventory ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย," วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. (1) : 17 - 29; มกราคม - กุมภาพันธ์ 2519.

- สมพร ปาละจุม. สมรรถภาพที่พึงปรารถนาของครูประถมศึกษาปีที่ 1 ในทัศนะของครูใหญ่
ครู และผู้ปกครองในจังหวัดร้อยเอ็ด. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- สวนา พรพัฒน์กุล. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงรุ่งเรืองการพิมพ์, 2525.
- สวนคุสิต, วิทยาลัยครู. รวมบทความการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
 วิทยาลัยครูสวนคุสิต, 2526.
- สายหยุด อุตัยศรี. บุคลิกภาพของครูใหญ่ในทัศนะของครูน้อยสตรีในโรงเรียนมัธยม
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2505. อัดสำเนา.
- สิริวรรณ สารนาค. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
 2532.
- สุจิตรา เหมืองรังสรรค์. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักธุรกิจ. ปริชญานิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- _____. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต.
 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- สุโท เจริญสุข. บทศึกษาจิตวิทยาเพื่อการศึกษาการแนะแนวสุขภาพจิตในโรงเรียน.
 กรุงเทพฯ : โอเคียนสไตร์, 2520.
- อบรม สีนภิบาล. รวมทฤษฎีจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเคียนสไตร์, 2520.
- อบอวล พกสุวรรณ. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์. ปริชญานิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- อรอนงค์ สุวรรณกุล. การจัดและบริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
 การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนคุสิต, 2524.

- อภิชัย แคนวงศ์. บุคลิกภาพของครูใหญ่ในทัศนะของครูน้อยชายในโรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2506. อัดสำเนา.
- อารี รังสิโยกฤษณ์. เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพครูของนักเรียนฝึกหัดครู ป.กศ.
และ ป.ม. ปีการศึกษา 2512. ปรินซ์ตัน กศ.ม. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513. อัดสำเนา.
- อุดม ยุวะสุต. ปัญหาและความต้องการทางวิชาการของผู้เข้าอบรมและผู้ให้การอบรม
ในโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัยครูนครปฐม.
ปรินซ์ตัน กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2524. อัดสำเนา.
- Allport, Gordon W. "Personality," A Psychological Interpretation.
 New York : 258 - 297; 1967.
- Anastasi, Anne. Personality Development. New York : McGraw-Hill Book
 Company, 1968.
- Bernard, Haroll W. Mental Health in the Classroom. New York : McGraw-
 Hill Inc., 1970.
- Brewer, Marilyn B. "Relative Importance of Ten Qualities for College
 Teaching Determined by Pair Comparisons," The Journal of
Educational Research. 63(6) : 243 - 246; February, 1970.
- Canve, Juan C., "The Qualities of a Good Teacher in Graduate
 School," The Education Quarterly. 14(4) : 60 - 64; April,
 1967.
- Carroll, Herbert A. Mental Hygiene. New Jersey : Prentice Hall, Inc.,
 1969.
- Cattell, Raymond B. Personality. New York : McGraw-Hill, 1950.
- _____. Handbook for the Sixteen Personality Factor Test. Illinois :
 Institution for Personality and Ability Testing, 1957.
- _____. "A Trait Factor-Analytic Approach to Personality,"
Personality : Theory, Assessment, and Research. New York :
 309 - 320; 1970.
- Cattell, Raymond B, and Herbert W. Eber. Handbook for the Sixteen
Personality Factor Questionnaire Form A, B & C. 1957 Edition
 With 1964 Supplementation.

- Cole, J.L. "The Relationship of Selected Personality Variables to Academic Achievement of Average Aptitude Third Grade," The Journal of Educational Research. 67(7) : 329 - 333; 1974.
- Dinkmeyer, Don C. Child Development : The Emerging Self. New Delhi : Prentice Hall of India Private Limited, 1967.
- Eberlein, E. Larry. "The EPPS Need Structure of In - Service Elementary School Teacher," The Journal of Education Research. 64 : 112 - 114; November, 1970.
- Ferguson, Leonard W. Personality Measurement. New York : McGraw-Hill, 1952.
- Gillis, John. "Personality Needs of Future Teachers," Educational and Psychological Measurement. 24(3) : 589 - 600; 1964.
- Hall, Calvis S. and Lindzey Gardner. Theories of Personality. 2nd ed. New York : John and Sons, Inc., 1970.
- Hamacheck, Don E., and Takako Mori. "Need Structure Personal Adjustment and Academic Self Concept of Beginning Education Students," The Journal of Educational Research. 58(4) : 158 - 162; December, 1964.
- Henjum, Arnold. "A Study of Significance of Student Teachers Personality Characteristics," Journal of Teacher Education. 2 : 143 - 147; Summer, 1969.
- Hergenhahn, B.R. An Introduction to Theories of Personality. New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1980.
- Hilgard, Ernest R. Introduction to Psychology. New York : Harcourts, Brace and World Inc., 1967.
- Holland, John L. The Psychology of Vocation Choice, a theory of personality types and model environments. Blaisde Publishing Co., 1966.
- Kakkar, S.B. and Leonard V. Gordon. "The Interpersonal Values of Indian Teacher Trainees," The Journal of Social Psychology. 69 : 341 - 342; August, 1966.
- Karson, Samuel, and Jerry W. O'Dell. A Guide to the Clinical Use of the 16 PF. Illinois : Institute for Personality and Ability Testing Inc., 1976.

- Kitima Phanich Preededilok. An Analysis of Personality Characteristic of the Teachers in Bangkok Thailand Related of Educational Innovation Attitude. Doctor's Thesis : Utah State University, 1971.
- Kleinmuntz, Benjamin. Personality Measurement : An Introduction. Illinois : The Dorsey Press, 1967.
- Lawrence, Gordon. "Measuring Teacher Competencies for the Middle School," The National Elementary Principal. 3 : 60 - 66; November, 1971.
- Leeds University, Institute of Education. The Objectives of Teacher Education. London : National Foundation for Educational Research, 1973.
- Lillabelle, Holt. "Identification of the Competencies Needed by the Classroom Teacher in Programs of Resident-outdoor Education," Dissertation Abstracts. 7624 - 7625A; June, 1974.
- McClain, Edwin W. "Sixteen Personality Factor Score and Success in Student Teaching," Journal of Teacher Education. 1 : 25 - 32; Spring, 1968
- McConnell, J.V. Understanding Human Behavior. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1974.
- Merrill, R.M. "Comparison of Education Students, Successful Science Teachers and Educational Administration of the Edward PPS," Journal of Educational Research. LIV, 1 : 38 - 40; September, 1960.
- Moore, Harold Ed. and Newell B. Walters. Personal Administration in Education. New York : Harper and Brothers, Publish, 1955.
- Morgan, C.T. Introduction to Psychology. 6th ed. Tokyo : McGraw-Hill, Kogakusha, 1979.
- Morris, C.G. Psychology. 3rd ed. New Jersey : Prentice Hall, Inc. 1979.
- Munn, Normen L. Introduction to Psychology. 2nd ed. New York : Houghton Mifflin, 1969.
- Munsinger, Harry. Fundamentals of Child Development. New York : Halt, Rinehart and Winston, 1975.

- Myers, Rober A. "Faculty Perceptions of Student Success in Teacher Education," Journal of Educational Psychology. 51 : 235 - 239; August, 1960.
- Prall, Charles Edward and Charles Leslie Cushman. Teacher Education in Service. Washington D.C. : American Council on Education, 1944.
- Sadker, D.M. and M.P. Sadker . Teacher Make The Difference : An Introduction to Education. New York : Harper & Row, 1980.
- Smith, Thomas E. "The Image of High School Teachers : Self and Other, Real and Ideal (Should Teachers Be seen and Not Heard?)," The Journal of Educational Research. 59 : 99 - 104 ; 1965.
- Soloman, E. "Personality Factor and Attitude of Mature Training College Students," The British Journal of Educational Psychology. 37 : 140 - 142; February, 1967.
- Start, K.R. "Rater - Ratee Personality in the Assessment of Teaching Ability," The British Journal of Educational Psychology. 38 : 14 - 20; 1968.
- Strang, Ruth. "The Role of the Teacher in Personal Work," Bureau of Publication. New York : Teachers College Columbia University, 1953.
- Strom, Leonard E. "Some Personality Dimensions Doctors of Ed," The Journal of Experiment Education. 33(4) : 387 - 389; Summer, 1965.
- Thomas, Jean. Teachers for Schools of Tomorrow. Paris : Unesco, 1968.
- Thorman, J.H. "Relative Effectiveness of Four Methods of Training Prospective Teachers in Interpersonal Skills," The Journal of Educational Research. 65(1) : 19 - 22; September, 1967.
- Williamson, John Anderson. "Personality Characteristics of Effective Texas Teachers," Dissertation Abstracts. 28 : 67 - 68A; July, 1967.
- Yawvapa Tejagupta. Relationship Between Early Childhood Teacher Personality and Job Satisfaction. Doctor's Thesis. Illinois State University, 1987. Photocopied.

ภาคผนวก

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 16

องค์ประกอบ		ค่าความเชื่อมั่น
A	การเข้าสังคม	0.3680
B	สติปัญญา	0.4612
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	0.3070
E	การกล้าแสดงออก	0.6142
F	ความร่าเริง	0.6048
G	มโนธรรม	0.5677
H	การกล้าเผชิญ	0.7335
I	จิตใจอ่อนโยน	0.5397
L	ความระแวด	0.5660
M	การจินตนาการ	0.4986
N	การเข้าใจความรู้สึก ของผู้อื่น	0.5181
O	ความวิตกกังวล	0.6537
Q1	ความอิสระเสรี	0.6076
Q2	การพึ่งตนเอง	0.5085
Q3	การควบคุมอารมณ์	0.6990
Q4	ความเครียด	0.5664

A	B	C	E	F	G	H	I	L	M	N	O	Q	Q	Q	Q
RESERVED, DETACHED, CRITICAL, ALOOF, STIFF (Stoicism)	LESS INTELLIGENT, CONCRETE- THINKING (Lower scholastic mental capacity)	AFFECTED BY FEELINGS, EMOTIONAL- LY LESS STABLE, EASILY UPSET CHANGEABLE (Lower ego strength)	HUMBLE, MILD, EASILY LED, DOCILE, ACCOMMODATING (Submissiveness)	SOBER, TACITURN, SERIOUS (Desurgency)	EXPEDIENT, DISREGARDS RULES (Wheeler superego strength)	SHY, TIMID, THREAT-SENSITIVE (Thracio)	TOUGH-MINDED, SELF-RELIANT, REALISTIC (Marrlo)	TRUSTING, ACCEPTING CONDITIONS (Alastio)	PRACTICAL, "DOWN-TO-EARTH" CONCERNS (Praximo)	FORTHRIGHT, UNPRETENTIOUS, GENUINE BUT SOCIALLY CLUMSY (Arilestness)	SELF-ASSURED, PLACID, SECURE, COMPLACENT, SERENE (Untroubled adequacy)	CONSERVATIVE, RESPECTING TRADITIONAL IDEAS (Conservatism of temperament)	GROUP-DEPENDENT, A "JOINER" AND SOUND FOLLOWER (Group adherence)	UNDISCIPLINED SELF-COMPLACENT, LAX, FOLLOWS OWN URGES, CARELESS OF SOCIAL RULES (Low integration)	RELAXED, TRANQUIL, UNFRUSTRATED, COMPOSED (Low ego tension)
OUTGOING, WARMHEARTED, EASY- GOING, PARTICIPATING (Affectio humanitas)	MORE INTELLIGENT, ABSTRACT- THINKING, BRIGHT (Higher scholastic mental capacity)	EMOTIONALLY STABLE, MATURE, FACES REALITY, CALM (Higher ego strength)	ASSERTIVE, AGGRESSIVE, STUBBORN COMPETITIVE (Dominance)	HAPPY-GO-LUCKY, ENTHUSIASTIC (Surgeny)	CONSCIENTIOUS, PERSISTENT, MORALISTIC, STAIID (Stronger superego strength)	VENTURESOME, UNINHIBITED, SOCIALLY BOLD (Parricid)	TENDER-MINDED, SENSITIVE, CLINGING, OVERPROTECTED (Premisic)	SUSPICIOUS, HARD TO FOOL (Protenstion)	IMAGINATIVE, BOHEMIAN, ABSENT-MINDED (Auric)	ASTUTE, POLISHED, SOCIALLY AWAKE (Shrewdness)	APPREHENSIVE, SELF-REPROACHING INSECURE, WORRYING, TROUBLED (Culit-protriness)	EXPERIMENTING, LIBERAL, FREE- THINKING (Radicalism)	SELF-SUFFICIENT, RESOURCEFUL, PREFERS OWN DECISIONS (Self-sufficiency)	CONTROLLED, EXACTING WILL, POWER SOCIALLY PRECISE, COMPULSIVE (High strength of self-sentiment)	TENSE, FRUSTRATED, DRIVEN, OVERWROUGHT (High ego tension)

A total of 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 is obtained
by about 33% 40% 92% 130% 191% 191% 110% 92% 44% 23% of entire

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสัมพันธ์ บังผล

เกิดวันที่ 31 เดือน มกราคม

สถานที่เกิด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

พุทธศักราช 2498

ตำบลสบตุ๋ย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

บ้านเลขที่ 853 หมู่ 8 ซอยเปรมสุข ตำบลพระบาท

อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โทร. (054) 221862

อาจารย์ 2 ระดับ 6

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารี ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระ

พระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตำบลพระบาท อำเภอเมือง

จังหวัดลำปาง โทร. (054) 217128

ประวัติการศึกษา

พุทธศักราช 2514

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3)

จากโรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดลำปาง

พุทธศักราช 2516

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.5)

จากโรงเรียนลำปางกัลยาณี จังหวัดลำปาง

พุทธศักราช 2520

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.)

วิชาเอกจิตวิทยา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พุทธศักราช 2535

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

วิชาเอกการศึกษาพิเศษ สาขาการสอนผู้ที่มีความบกพร่อง

ทางการได้ยิน จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

- พุทธศักราช 2520 รับราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3
โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- พุทธศักราช 2528 รับราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5
โรงเรียนกัณโณวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
- พุทธศักราช 2529-
ปัจจุบัน รับราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารีในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

การศึกษาศิลปะภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

โดยใช้แบบทดสอบ 16 PF

บทคัดย่อ

ของ

สัมพันธ์ บังผล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

กุมภาพันธ์ 2535

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามเพศ อายุ ประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา และสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษา 9 โรงเรียน จำนวน 156 คน และที่สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 10 โรงเรียน จำนวน 29 คน รวมทั้งสิ้น 185 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factor Test) Form A ของ เรย์มอนด์ บี. แคทเทล (Raymond B. Cattell) การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ t-test และ One Way Anova ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีบุคลิกภาพเด่นชัดใน 8 องค์ประกอบ คือเป็นผู้มีความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่นสูง (N^+) มีความมั่นคงทางอารมณ์ต่ำ (C^-) มีความร่าเริงน้อย (F^-) มีความระแวดระวังสูง (L^+) มีความวิตกกังวลค่อนข้างสูง (O^+) เป็นผู้มีความอิสระเสรี (Q_1^+) ควบคุมตนเองได้ต่ำ (Q_2^-) และมีความเครียดค่อนข้างสูง (Q_4^+)

2. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศหญิงมีบุคลิกภาพสูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชาย ในด้านจิตใจอ่อนโยน (I) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีบุคลิกภาพด้านมนุษยธรรม (G) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศชายมีบุคลิกภาพสูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพศหญิงในด้านการกล้าแสดงออก (E) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีบุคลิกภาพด้านการจินตนาการ (M) การพึ่งตนเอง (Q_2) สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลางมีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) จิตใจอ่อนโยน (I) ความเครียด (Q_4) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อยและมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มี

ความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อยและอายุมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุน้อย มีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (Q2) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง และมีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) น้อยกว่า ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุปานกลาง และอายุมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโสตศึกษา มีบุคลิกภาพด้านความระแวง (L) ความวิตกกังวล (O) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย มีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (Q2) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนปานกลาง แต่มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) น้อยกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีประสบการณ์ในการสอนมากและประสบการณ์ในการสอนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) และการกล้าเผชิญ (H) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) สูงกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนภาคกลาง ส่วนครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนภาคเหนือมีบุคลิกภาพด้านจิตใจอ่อนโยน (I) น้อยกว่าครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สอนในโรงเรียนภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A STUDY OF THE PERSONALITY OF THE TEACHERS OF THE HEARING-IMPAIRED
STUDENTS USING THE SIXTEEN-FACTOR PERSONALITY TEST

AN ABSTRACT

BY

SAMPAN BANGPOL

Presented in partial fulfillment of the requirements for the

Master of Education degree in Special Education

at Srinakharinwirot University

February 1992

The purpose of this research was to study and compare 16 personality factors of the teachers of the Hearing - Impaired students classified by sex, age, type of school, experience in teaching, academic level, and location of school. The subjects were 185 teachers from 9 schools for the deaf and 29 teachers who taught in 10 mainstreaming programs. The instrument was Cattell's Sixteen personality Factor Test (16 PF) Form A. t-test, and One Way ANOVA were used to analyze the data and to test them for statistical significance. The results were as follow;

1. The teachers of the Hearing - Impaired students had high personality scores on scales N⁺(Shrewed), L⁺(Protension), O⁺(Guilt Promness), Q₁⁺ (Radicalism), Q₄⁺ (High Ergic Tension) and low personality scores on scales C⁻(Lower Ego Strength), F⁻(Desurgency), Q₃⁻ (Low Integration).

2. The personality scores on scale I (Tenderminded) of the female teachers were significantly higher than the male teachers at .01 level and the personality scores on scale G (Conscientious), N (Astute), were significantly higher than the male teachers at .05 level but the personality scores on scale E (Assertive) of the male teachers were significantly higher than the female teachers at .01 level. The personality scores on scale M (Imagination), Q₂ (Self-Sufficient) were significantly higher than the female teacher at .05 level.

3. The personality scores on scale A (Out - Going), I (Tenderminded), Q₄ (High Ergic Tension) of the middle aged teachers were significantly higher than the younger teachers and the personality scores on scale B (Intelligence) was significantly higher than the younger teachers and the elder teachers at .05 level. The personality scores on scale Q₂ (Self - Sufficient) of the younger teachers was significantly higher than the middle aged teachers but the scores on scale F (Desurgency) of the younger teachers was significantly lower than the middle aged teachers at .05 level.

4. The personality scores on scale L (Suspicious) and O (Apprehensive) of the teachers of school for the deaf were significantly higher than the teachers of the mainstreamed program at .01 level.

5. The personality scores on scale Q₂ (Self - Sufficient) of the teachers with less experience were significantly higher than the teachers with moderate experience at .05 level but the personality scores on scale F (Desurgency) of the less experienced teachers were significantly lower than the highly experienced teachers and the moderately experienced teachers at .05 level.

6. The personality scores on scale F (Surgency), H (Venture Some) of the teachers with bachelor degrees or higher were significantly higher than those with bachelor degrees at .05 level.

7. The personality scores on scale B (Higher Scholastic Mental Capacity) of the teachers in the Northeast were significantly higher than those in the Central region and the personality scores on scale I (Tough - Minded) of the Northern teachers were significantly lower than their counter part in the Northeast and South at .05 level.